

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ๒ (ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

นางวิภาวดี กันทะกะ
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเมืองราดวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ๒ พ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จัดทำขึ้นโดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาแกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๑ และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งบูรณาการกับการใช้ภาษาต่างประเทศ บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เพื่อให้เข้าใจตนเอง รู้วิธีแก้ไขปัญหาโดยวิธีการคิดแบบบูรณาการ โดยองค์ความรู้ทั่วไป

ผู้จัดทำมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้สาระต่าง ๆ จนครบกระบวนการแล้ว ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม รองผู้อำนวยการ คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ กำลังใจและความร่วมมือพร้อมทั้งสนับสนุนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

วิภาวดี กันทะกะ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์หลักสูตร

๑

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

๕

คำอธิบายรายวิชา

๙

หน่วยการเรียนรู้

๑๐

หน่วยที่ ๑ ชั้นขอบการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านตีความเอกสารทางวิชาการ

๑๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านตีความเอกสารคู่มือ

๑๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การวิเคราะห์คุณค่าหนังสือ

๒๕

หน่วยที่ ๒ ขำนาฏการเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การเขียนแสดงความคิดเห็น (บูรณาการกับวิชาคอมพิวเตอร์)

๓๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า(บูรณาการกับวิชา IS)

๔๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การเขียนโครงการ (บูรณาการกับวิชาภาษาอังกฤษ)

๕๐

หน่วยที่ ๓ พากเพียร ฟัง ดู พูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การพูดรายงาน (บูรณาการกับวิชา IS)

๕๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การพูดเชิงสร้างสรรค์ (บูรณาการกับวิชาสังคมศึกษา)

๖๒

หน่วยที่ ๔ รู้เรียนหลักภาษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ความแตกต่างของภาษา

๖๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย(บูรณาการกับวิชาภาษาอังกฤษ)

๘๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การแต่งบทร้อยกรอง

๙๓

(บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

หน่วยที่ ๕ พิจารณาวรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ราชอิริราช ตอนสมิงพระรามอาสา

๑๐๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน (บูรณาการกับวิชาการงานอาชีพฯ)

๑๑๘

(บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานพื้นบ้าน (บูรณาการการใช้ห้องสมุด)

๑๓๖

แบบประเมินผลทักษะภาษาไทย

๑๔๘

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

.....

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางวิภาวดี กันทะกะ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎา บัวพันธ์)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความเห็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ เดชะรัตนางกูร)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

ความเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ ทองเพ็ญ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

บทนำ

ความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ธรรมชาติ / ลักษณะเฉพาะ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือใช้สื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดหมายไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการและความรู้สึก คำในภาษาไทยย่อมประกอบด้วยเสียง รูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และความหมาย ส่วนประโยคเป็นการเรียงคำตามหลักเกณฑ์ของภาษา และประโยคหลายประโยคเรียงกันเป็นข้อความ นอกจากนี้คำในภาษาไทยยังมีเสียงหนักเบา มีระดับเสียงของภาษา ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจการใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดูสื่อต่าง ๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาเพื่อสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพและใช้อย่างคล่องแคล่ว มีวิจารณญาณและคุณธรรม

วิสัยทัศน์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นนักประชาธิปไตย รักความเป็นไทย ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการสื่อสาร และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

หลักการ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีหลักการที่สำคัญดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล
๒. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช่วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

สาระและ มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท ๔.๒ สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

➤ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องเข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

➤ เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจนใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัดชิวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และเขียนโครงการ

◀ พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

◀ เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาถิ่น คำภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ แต่งบทร้อยกรองประเภท กลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

◀ สรุปรเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรม และบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ ข้อคิด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๑	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	☐ การอ่านออกเสียงประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยาย - บทร้อยกรอง เช่น กลอนสุภาพ กลอนสี่กวาง ภาพยนตร์ ๑๑ ภาพยนตร์ ๑๖ ภาพยนตร์สร้างคนวงศ์ ๒๘ และโคลงสี่สุภาพ
	๒. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ๓. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริง กับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน ๕. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท ๖. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ	☐ การอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องเล่าจากประสบการณ์เรื่องสั้น บทสนทนา นิทานชาดก วรรณคดีในบทเรียน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ บทความ สารคดีบันเทิงคดี เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความ ที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์
	๗. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น	☐ การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ
	๘. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	☐ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย และหนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	๙. มีมารยาทในการอ่าน	☐ มารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๑	๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	☐ การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	๒. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจนเหมาะสม สละสลวย	☐ การเขียนสื่อสาร เช่น การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์
	๓. เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน	☐ การเขียนบรรยายประสบการณ์
	๔. เขียนเรียงความ	☐ การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา
	๕. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	☐ การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัยสุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนา เรื่องเล่าประสบการณ์
	๖. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ	☐ การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ หนังสืออ่านนอกเวลา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ
	๗. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ	☐ การเขียนจดหมายส่วนตัว เช่น จดหมายขอ
	๘. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ	ความช่วยเหลือ จดหมายแนะนำ การเขียนจดหมายกิจธุระ เช่น จดหมายสอบถามข้อมูล
	๙. มีมารยาทในการเขียน	☐ การเขียนรายงานได้แก่ การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า และการเขียนรายงานโครงการ ☐ มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๑	๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู	☐ การพุดสรุปความ พุดแสดงความรู้ความคิด อย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังและดู ☐ การพุดประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มี ความหมายโน้มน้าว
	๒. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู	
	๓. พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู	
	๔. ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ	
	๕. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนและท้องถิ่นของตน
	๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	☐ มารยาทในการฟัง การดู และการพุด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๑	๑. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย	☐ เสียงในภาษาไทย
	๒. สร้างคำในภาษาไทย	☐ การสร้างคำคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง
	๓. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	☐ ชนิดและหน้าที่ของคำ
	๔. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพุดและภาษาเขียน	☐ ภาษาพุด ☐ ภาษาเขียน
	๕. แต่งบทร้อยกรอง	กาพย์ยานี ๑๑
	๖. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๑	๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	☐ วรรณคดีและวรรณกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา ประเพณี พิธีกรรม สุภาษิตคำสอน เหตุการณ์ ประวัติศาสตร์บันเทิงคดี บันทึกการเดินทาง วรรณกรรมท้องถิ่น
	๒. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	☐ การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
	๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	
	๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
๕. ท่องจำอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	☐ บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ	

คำอธิบายรายวิชา (Course Description)

ท๒๑๑๐๒ ภาษาไทย ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

อธิบาย (explain) คำเปรียบเทียบ ตีความ (interpret) แสดงข้อคิดเห็น (Comments) อธิบาย ความสมเหตุสมผล วิเคราะห์คุณค่า (value Analysis) บทร้อยแก้ว (prose) บทร้อยกรอง (verse) และเอกสารวิชาการ(papers) ชักจูงโน้มน้าวใจ(convince) แสดงความคิดเห็น รายงานการศึกษาค้นคว้า (Education Report) และโครงการ (project) ปฏิบัติตามคู่มือ แนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือ เครื่องใช้ รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มี เนื้อหาโน้มน้าวใจ จำแนกและใช้สำนวน (phrase) ที่เป็นคำพังเพย (aphorism) และสุภาษิต (proverb) สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงท่องจำอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ

โดยใช้กระบวนการฝึก (coaching) ศึกษาค้นคว้า (Research) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry) การสำรวจ (survey) ตรวจสอบ (check) การสืบค้นข้อมูล (Search) บันทึก (record) จัดกลุ่มข้อมูล (To group)และการอภิปราย (debate)

เพื่อให้เกิดความรู้ (knowledge) ความคิด (idea) ความเข้าใจ (understanding) สามารถ นำเสนอสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีนิสัยรักการอ่าน มีมารยาทในการฟัง (listening) ดู (Look) พูด (speak) อ่าน (reading) เขียน (writing) และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท๑.๑ ม.๑/๔ ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน

ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท

ม.๑/๖ ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ

ม.๑/๗ ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระบัตที่ยากขึ้น

ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ม.๑/๙ มีมารยาทในการอ่าน

ท๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

ม.๑/๗ มีมารยาทในการเขียน

ท๓.๑ ม.๑/๔ ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

ม.๑/๕ พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ท๔.๑ ม.๑/๖ จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

ท๕.๑ ม.๑/๕ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.๑/๖ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ม.๑/๗ ท่องจำอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

หน่วยการเรียนรู้
รายวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาษาไทย ๒

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒
จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

เวลา ๖๐ ชั่วโมง
คะแนนเต็ม ๑๐๐คะแนน

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	ชื่นชอบการอ่าน	ท๑.๑ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙	- คำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน - วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจาก การอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต - ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท - ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น	๘	๑๕
๒	ชำนาญการเขียน	ท๒.๑ ม.๑/๖ ม.๑/๗	- มีมารยาทในการเขียน - เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการงาน	๑๐	๑๐
๓	พากเพียรฟังดู พูด	ท๓.๑ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖	- ระบุง้อสังเกตและความสมเหตุสมผล ของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ - พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา - มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด - ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ	๑๐	๑๐
๔	ครบสูตรหลักภาษา	ท๔.๑ ม.๑/๖	- จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต - การแต่งบทร้อยกรอง - ท่องจำอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	๑๒	๑๕
๕	รู้รักษาวรรณคดี	ท๕.๑ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗	- สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๑๖	๒๐
รวมระหว่างภาค				๕๖	๗๐
วัดผลและประเมินผล				๔	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
ชื่นชอบการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชั้นขอบการอ่าน

เรื่อง การอ่านตีความเอกสารทางวิชาการ

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

รายวิชา ภาษาไทย ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๔ ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน
ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเอกสารวิชาการต้องตีความคำยากในเอกสารที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

การอ่านเอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยคและข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการตีความ
- ทักษะการแปลความ
- ทักษะการให้คำจำกัดความ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการอ่านออกตีความ

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ทดสอบการอ่านตีความ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินการอ่านตีความ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. ความเข้าใจ	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้ทั้งหมด	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้เกือบทั้งหมด	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้เล็กน้อย	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้น้อยมาก
๒. การรู้ความหมาย คำศัพท์	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่ สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้เกือบทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่ สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้เล็กน้อย	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่ สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้น้อยมาก
๓. การอ่านตีความ	ตีความ จากเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน ถูกต้อง และชัดเจน	ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจนเป็นบางส่วน	ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจนเพียงส่วนน้อย

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้ ๔ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ความเข้าใจ

๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 ๒. นักเรียนอ่านเอกสารที่ต้องแปลความหมายของคำยากจาก ใบงานเรื่อง การอ่านตีความเอกสารทางวิชาการ และให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต วิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมคำยาก ทำความเข้าใจในคำที่ต้องแปลความหมาย และกำหนดจุดประสงค์เพื่อแสวงหาคำตอบต่อไป
 ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำยากจากใบงานที่ต้องแปลความหมายมาช่วยกันวางแผน ค้นหาคำตอบ กำหนดแนวทางค้นหาคำตอบ (ครูสอดแทรกคุณธรรมเรื่องความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักช่วยเหลือเพื่อนๆ ในการทำงาน ไม่เห็นแก่ตัว)
 ๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความหมายเดิมของคำยากจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- พ.ศ. ๒๕๔๒
๖. นักเรียนนำความหมายของคำยากที่รวบรวมมาร่วมกันอภิปรายความหมายของคำยากโดยเชื่อมโยงกับความหมายของคำในบริบท
 ๗. นักเรียนบันทึกคำตอบลงในใบงาน เรื่อง การอ่านตีความเอกสารทางวิชาการ เมื่อทำเสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ

๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มให้คำจำกัดความของคำที่ตีความ เพื่อสรุป เป็นสาระสำคัญที่ควรรู้ และบันทึก
ในสมุด
๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านตีความเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑
๒. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒
๓. ใบงานเรื่องการอ่านตีความเอกสารทางวิชาการ

เฉลยใบงาน
เรื่อง การอ่านตีความเอกสารทางวิชาการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความทางวิชาการแล้วค้นหาความหมายของคำศัพท์ยาก โดยใช้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒

คำนิยามเกี่ยวกับผู้ที่บวชเรียนมีสูงมาก สังคมถือว่าผู้บวชเรียนแล้วเป็นบัณฑิต ออกเสียงว่า บันดิด หรือเป็นคนสุกแล้ว พ่อแม่ส่วนมากจะไม่ยอมยกบุตรสาวให้แต่งงานกับคนที่ยังไม่ผ่านการเป็นบัณฑิตหรือเป็นคนสุกเป็นอันขาด ต่อมาคำว่าบัณฑิตหายไปเหลือแต่จิต ต่อมาก็เขียนเป็นติดแทน จนบัดนี้ใครที่ไม่รู้ความเป็นมาก็ยากจะโยงได้ว่า บัณฑิตกับจิต-ติด เป็นคำเดียวกัน

การเข้าพรรษาเป็นพิธีกรรมสำหรับพระภิกษุเท่านั้น สามเณรมีส่วนบ้างเฉพาะวันเข้าพรรษา แต่ไม่มีวันออกพรรษา คุณหัสธ้อย่างเราไม่น่าเกี่ยวข้องด้วย

ที่จริงจะว่าเกี่ยวก็เกี่ยว ไม่เกี่ยวก็ไม่เกี่ยว ขึ้นอยู่กับคำว่าเกี่ยวนั้นหมายเอาเกี่ยวในระดับใด ถ้าเป็นการเลือกที่มุ่งที่บังอันมิตชิดตลอดภัย ถึงวันเข้าพรรษาแล้วตั้งสัตยาธิฐานว่า “เราจะอยู่จำพรรษา ณ อาวาสแห่งนี้ ตลอดสามเดือนใน ฤดูฝนแล้วก็อยู่ ณ ที่นั้นโดยไม่ไปค้างคืนที่ไหนตลอดสามเดือน นอกจากมีกิจธุระจำเป็น ตามที่บัญญัติไว้ในพระวินัย ถ้าอย่างนี้คุณหัสธ้อย่างเราไม่เกี่ยวข้องเป็นพิธีกรรมสำหรับพระภิกษุเท่านั้น

แต่ถ้าคิดว่าชาวบ้านทั้งชายและหญิงเป็นพุทธศาสนิกชนมีหน้าที่อุปถัมภ์บำรุงพระสงฆ์ วัดวาอาราม และพระพุทธรูปโดยรวม ชาวบ้านอย่างเราก็ย่อมเกี่ยวข้องด้วยอย่างเลี่ยงไม่ได้ คือชาวบ้านได้มีโอกาสถวาย จตุปัจจัยไทยทาน ทำบุญตักบาตร ถวายผ้าอาบน้ำฝน เข้าวัดฟังธรรมในช่วงเข้าพรรษานับว่าได้ทำประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและแก่พระพุทธรูปศาสนา

ที่มา : มาเข้าพรรษากันเถอะ ของ เสฐียรพงษ์วรรณปก จากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันอาทิตย์ที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

คำศัพท์	ความหมาย
๑. บัณฑิต	ผู้ทรงความรู้, ผู้มีปัญญา, ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญา
๒. อธิษฐาน	ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง, ตั้งจิตอธิษฐาน
๓. อุปถัมภ์	การค้ำจุน, การสนับสนุน, การเลี้ยงดู
๔. คุณหัสธ้อย่าง	ผู้ครองเรือน, ผู้ไม่ไชน่กบวช
๕. จตุปัจจัย	เครื่องอาศัยเลี้ยงชีวิตของบรรพชิตในพระพุทธศาสนา
๖. อาวาส	วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชั้นขอรับการอ่าน
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การอ่านตีความเอกสารคู่มือ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๗ ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดัที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ ช่วยให้ใช้เครื่องมือได้ถูกวิธี

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการตีความ

๒. ทักษะการนำความรู้ไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการอ่านตีความ

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ทดสอบการอ่านตีความตามเอกสารคู่มือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินการอ่านตีความ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. ความเข้าใจ	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้ทั้งหมด	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้เกือบทั้งหมด	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้เล็กน้อย	ตอบคำถามหลังจากที่อ่านได้น้อยมาก
๒. การรู้ความหมายคำศัพท์	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้เกือบทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้เล็กน้อย	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ใหม่สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้น้อยมาก
๓. การอ่านตีความ	ตีความ จากเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน ถูกต้อง และชัดเจน	ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจนเป็นบางส่วน	ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจนเพียงส่วนน้อย

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้ ๔ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้(Inquiry Method : 5E)

๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๒. ครูซักถามนักเรียนว่าเวลานักเรียนใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้ต่างๆ นักเรียนเคยอ่านคู่มือหรือไม่
๓. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของคู่มือการใช้เครื่องมือต่างๆ
๔. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คู่มือการใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้ต่างๆ มีประโยชน์มาก ทำให้สามารถใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้เหล่านั้นได้ถูกวิธี
๕. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านตีความเอกสารคู่มือจากหนังสือเรียน
๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปใจความสำคัญหลักการอ่านตีความเอกสารคู่มือ
๗. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้จากการอ่านตีความเอกสารคู่มือ
๘. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๔ คน จากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนนำคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง (ครูมอบหมายให้นักเรียนจัดเตรียมมาล่วงหน้า) เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา (ครูสอดแทรกคุณธรรมเรื่องความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการทำงานเพราะนักเรียนต้องเตรียมเอกสารและใบงานมาล่วงหน้าตามที่ครูได้มอบหมายให้
๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานมากลุ่มละ ๑ เรื่อง และช่วยกันตีความคู่มือโดยใช้หลักการจับใจความสำคัญ
๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการตีความคู่มือ แล้วสรุปใจความสำคัญ จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลและอธิบายข้อมูลจากคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่กลุ่มเลือก

๑๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องใช้ โดยการอ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ หลังจากนั้นทดลองปฏิบัติการใช้เครื่องซึ่งสปริงตามขั้นตอน เสร็จแล้วส่งครูตรวจ (คู่มือการใช้เครื่องซึ่งสปริงนี้เป็นเพียงการยกตัวอย่าง เพื่อการทดลองและปฏิบัติตามขั้นตอนการใช้งานจริง ครูสามารถเลือกหรือเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เช่น คู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของพัดลม เตารีดไอน้ำ ชั้นวางทีวี หรือเครื่องปั่นน้ำผลไม้ เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการศึกษาของนักเรียน)

๑๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการทำใบงานครูประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑
๒. คู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้
๓. เครื่องซึ่งสปริง
๔. ใบงานเรื่อง การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องใช้

ใบงาน

เรื่อง การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องใช้

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องใช้ แล้วตอบคำถาม

วิธีใช้และการดูแลรักษาเครื่องชั่งชนิดที่ ๖ (เครื่องชั่งสปริง)

เพื่อให้การใช้เครื่องชั่งชนิดที่ ๖ (เครื่องชั่งสปริง) แบบหน้าปิดกระจกถูกต้องเที่ยงตรงอยู่เสมอ จึงแนะนำวิธีใช้และการดูแลรักษาเครื่องชั่ง ดังนี้

วิธีใช้

- * ตั้งเครื่องชั่งให้ได้ระดับกับพื้นราบ (เครื่องชั่งสองหน้าหากไม่ได้ระดับเข็มจะไม่ตรงกัน)
- * ภาตชั่งต้องมีหมายเลขตรงกับเครื่องชั่ง และสะอาด
- * ก่อนชั่งเข็มจะต้องตรงศูนย์ (0) ถ้าไม่ตรงให้ปรับให้ตรงด้วยวิธีใช้คีมหมุนน็อตใต้ภาตชั่ง
- * อย่าชั่งน้ำหนักเกินพิกัดกำลังของเครื่องชั่ง
- * การชั่งให้วางสิ่งของตรงบริเวณกึ่งกลางของภาตชั่ง
- * อย่าวางสิ่งของลงบนภาตชั่งด้วยวิธีกระแทก
- * ถ้าชั่งสิ่งที่ไม่สะอาด ควรห่อหุ้มเสียก่อน

การเก็บรักษา

- * เมื่อไม่ใช่เครื่องชั่ง ไม่ควรวางสิ่งของไว้บนภาตชั่ง
- * ระวังอย่าให้น้ำเข้าไปในเครื่องชั่ง
- * ควรตั้งเครื่องชั่งไว้ในที่ไม่มีฝุ่นผงและความชื้น

คำเตือน

- * การใช้เครื่องชั่งที่ไม่ถูกต้อง ผู้ใช้อาจมีความผิดทางอาญา
- * เมื่อสงสัยว่าเครื่องชั่งไม่ถูกต้องให้สอบเทียบกับตุ้มน้ำหนักที่มีตราเครื่องหมายคำรับรอง (ตราครุฑ)
- * ถ้าไม่มีตุ้มน้ำหนักให้สอบเทียบน้ำหนักสิ่งของกับเครื่องชั่งอื่นๆ ที่ถูกต้อง
- * เมื่อปรากฏว่าเครื่องชั่งไม่ถูกต้องหรือเกิดชำรุดเสียหายห้ามใช้เด็ดขาดให้จัดหาทดแทนใหม่

คำถาม

๑. เอกสารคู่มือฉบับนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร

๒. ถ้านักเรียนสงสัยว่าเครื่องชั่งสปริงที่แม่ค้าใช้ขายของในตลาดเมื่อใช้ชั่งของแล้ว น้ำหนักของไม่ตรงตามความเป็นจริง นักเรียนจะทำอย่างไร

๓. ให้นักเรียนทดลองปฏิบัติจริงตามขั้นตอนแล้วเขียนสรุปวิธีใช้เครื่องชั่งสปริง

๔. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องชั่งสปริง

เฉลยใบงาน

เรื่อง การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องใช้

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องใช้ แล้วตอบคำถาม

วิธีใช้และการดูแลรักษาเครื่องชั่งชนิดที่ ๖ (เครื่องชั่งสปริง)

เพื่อให้การใช้เครื่องชั่งชนิดที่ ๖ (เครื่องชั่งสปริง) แบบหน้าปิดกระจกถูกต้องเที่ยงตรงอยู่เสมอ จึงแนะนำวิธีใช้และการดูแลรักษาเครื่องชั่ง ดังนี้

วิธีใช้

- * ตั้งเครื่องชั่งให้ได้ระดับกับพื้นราบ (เครื่องชั่งสองหน้าหากไม่ได้ระดับเข็มจะไม่ตรงกัน)
- * ถาดชั่งต้องมีหมายเลขตรงกับเครื่องชั่ง และสะอาด
- * ก่อนชั่งเข็มจะต้องตรงศูนย์ (0) ถ้าไม่ตรงให้ปรับให้ตรงด้วยวิธีใช้คีมหมุนน็อตใต้ถาดชั่ง
- * อย่าชั่งน้ำหนักเกินพิกัดกำลังของเครื่องชั่ง
- * การชั่งให้วางสิ่งของตรงบริเวณกึ่งกลางของถาดชั่ง
- * อย่าวางสิ่งของลงบนถาดชั่งด้วยวิธีกระแทก
- * ถ้าชั่งสิ่งที่ไม่สะอาด ควรห่อหุ้มเสียก่อน

การเก็บรักษา

- * เมื่อไม่ใช้เครื่องชั่ง ไม่ควรวางสิ่งของไว้บนถาดชั่ง
- * ระวังอย่าให้น้ำเข้าไปในเครื่องชั่ง
- * ควรตั้งเครื่องชั่งไว้ในที่ไม่มีฝุ่นผงและความชื้น

คำเตือน

- * การใช้เครื่องชั่งที่ไม่ถูกต้อง ผู้ใช้อาจมีความผิดทางอาญา
- * เมื่อสงสัยว่าเครื่องชั่งไม่ถูกต้องให้สอบเทียบกับตุ้มน้ำหนักที่มีตราเครื่องหมายคำรับรอง (ตราครุฑ)
- * ถ้าไม่มีตุ้มน้ำหนักให้สอบเทียบน้ำหนักสิ่งของกับเครื่องชั่งอื่นๆ ที่ถูกต้อง
- * เมื่อปรากฏว่าเครื่องชั่งไม่ถูกต้องหรือเกิดชำรุดเสียหายห้ามใช้เด็ดขาดให้จัดหาทดแทนใหม่

คำถาม

๑. เอกสารคู่มือฉบับนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร

การใช้ การเก็บรักษา และคำเตือนในการใช้ตาชั่งสปริง

๒. ถ้านักเรียนสงสัยว่าเครื่องชั่งสปริงที่แม่ค้าใช้ขายของในตลาดเมื่อใช้ชั่งของแล้ว น้ำหนักของไม่ตรงตามความเป็นจริง นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ให้สอบเทียบกับตุ้มน้ำหนักที่มีตราเครื่องหมายคำรับรอง (ตราครุฑ)

๒. ถ้าไม่มีตุ้มน้ำหนักให้สอบเทียบน้ำหนักสิ่งของกับเครื่องชั่งอื่นๆ ที่ถูกต้อง

๓. เมื่อปรากฏว่าเครื่องชั่งไม่ถูกต้องหรือเกิดชำรุดเสียหาย ห้ามใช้เด็ดขาดให้จัดหาทดแทนใหม่ ถ้าใช้เครื่องชั่งที่ไม่ถูกต้อง ผู้ใช้อาจมีความผิดทางอาญา

๓. ให้นักเรียนทดลองปฏิบัติจริงตามขั้นตอนแล้วเขียนสรุปวิธีใช้เครื่องชั่งสปริง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๔. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องชั่งสปริง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชั้นชอบการอ่าน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒

ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าหนังสือ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา
ในชีวิต

ม.๑/๙ มีมารยาทในการอ่าน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านหนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัยอย่างมีมารยาท แล้วนำมาวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับ
จากการอ่าน จะช่วยให้สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

การอ่านหนังสือตามความสนใจของนักเรียนและเหมาะสมกับวัย

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการวิเคราะห์

๒. ทักษะการประเมิน

๓. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

๔. ทักษะการนำความรู้ไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการวิเคราะห์คุณค่าของหนังสือ

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การวิเคราะห์คุณค่าของหนังสือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินการอ่านวิเคราะห์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
การวิเคราะห์ และวิจารณ์	วิเคราะห์ และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน ถูกต้อง และชัดเจนพร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ	วิเคราะห์ และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจน เป็นส่วนใหญ่ พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ	วิเคราะห์ และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และชัดเจน เป็นบางส่วน พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ	วิเคราะห์ และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและชัดเจน เพียงส่วนน้อย พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้ ๔ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ SQ๔R

๑. ครูจัดบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน จากนั้นครูเล่าถึงหนังสือที่ครูสนใจ ๑ เรื่อง
๒. นักเรียนเตรียมหนังสือที่สนใจมาคนละ ๑ เล่ม แล้วให้นักเรียนพูดแนะนำหนังสือสั้นๆ
๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือ
๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

Survey (S) นักเรียนอ่านหนังสือเรื่องที่เตรียมมาอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญ

Question (Q) นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

Read (R) อ่านเรื่องนั้นซ้ำอย่างละเอียดและในขณะที่เดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้

Record (R) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลในส่วนที่สำคัญและ สิ่งที่เป็นที่ไดจากการอ่านในขั้นตอนที่ ๓ โดย

ใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อตามความเข้าใจ

Recite (R) นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง หากนักเรียนยังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

Reflect (R) นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านแล้วพิจารณาคคุณค่า ข้อคิดจากงานเขียนในด้านวิธีการเขียน การใช้ภาษา ภาพสะท้อนจากเรื่อง แนวทางปฏิบัติจากเรื่อง แล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง โดยบันทึกลงใน ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าหนังสือตาม ความสนใจ (ครูสอดแทรกคุณธรรม อธิบาท ๔ คือ วิมังสา คือนักเรียนต้องฝึกคิดวิเคราะห์หาเหตุผล และแนวทางการทำงานให้สำเร็จ)

๕. นักเรียนนำเสนอผลงานในใบงานพร้อมบอกแนวทาง หรือวิธีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จากนั้นนำส่งครูตรวจ

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการวิเคราะห์คุณค่าหนังสือ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์
๒. หนังสือที่นักเรียนสนใจ
๓. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าหนังสือตามความสนใจ

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะให้ได้ว่าส่วนต่างๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้างแต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ อย่างไร

วิธีอ่านแบบวิเคราะห์นี้ อาจใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของคำและวลี การใช้คำในประโยค วิเคราะห์สำนวนภาษา จุดประสงค์ของผู้แต่งไปจนถึงการวิเคราะห์นัยหรือเบื้องหลังการจัดทำหนังสือหรือเอกสารนั้น

การวิเคราะห์เรื่องที้อ่านทุกชนิดสิ่งที่จะละเอียดไม่ได้ คือการพิจารณาถึงการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาว่ามีความเหมาะสมกับระดับและประเภทของงานเขียนหรือไม่ เช่นในบทสนทนานี้ไม่ควรใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนควรใช้สำนวนให้เหมาะสมกับสภาพจริงหรือเหมาะสมแก่กาลสมัยที่เหตุการณ์ในหนังสือนั้นเกิดขึ้น เป็นต้น ดังนั้นการอ่านวิเคราะห์จึงต้องใช้เวลาอ่านมาก และยังมีเวลาอ่านมากก็ยังมีโอกาสวิเคราะห์ได้ดีมากขึ้นการอ่านในระดับนี้ต้องรู้จักตั้งคำถามและจัดระเบียบเรื่องราวที่อ่านเพื่อจะได้เข้าใจเรื่องและความคิดที่ผู้เขียนต้องการ

กระบวนการวิเคราะห์การอ่าน

1. พิจารณารูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์
2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหนอย่างไร เมื่อไร
3. แยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไรหรือประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนให้กลวิธีเสนอเรื่องอย่างไร

ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์

1. การอ่านวิเคราะห์คำ การอ่านวิเคราะห์คำเป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยคหรือข้อความต่างๆ โดยสามารถบอกได้ว่า คำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมายผิดหน้าที่ไม่เหมาะสมไม่ชัดเจนอย่างไรควรจะต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร เช่น

- อย่าเอาไปใช้ที่กระดาศ
- ที่นี้รับอัดพระ - เขาทองเที่ยวไปทั่วพิภพ
- เจ้าอวาสวัดนี้มรณกรรมเสียแล้ว

2. การอ่านวิเคราะห์ประโยค การอ่านวิเคราะห์ประโยค เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะประโยคต่างๆว่าเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ใช้ประโยคผิดไปจากแบบแผนของภาษาอย่างไรเป็นประโยคที่ต้องสมบูรณ์เพียงใดหรือไม่ มีหน่วยความคิดในประโยคขาดเกินหรือไม่ เรียงลำดับความในประโยคที่ใช้ได้ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ใช้ฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็นหรือใช้รูปประโยคที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่เมื่อพบข้อบกพร่องต่างๆแล้วก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ เช่น

- สุขภาพของคนไทยไม่ดีขึ้นใหญ่
- การแก้ปัญหาจราจรในกรุงเทพฯ เกิดการจลาจล
- ทุกคนย่อมประสบความสำเร็จท่ามกลางความขยันหมั่นเพียร
- เขามักจะเป็นหัวดีในทุกครั้งที่ฝนเริ่มตก

3. การอ่านวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่ง ผู้อ่านต้องพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบว่า ผู้เขียนเสนอทัศนคติ
นำหนักเหตุผลประกอบข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือเพียงใด เป็นคนมองโลกในแง่ใด เป็นต้น

4. การอ่านวิเคราะห์รส การอ่านวิเคราะห์รส หมายถึงการอ่านอย่างพิจารณาถึงความซาบซึ้งประทับใจที่
ได้จากการอ่านวิธีการที่จะทำให้เข้าถึงรสอย่างลึกซึ้งคือการวิเคราะห์รสของเสียงและรสของภาพ

4.1 ด้านรสของเสียงผู้อ่านจะรู้สึกได้ชัดจากการอ่านออกเสียงดังๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านอย่างปกติ
หรือการอ่านทำนองเสนาะ จึงจะช่วยให้รู้สึกถึงความไพเราะของจังหวะและความเคลื่อนไหวซึ่งแฝงอยู่ในเสียงทำให้เกิด
ความรู้สึกไปตามท่วงทำนองของเสียงสูงต่ำจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

4.2 ด้านรสของภาพเมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความเข้าใจเรื่อง ในขณะที่เดียวกันทำให้เห็นภาพด้วย เป็นการ
สร้างเสริมให้ผู้อ่านได้เข้าใจความหมายการเขียนบรรยายความด้วยถ้อยคำไพเราะทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ก่อให้เกิด
ภาพขึ้นในใจผู้อ่านทำให้เกิดความเพลิดเพลินและเข้าใจความหมายของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหาและการตีความเนื้อหาของข้อความ

การอ่านเชิงวิเคราะห์ ยังมีสิ่งที่ต้องพิจารณา คือการวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหา และการตีความ
เนื้อหาของหนังสือ มีรายละเอียดดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหามีหลักปฏิบัติดังนี้

1) จัดประเภทหนังสือตามชนิดและเนื้อหา หนังสือแต่ละประเภทมีวิธีอ่านต่างกัน ก่อนอ่านต้อง
วิเคราะห์ให้รู้ว่าหนังสือเล่มนั้นอยู่ในประเภทใด การแบ่งประเภทจะดูแต่ชื่อเรื่องหรือลักษณะภายนอกเพียงอย่างเดียว
ไม่ได้ต้องสำรวจเนื้อหาด้วย อย่างไรก็ตามชื่อเรื่องเป็นสิ่งแรกที่ชี้เป็นแนวทางได้เพราะผู้เขียนย่อมต้องพยายามตั้งชื่อ
เรื่องให้ตรงแนวเขียนหรือจุดมุ่งหมายในการเขียนของตนให้มากที่สุด

2) สรุปให้สั้นที่สุดว่าหนังสือนั้นกล่าวถึงอะไร หนังสือที่ดีทุกเล่มต้องมีเอกภาพ มีการจัดองค์ประกอบ
ของส่วนย่อยอย่างมีระเบียบผู้อ่านต้องพยายามสรุปภาพดังกล่าวออกมาเพียง 1-2 ประโยคว่าหนังสือเล่มนั้นมีอะไร
เป็นจุดสำคัญหรือเป็นแก่นเรื่อง แล้วจึงหาความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญต่อไป

3) กำหนดโครงสร้างของหนังสือเมื่ออ่านต้องตั้งประเด็นด้วยว่าจากเอกภาพของหนังสือเล่มนั้นมี
ส่วนประกอบสำคัญอะไรบ้างส่วนที่สำคัญๆ สัมพันธ์กันโดยตลอดหรือไม่ และแต่ละส่วนก็มีหน้าที่ของตนสนับสนุนซึ่ง
กัน และกันหรือไม่

4) กำหนดปัญหาที่ผู้เขียนต้องการแก้ผู้อ่านควรพยายามอ่านและค้นพบว่าผู้เขียนเสนอปัญหา
อะไร อย่างไร มีปัญหาย่อยอะไร และให้คำตอบไว้ตรงๆ หรือไม่การตั้งปัญหาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจเรื่อง
แจ่มแจ้ง ยิ่งตั้งปัญหา ได้กว้างขวางลึกซึ้งเพียงใดยิ่งเข้าใจได้เพิ่มขึ้นเพียงนั้น

5.2 การตีความเนื้อหาของหนังสือการตีความเป็นสิ่งทีผู้อ่านทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียน พิจารณา
วัตถุประสงค์ของผู้เขียนซึ่งบางครั้งผู้เขียนไม่ได้บอกความหมายหรือนัยของข้อความที่เขียนออกมาตรงๆแต่ผู้อ่านต้อง
อาศัยความรู้ความเข้าใจบริบทของเรื่องเป็นอย่างดีจึงจะตีความได้ถูกต้องการทำความเข้าใจความคิด

ของผู้เขียนนั้นไม่ว่าความคิดจะถูกต้องหรือไม่ เราจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตามแต่การพยายามเข้าใจเช่นนั้นทำให้เราไม่
วิจารณ์ผู้เขียน อย่างไม่ยุติธรรมแต่จะพิจารณาทั้งข้อดี ข้อบกพร่องของงานเขียนนั้นอย่างแจ่มแจ้ง การตีความ
เนื้อหาของหนังสือรายละเอียดต่างๆดังนี้

1) ตีความหมายของคำสำคัญและค้นหาประโยคสำคัญที่สุด ผู้อ่านต้องพยายามเข้าใจคำสำคัญ
และเข้าใจประเด็นที่สำคัญที่ผู้เขียนเสนอเพื่อเข้าใจความคิดของผู้เขียน

2) สรุปความคิดสำคัญของผู้เขียนโดยพิจารณาว่าประโยคใดเป็นเหตุ ประโยคใดเป็นผล ประโยค
ใดเป็นข้อสรุปซึ่งบางครั้งผู้เขียนไม่ได้สรุปความคิดออกมาให้เห็นชัดเจนแต่ผู้อ่านต้องพยายามสรุปออกมาให้ได้

3) ตัดสินว่าอะไร คือการแก้ปัญหาของผู้เขียน เมื่อผู้อ่านตีความสำคัญให้ตรงกับผู้เขียน เข้าใจ

ความคิดสำคัญของผู้เขียนและสรุปความคิดของผู้เขียนได้แล้ว ผู้อ่านก็จะวิเคราะห์หรือตัดสินได้ว่าจากเรื่องราวหรือเหตุผลต่างๆที่ผู้เขียนนำมาเสนอนั้นมีความสมเหตุสมผลหนักแน่นน่าเชื่อถือได้หรือไม่เพียงใดเพื่อนำไปสู่การวิจารณ์หนังสือเรื่องอื่นๆ ต่อไป

การพิจารณาหนังสือ

การพิจารณาหนังสือเป็นการประเมินคุณค่าหนังสือด้านต่างๆถ้าผู้อ่านรู้หลักการประเมินจะทำให้การอ่านหนังสือ มีคุณค่าและความหมายมากยิ่งขึ้นเมื่ออ่านแล้วสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงประเมินคุณค่าของหนังสือได้อย่างมีหลักเกณฑ์ผู้อ่านจะเข้าใจหนังสือนั้นได้อย่างลึกซึ้งและการพิจารณาหนังสือของตนจะมีประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วย หนังสือมีหลายประเภทให้เลือกอ่านแต่ละประเภทก็มีรายละเอียดหรือโครงสร้างแตกต่างกันไปตามลักษณะของหนังสือประเภทนั้นๆในที่นี่จะนำเสนอการพิจารณาหรือประเมินคุณค่าของหนังสือบทความหรือเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนหรืออ่าน ในชีวิตประจำวันดังนี้

1. การอ่านพิจารณาคอลัมน์ต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เป็นหนังสือที่คนจำนวนมากอ่านเป็นประจำทุกวันมีคอลัมน์หลากหลาย การอ่านหนังสือพิมพ์มีแนวการพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1.1 การ
พาดหัวข่าวเป็นการตั้งชื่อข่าวให้กะทัดรัดและพิมพ์ด้วยตัวอักษรใหญ่เป็นพิเศษ เพื่อดึงดูดความสนใจการพาดหัวข่าวที่ดีมีลักษณะดังนี้

1) หัวข่าวตรงกับสาระของข่าวผู้เขียนข่าวไม่ควรพาดหัวข่าวไม่ตรงกับเนื้อหาสาระของข่าว เพื่อเรียกร้องความสนใจ

2) หัวข่าวใช้ภาษาที่กะทัดรัด เข้าใจง่ายไม่ควรใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและใช้คำผิดความหมายเพียงเพื่อผลประโยชน์ทางการขายโดยไม่คำนึงถึงคุณค่าทางภาษา เช่น

- ทักกีฬาพิการหวัง 30 ทอง
- เปิดตัวกินปยุวัดใจนายก
- หื่นรุ่มสังฆกรรมสาวรุ่น

1.2 เนื้อหาของข่าว มีแนวพิจารณาดังนี้

1) เนื้อหาข่าวที่ดีต้องเป็นข่าวจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ควรมีความคิดเห็นหรือเพิ่มเนื้อหาตามใจผู้เขียนเพื่อให้ผู้ฟังชื่นชอบข่าวที่ดีต้องเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อคนหมู่มากหรือส่วนรวม เช่น ข่าวการเมือง การเลือกตั้ง ข่าวการปกครอง ข่าวสังคมข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการประกอบอาชีพหรือข่าวเกี่ยวกับการอนามัย เป็นต้นไม่ควรเป็นข่าวของคนใดคนหนึ่งเพื่อยกย่องเชิดชู โดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง และต้องเป็นข่าวที่ไม่ทำลายความมั่นคงของชาติ ความสงบสุขของประชาชนและศีลธรรมอันดีงาม

2) ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาสุภาพไม่ควรใช้ภาษาหยาบคาย

3) การเล่าเหตุการณ์ในข่าวควรเล่าตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ปิดบังอำพรางมีเงื่อนงำ

สลบซับซ้อน

4) การเล่าเหตุการณ์ทุกตอนต้องอ้างอิงหลักฐานที่มา สถานที่เวลา รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดและมีความเชื่อถือในข่าวการปกปิดสถานที่ ชื่อหรือนามของบุคคล ควรเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์ใจที่ปกป้องผู้บริสุทธิ์ผู้เยาว์หรือเป็นจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์

1.3 การพิจารณาบทความในวารสารหนังสือพิมพ์มีดังนี้

บทความในวารสารและหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับคนหมู่มากและแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนอย่างเต็มที่ บทความที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1) ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้ที่รู้เรื่องที่เขียนอย่างถ่องแท้มีข้อมูลสามารถอ้างอิงได้

2) ผู้เขียนบทความต้องแสดงความคิดเห็นโดยอาศัยข้อเท็จจริงและเหตุผลอื่นๆประกอบอย่างกว้างขวาง การแสดงความคิดเห็นเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ใจไม่ใช้ความรู้สึกของตนเองเป็นตัวกำหนดเพียงอย่างเดียว การแสดงความคิดเห็นนั้น ควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์และไม่อคติลำเอียง

3) การวิจารณ์ของผู้เขียนบทความต้องตั้งอยู่บนหลักการ การตำหนิไม่ควรเน้นที่ตัวบุคคล แต่เน้นที่วิธีการหรือหลักการ ควรชี้ให้เห็นปัญหาและเสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง นอกจากนี้รูปแบบการเขียนและการใช้ภาษาควรมีความถูกต้องเข้าใจง่าย ไม่ใช้ถ้อยคำที่ส่อเสียดหยาบคาย

1.4 การพิจารณาคอลัมน์อื่นๆ มีวิธีการพิจารณาตั้งนื้้นนอกจากข่าวและบทความแล้ววารสารหรือหนังสือพิมพ์ยังมีอีกหลายคอลัมน์ เช่น บันเทิงคดี ประกาศ โฆษณา ความรู้ต่างๆ การพิจารณาคุณค่าในแต่ละคอลัมน์ควรพิจารณาเรื่องการใช้ภาษาการเขียน และคุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน เป็นต้น

2. การพิจารณาหนังสือประเภทสารคดี

สารคดี ได้แก่ หนังสือที่ให้แนวความรู้ต่างๆ เช่นด้านปรัชญา ตรรกวิทยา การศึกษา การพิจารณาในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 เนื้อหาสาระมีความถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาหรือไม่ เรื่อนนำมาเขียนมีสารประโยชน์เพียงใด เหมาะสำหรับผู้่านระดับใด

2.2 วิธีเสนอหนังสือ อาจเสนอเป็นความเรียงวิชาการมีการค้นคว้าหาความรู้อ้างอิงประกอบหรือเสนอเป็นบันทึกของผู้เขียน เล่าประสบการณ์ของตนหรือเสนอเป็นจดหมายโต้ตอบ ควรพิจารณาว่าผู้เขียนมีวิธีเขียนที่ชวนอ่านเข้าใจง่ายหรือไม่ สำนวน ภาษาสื่อความหมายได้แจ่มแจ้งหรือไม่ เหมาะแก่ระดับของผู้่านตามความตั้งใจของผู้เขียนหรือไม่เพียงใด

2.3 การวางเค้าโครงเรื่อง เค้าโครงเรื่องที่เขียนจะต้องมีการจัดลำดับอย่างมีระเบียบ จึงควรพิจารณาว่าผู้เขียนสามารถทำให้ความสำคัญๆเชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้ดีเพียงใด มีการเรียงลำดับความยากง่ายเพื่อช่วยความเข้าใจของผู้่านหรือไม่

2.4 ส่วนประกอบของหนังสือ ส่วนประกอบต่างๆของหนังสือได้แก่ คำนำ สารบัญดัชนี บรรณานุกรมอภิธานศัพท์ สามารถช่วยให้ผู้่านเข้าใจความสำคัญของหนังสือได้รวดเร็วควรพิจารณาว่าหนังสือนี้มีส่วนประกอบอำนวยความสะดวกดังกล่าวหรือไม่

2.5 วุฒิและประสบการณ์ของผู้เขียนหนังสือสารคดีบางเล่มจะมีประวัติย่อวุฒิและประสบการณ์ของ ผู้เขียนบอกไว้ด้านหลังรายละเอียดดังกล่าวจะช่วยให้ผู้่านสามารถวินิจฉัยได้ดียิ่งขึ้นว่าเรื่อนั้นๆ มีคุณค่า น่าเชื่อถือหรือไม่

2.6 คุณภาพการพิมพ์และการออกแบบรูปเล่มสิ่งๆที่ชี้ให้เห็นคุณภาพของหนังสือ เช่น การจัดหัวเรื่อนทำให้สื่อความได้ชัดเจน การพิสูจน์อักษรถูกต้องการออกแบบรูปเล่มเหมาะสมน่าอ่าน

3. การพิจารณาหนังสือประเภทบันเทิงคดี

หนังสือประเภทบันเทิงคดีอาจมีวิธีการพิจารณาในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 แก่นของเรื่อนหรือแนวเรื่อน หมายถึงแนวคิดสำคัญของผู้เขียน ซึ่งเป็นหัวใจของเรื่อน

3.2 การวางโครงเรื่อน หมายถึงการผูกเรื่อนให้มีตัวละครและเหตุการณ์เชื่อมโยงสัมพันธ์กันตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อนซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแก่นของเรื่อนที่ผู้แต่งวางแนวไว้และต้องดำเนินไปอย่างสมเหตุสมผล

3.3 ตัวละครตัวละครอาจมีน้อยหรือมากแล้วแต่ความประสงค์ของผู้แต่ง การเสนอตัวละครที่น่าสนใจต้องเป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่มีความสมจริงคือ เป็นบุคคลที่อาจหาได้ในชีวิตจริง มีข้อดีหรือเลวจนผิดมนุษย์ธรรมดาจากนั้นพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละคร ควรสะท้อนภาพชีวิตจริงของสังคมตามความเป็นจริงด้วย

3.4 ฉาก เป็นส่วนที่ช่วยทำให้บรรยากาศของเรื่อนเป็นไปอย่างสมจริงซึ่งผู้เขียนจะต้องบรรยายให้ตรงกับความเป็นจริงหรืออยู่ในวิสัยที่เป็นจริงได้

3.5 สำนวนภาษาและลีลาในการเขียน นักเขียนจะมีสำนวนหรือลีลาการเขียนเป็นแบบฉบับของตน ดังนั้น ผู้วิจารณ์จะต้องพิจารณาให้ถ่องแท้ว่าผู้เขียนมีลีลาการเขียนอย่างไร

3.6 สารจากผู้เขียน สารที่ผู้เขียนให้ หมายถึงข้อคิดหรือบางสิ่งบางอย่างที่ผู้เขียนฝากไว้ให้ซึ่งผู้อ่านอาจได้รับแตกต่างกันไปตามแต่ประสบการณ์ของผู้อ่านควรฝึกทักษะให้ไว ต่อการรับสารของผู้เขียนและตีความเข้าใจเพื่อให้การอ่านเรื่องบันเทิงคดีมีรสชาติดีมากยิ่งขึ้น

4. การพิจารณาหนังสือประเภทร้อยกรองหรือกวีนิพนธ์หนังสือประเภทร้อยกรองหรือกวีนิพนธ์มีวิธีการพิจารณาดังนี้

4.1 รูปแบบของฉันทลักษณ์ คือ ลักษณะบังคับของบทร้อยกรองแต่ละประเภทซึ่งต่างกันควรพิจารณาความถูกต้องของรูปแบบฉันทลักษณ์นั้นๆ เป็นเกณฑ์

4.2 ความคิดเห็นและเนื้อหาสาระในบทกวีบทกวีที่ดีจะต้องมีเนื้อหาสาระที่แสดงความนึกคิดอันมีคุณค่าแก่ชีวิต บทกวีบางบทให้ความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ในด้านต่างๆ เช่นอารมณ์รัก อารมณ์เศร้าอารมณ์โกรธ ฯลฯ บางบทให้คิดเตือนใจ ให้ความรู้เรื่องต่างๆ เป็นต้นจึงควรพิจารณาให้ถี่ถ้วนว่ากวีให้ความคิดอะไรแก่ผู้อ่านบ้างและมีเนื้อหาสาระอย่างไร

4.3 กลวิธีการแต่งหรือวรรณศิลป์กลวิธีในการแต่งหรือวรรณศิลป์นี้อาจพิจารณาได้จากการเลือกคำมาใช้ให้เหมาะสมกับความ การเล่นเสียงด้วยสัมผัสสระ พยัญชนะการใช้โวหารแบบต่างๆการใช้สัญลักษณ์ซึ่งกวีแต่ละคนจะมีกลวิธีแต่งแตกต่างกันไปเป็นเฉพาะตน

4.4 รสของบทร้อยกรองหมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นแก่ผู้อ่าน เมื่อถ้อยคำสำนวน หรือเรื่องราวในบทร้อยกรองนั้นๆ มากระทบอารมณ์ผู้อ่านอาจให้ความรู้สึกทางด้านความรักความเศร้า ความตื่นเต้น ฯลฯแล้วแต่ลักษณะของบทร้อยกรองและอารมณ์ของผู้อ่านขณะนั้น

4.5 สารจากบทร้อยกรองบทร้อยกรองก็มีสารของผู้แต่งฝากไว้เช่นกัน ดังนั้นจึงควรพิจารณาให้ถี่ถ้วน เพื่อรับสารจากผู้เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินคุณค่าของหนังสือไม่ว่าประเภทใดผู้ประเมินควรอ่านหนังสือนั้นๆ อย่างละเอียดและพิจารณาทั้งจุดดีและจุดด้อยของหนังสือด้วยใจเป็นธรรม ปราศจากอคติซึ่งเมื่อได้อ่านหนังสือมากๆ และฝึกการวิเคราะห์ตลอดจน มีการประเมินคุณค่าของหนังสืออยู่เสมอแล้วก็จะช่วยให้มีวิสัยทัศน์ในการอ่านหนังสือและอ่านหนังสืออย่างมีอรรถรสยิ่งขึ้น

ที่มา กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 พ.ศ.2546

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
ชำนาญการเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชำนาญการเขียน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒

ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๖ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการฝึกให้ผู้เขียนรู้จักใช้ความคิดใช้ปัญญาและความรู้ต่อสิ่งที่ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านหรือได้ดูโดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงออก ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับผู้เขียนว่ามีประสบการณ์ ความรู้และมีเหตุผลที่ดีมารองรับมากน้อยเพียงใด การเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นการถ่ายทอดความนึกคิดของตนให้เป็นที่แพร่หลาย ย่อมมีทั้งผู้เห็นคล้อยตามและเห็นขัดแย้ง ยังทำให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้และเกิดการแลกเปลี่ยนทัศนคติ ภาษาเขียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาความคิด

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่างๆ เช่น บทความหนังสืออ่านนอกเวลา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการให้เหตุผล

๒. ทักษะการวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

ชิ้นงานหรือภาระงาน(บูรณาการกับรายวิชาการคอมพิวเตอร์ เรื่อง การจัดทำแผ่นพับ)

แผ่นพับแนะนำการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่างๆ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินแผ่นพับแนะนำการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่างๆ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน	ถูกต้องตามหลักการเขียน ยกตัวอย่างประกอบถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กระชับ เข้าใจง่าย	ถูกต้องตามหลักการเขียน ยกตัวอย่างประกอบถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กระชับ เข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ถูกต้องตามหลักการเขียน ยกตัวอย่างประกอบถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กระชับ เข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ถูกต้องตามหลักการเขียน ยกตัวอย่างประกอบไม่ชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจยาก
๒. การทำแผ่นพับ	ถูกต้องตามหลักการทำแผ่นพับ ใช้ภาษา กระชับเข้าใจง่าย สุภาพ เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี	ถูกต้องตามหลักการทำแผ่นพับ ใช้ภาษา กระชับเข้าใจง่าย สุภาพ เขียนถูกต้องตามอักขรวิธีเป็นส่วนใหญ่	ถูกต้องตามหลักการทำแผ่นพับ ใช้ภาษา กระชับเข้าใจง่าย สุภาพ เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี เป็นบางส่วน	ถูกต้องตามหลักการทำแผ่นพับ ใช้ภาษา กระชับเข้าใจง่าย สุภาพ เขียนไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘-๒๐	๑๔-๑๗	๑๐-๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ SQ4R

- ครูนำข่าวที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์รายวันมาเล่าให้นักเรียนฟัง
- ครูสนทนาและซักถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ครูอ่านให้ฟัง
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

Survey (S) อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนสนใจ ๑ ข่าว อย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

Question (Q) ตั้งคำถามเกี่ยวกับข่าวที่อ่านว่า ใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหน และเมื่อไรอย่างไร

Read (R) อ่านข่าวนั้นซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ และจับประเด็นสำคัญๆ ของข่าว

Record (R) จดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ ๓ โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจ

Recite (R) เขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

Reflect (R) วิเคราะห์ วิวิจารณ์ข่าวที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความคิดเห็นสอดคล้องหรือมีความคิดเห็นไม่สอดคล้อง

๔. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าว เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน (ครูมอบหมายงานให้นักเรียนจัดทำเป็นแผ่นพับ โดยให้นักเรียนศึกษาและฝึกการจัดทำแผ่นพับ โดยบูรณาการการเรียนรู้กับวิชาคอมพิวเตอร์เรื่องการจัดทำแผ่นพับ)

๕. ครูประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียน และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงงานในกรณีที่ยังมีปัญหา

๖. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อ กิจกรรมตามตัวชี้วัด : กิจกรรมที่ ๓.๑ เมื่อทำเสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ (ครูสอดแทรกคุณธรรมเรื่อง อิทธิบาท ๔ คือ วิริยะ คือความพากเพียร ซึ่งนักเรียนต้องตั้งใจทำแบบทดสอบให้เสร็จเรียบร้อย ทันตามระยะเวลาที่ครูกำหนดให้)

๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ภาษาไทย ม.๑
๒. หนังสือพิมพ์รายวัน
๓. ใบงานเรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าว

ใบงาน
เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น

สังตรวจทุกวันฉีนศ. อาชีวะรมช.ศธ.เอาจริง

หลังเปิดเทอมใหม่วิทยาลัยต้อง “สีขาว”

“ศักดา” สังตรวจปัสสาวะนักศึกษาอาชีวะ “คนพันธุอาร์” ทุกวัน แฉปัญหายาเสพติด รุนแรงและมีพัฒนาการไปไกลมอบ สอศ.จัดหาสุนัขฝึกตรวจหาสารเสพติดเพื่อค้นหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษาทั่วประเทศซี 3 เดือน หลังเปิดเทอมใหม่ ทุกวิทยาลัยต้องเป็นอาชีวะสีขาว 100%

รมช.ศึกษาธิการสังตรวจ “ฉี” เต็กอาชีวะทุกวัน เพื่อเป็นอีกวิธีหนึ่งในการป้องกันยาเสพติดระบาดในหมู่นักศึกษาอาชีวะหรือ “คนพันธุอาร์” ทั้งนี้ ในระหว่างที่นายศักดา คงเพชร รมช.ศึกษาธิการ เป็นประธานเปิดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานงบประมาณและพัสดุในสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล มีผู้บริหารในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ทั่วประเทศเข้าร่วมประชุมที่โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 29 เม.ย. ได้กล่าวตอนหนึ่งของการประชุมว่า อยากฝากเป็นมาตรการเร่งด่วนอันดับหนึ่งที่ทุกวิทยาลัยต้องดำเนินการในขณะนี้คือเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะจากข้อมูลล่าสุดที่ได้ทราบจากหัวหน้าศาลจังหวัด ท่านได้รายงานให้ทราบว่าขณะนี้ปัญหายาเสพติดได้มีการระบาดหนักมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน นักเรียนและ นักศึกษา ในแต่ละวันมีการตัดสินใจคิดความของเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่น้อยและต้องส่งตัวไปบำบัดรักษา กระทรวงศึกษาธิการไม่รู้ไม่เห็น หรือจะไม่ดำเนินการใดๆ เลยหรือ ยอมรับว่าเพิ่งมาทำงานได้ 3 เดือน แต่หลังจากทราบข้อมูลข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้แล้วก็พร้อมจะเดินหน้าเอาจริงเอาจัง เพราะถือเป็นมหันตภัยที่ร้ายแรงของชาติที่มีพัฒนาการ ไปไกลมาก

รมช.ศึกษาธิการ กล่าวอีกว่า ในช่วงที่ผ่านมาได้จัดชุดออกสุ่มตรวจยาเสพติด และตรวจปัสสาวะนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ทั้งในสังกัด สอศ.และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการนำสุนัขตำรวจเข้าร่วมตรวจหาสิ่งเสพติดด้วย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสุนัขตำรวจที่ตรวจหาสิ่งเสพติดได้นั้นค่อนข้างมีน้อย แต่ละตัวก็ปฏิบัติงานค่อนข้างหนัก จนเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมบอกว่าสุนัขเริ่มเครียด ดังนั้นตนจึงมีแนวคิดให้ สอศ.ไปจัดหาสุนัขพันธุ์ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจหาสารเสพติดมาจำนวนหนึ่ง พร้อมกับเจ้าหน้าที่ของ สอศ. ส่งไปฝึกเรื่องการตรวจหาสิ่งเสพติดกับทางตำรวจ ก่อนนำมาใช้ในการปฏิบัติงานตรวจหาสิ่งเสพติดในสถานศึกษาสังกัด สอศ. และในสังกัดอื่นๆ ใน ศธ.ด้วย

นายศักดากล่าวต่อไปว่า นอกจากการตรวจหาสิ่งเสพติดในวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องแล้ว อยากให้มีการสุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียน นักศึกษาทุกวัน โดยอาจจะทยอยตรวจหาวันละระดับชั้น สลับกันไปโดยที่ไม่มีการแจ้งล่วงหน้า เช่น แต่ละวิทยาลัยอาจจะออกแบบทำห้องส้วมให้นักเรียน นักศึกษาฉีแล้วไหลมาลงในถังพักรวม แล้วนำปัสสาวะในถังนั้นมาตรวจ หากพบเป็นสีม่วงในวันนั้นๆ แล้วค่อยมาตรวจสอบละเอียดทีละคน เพื่อให้ทราบว่าเด็กคนไหนฉีม่วง จากนั้นจึงส่งตัวไปบำบัดต่อไป มั่นใจว่าหากทุกวิทยาลัยเอาจริงเอาจังเรื่องนี้ เราแก้ปัญหาได้แน่ โดยในระยะเวลา 3 เดือนหลังจากที่มีการเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จะต้องเป็นอาชีวะสีขาวให้ได้ 100% ขณะเดียวกัน ขอให้ทุกวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์ ทูป็นัมเบอร์วัน ซึ่งเป็นโครงการในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนฯ ที่จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนด้วย

“พัฒนาการของปัญหายาเสพติดไปไกล นำเป็นห่วงลูกหลานของเรามาก หากเด็กแค่ 5 คนนำยาเสพติดมาแพร่กระจายในวิทยาลัย เพียงระยะเวลาไม่นานยาจะกระจายไปยังเด็กทุกคน ดังนั้นทุกคนต้องถือว่า

แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
วิชาภาษาไทย (ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การแสดงความคิดเห็นข้อใดสามารถเป็นหลักฐานอ้างอิงได้
 - ก. การกล่าวโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
 - ข. การเขียนแสดงความคิดเห็น
 - ค. การพูดแสดงความคิดเห็น
 - ง. การปราศรัยหาเสียง
๒. ข้อเสนอนั้นในการเขียนแสดงความคิดเห็นควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ไม่ใช้อารมณ์ในการวิพากษ์วิจารณ์ ไม่มีอคติต่อเรื่องที่แสดงความคิดเห็น
 - ข. ต้องเขียนในเรื่องที่ผู้เขียนมีความรู้ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี มีข้อมูลอ้างอิง
 - ค. แสดงความคิดเห็นอย่างละเอียดในแง่ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - ง. เสนอแนะว่าควรแก้ไขอย่างไร แก้ไขแล้วเกิดผลอย่างไร
๓. การแสดงความคิดเห็นที่ดี ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ไม่เสนอแนะแนวทางการแก้ไขในเรื่องที่แสดงความคิดเห็น
 - ข. แสดงความคิดเห็นโดยใช้อารมณ์ที่สอดคล้องกับเรื่องหรือเนื้อหา
 - ค. หยิบยกเฉพาะข้อดีเพียงอย่างเดียวเพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ
 - ง. ชี้แจงสาเหตุที่ดีและไม่ดีให้ชัดเจน
๔. “น่าเสียดายที่ภาพประกอบมีน้อย แต่ก็ครบทุกตอน และเป็นเพียงลายเส้นดำขาวถ้าเป็นภาพสีจะช่วยให้หนังสือเล่มนี้น่าอ่านยิ่งขึ้น” ข้อความนี้ถูกต้องตามหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นข้อใด
 - ก. เสนอแนะว่าควรแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดีอย่างไรถ้าแก้ไขแล้วจะเกิดผลอย่างไร
 - ข. หยิบยกข้อดี ข้อดีออกมาแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - ค. ไม่ใช้อารมณ์ ต้องปราศจากอคติ
 - ง. มีความรู้ในเรื่องที่เขียน
๕. “แมงมุมเพื่อนรักเป็นหนังสืออ่านสำหรับเยาวชนชุดก่อนนิทานอันดับที่ ๔/๒๑ เขียนโดย อี.พี.ไวท์ แปลโดยผู้ใช้นามปากกาว่า มัลลิกา” ข้อความนี้ถูกต้องตามหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นข้อใด
 - ก. เสนอแนะว่าควรแก้ไขในสิ่งที่ไม่ดีอย่างไร ถ้าแก้ไขแล้วจะเกิดผลอย่างไร
 - ข. หยิบยกข้อดี ข้อดีออกมาแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - ค. ไม่ใช้อารมณ์ ต้องปราศจากอคติ
 - ง. มีความรู้ในเรื่องที่เขียน
๖. ปัจจุบันการเขียนแสดงความคิดเห็นทางสื่อต่างๆมีอย่างหลากหลาย แสดงให้เห็นหลักความจริงในข้อใด
 - ก. ประชาชนได้รับการพัฒนาให้กล้าแสดงออก
 - ข. นักวิชาการได้รับการส่งเสริมการเขียน
 - ค. ประชาชนมีเสรีภาพในการเขียน
 - ง. สังคมมีความขัดแย้ง

๗. “ร่อนนี้คนไทยมีสิทธิ์กระอักเลือดค่าไฟฟ้ามหาโหด กฟผ. อ้างต้นทุนเชื้อเพลิง ซึ่งเรื่องถึงคณะกรรมการกำกับกิจการ พลังงาน ขอปรับค่าเอฟทีในรอบเดือน พ.ค. - ส.ค. ธรรมชาติข้า้เติมอีกรอบ รัฐบาลหัวหมุนตั้ง ปตท. เข้าช่วยแบกภาระซื้อเวลา ภาคอุตสาหกรรมการผลิตรับผลกระทบหนัก ขึ้นนโยบายรัฐกระทบธุรกิจโดยตรง” จากข้อความนี้เรียกว่าอะไร

ก. ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน

ข. เหตุการณ์สำคัญต่างๆ

ค. สารคดี

ง. บทความ

๘. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับข้อใดน้อยที่สุด

ก. การสังเคราะห์

ข. การวิเคราะห์

ค. การวิจารณ์

ง. การอ่าน

๙. การเขียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดที่จะต้องใช้ความระมัดระวังมากที่สุด

ก. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโลก

ข. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของชาวชนบท

ค. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา

ง. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวไทย

๑๐. ข้อใดสำคัญที่สุดในการเขียนแสดงความคิดเห็น

ก. แสดงข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข. ชี้แจงสาเหตุที่เกิดข้อดี ข้อด้อยอย่างชัดเจน

ค. มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อด้อย

ง. บอกข้อดี ข้อด้อย

๑๑. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นของบุคคลที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ใครแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมที่สุด

ก. พรแสดงความคิดเห็นในเรื่องส่วนตัวของกุง

ข. หน้อยแสดงความคิดเห็นต่อความเชื่อของน้อย

ค. นิดแสดงความคิดเห็นโดยยึดเหตุผลของตนเองเป็นใหญ่

ง. แป้งแสดงความคิดเห็นต่อข่าวอาชญากรรมที่อ่านจากหนังสือพิมพ์

๑๒. พาดหัวข่าวในข้อใดใช้ภาษาเพื่อการแสดงความคิดเห็น

ก. ร่อนนี้ ชาน พ่อพระ นักอสังหาฯ

ข. เชียงราย....ตกหนัก คร่าชีวิตหญิงชรา ๗๖

ค. ด้วยคะแนน ๒ ต่อ ๑ เซตวอลเลย์บอลสาวไทย

ง. ถึงไทยแล้ว.....โรคมือ เท้าปาก สธ.หาทางป้องกัน

๑๓. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ข้อมูลในข้อใดไม่จำเป็นต้องแสดงความคิดเห็น

ก. เจ้าของผลงาน

ข. การใช้สำนวนภาษา

ค. สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์

ง. เนื้อหาสาระที่โดดเด่น

๑๔. หัวข้อการเขียนแสดงความคิดเห็นในข้อใดต่างจากข้ออื่น

ก. ศาสตร์การบำบัดออฟฟิศซินโดรม

ข. ชาติสี่ซีเมียรุกฆาต เด็กแบเบาะป่วยนับหมื่น

ค. การปราบปรามยาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย

ง. สื่อสังคมออนไลน์....เสพติด “Like” และ “comment”

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
วิชาภาษาไทย (ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

ข้อที่	คำตอบ
๑	ข
๒	ข
๓	ง
๔	ก
๕	ง
๖	ค
๗	ก
๘	ง
๙	ค
๑๐	ข
๑๑	ง
๑๒	ก
๑๓	ค
๑๔	ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชำนาญการเขียน

เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

รายวิชา ภาษาไทย ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๑/๘ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนรายงาน ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถของตนในการเรียบเรียงเนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้ามาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันอย่างเป็ระบบระเบียบ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจถูกต้องชัดเจน และในการเขียนรายงานผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบและขั้นตอนในการเขียนรายงานเป็นอย่างดี จึงจะเขียนรายงานได้ถูกต้องและชัดเจน

สาระการเรียนรู้/เนื่อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

การเขียนรายงาน ได้แก่การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการสรุปอ้างอิง

๒. ทักษะการวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการเขียนรายงาน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการกับวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ IS)

รูปเล่มรายงานจากการศึกษาค้นคว้า

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	แบบประเมินการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
การเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า	เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า ถูกต้องตามหลักการ เขียนมีองค์ประกอบ ครบถ้วนถูกต้องตาม ขั้นตอนในการเขียน ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสม	เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า ถูกต้องตามหลักการ เขียนมีองค์ประกอบ ครบถ้วนถูกต้องตาม ขั้นตอนในการเขียน ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมเป็นส่วน ใหญ่	เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า ถูกต้องตามหลักการ เขียนมีองค์ประกอบ ครบถ้วนถูกต้องตาม ขั้นตอนในการเขียน ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมเป็น บางส่วน	เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า ถูกต้องตามหลักการ เขียนมีองค์ประกอบ ครบถ้วน แต่ไม่ ถูกต้องตามขั้นตอน ในการเขียน และใช้ ภาษา ไม่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘-๒๐	๑๔-๑๗	๑๐-๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ ใช้ปัญหาเป็นฐาน

๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๒. ครูนำนักเรียนสนทนาเรื่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างว่ามีเรื่องอะไรบ้างที่เกิดขึ้น และนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้นเพียงใด
๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ความรู้ที่นักเรียนมีนั้นถูกต้องและเพียงพอหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง
๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ถ้านักเรียนไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจควรทำอย่างไร
๕. นักเรียนกำหนดเรื่องที่นารู้และระบุประเด็นที่ต้องการทราบเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ
๖. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจตามประเด็นที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๒ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย(ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักกรรม คือ อริยสัจ ๔ เพื่อให้นักเรียนนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าการทำงานของนักเรียน ตามประเด็นที่นักเรียนสนใจ
๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๑๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมิน ผลงานว่าข้อมูลที่ได้อ่านศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ
๑๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง
๑๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๑๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอในรูปแบบการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (บูรณาการการจัดทำรายงานกับวิชา IS)

๑๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการนำเสนอผลงานของตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนรายงาน
วิชา ภาษาไทย (ท๒๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การใช้ภาษาในข้อใดเหมาะสมที่จะใช้ในการเขียนรายงานทางวิชาการ
 - ก. เคล็ดลับการทำตั๋มยาให้ร่อยคือต้องใส่เนื้อสัตว์ต่างๆเมื่อน้ำเดือดแล้วทิ้งไว้สักพักจึงคน
 - ข. กีฬาช่วยขจัดความเครียด ทั้งยังช่วยเสริมสร้างจิตใจให้เข้มแข็งและปลอดภัย
 - ค. หลังการผ่าตัดได้ไม่ถึง 1 สัปดาห์ อาการป่วยของเขาก็ค่อยยังชั่วขึ้นอย่างเห็นได้ชัด
 - ง. การจราจรแถวสะพานปิ่นเกล้าติดขัดมาก โดยเฉพาะในเวลาเช้าและเวลาเย็น
๒. ข้อใดให้คำจำกัดความของคำว่า "รายงาน" ได้ชัดเจนถูกต้อง
 - ก. เป็นการรวบรวมข้อมูล
 - ข. เป็นการบันทึกเรื่องราวที่ได้อ่านมา
 - ค. เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้ฟังมา
 - ง. เป็นการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมมาในรูปแบบต่างๆ
๓. จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปของการเขียนรายงานค้นคว้าคือข้อใด
 - ก. ให้มีนิสัยรักการอ่าน
 - ข. ให้มีทักษะในการค้นคว้ารวบรวม
 - ค. ให้อ่านเรื่องเรียงสิ่งที่ได้ค้นมา
 - ง. ให้อ่านเรื่องรวบรวม เรียบเรียง ความรู้ ความคิดแล้วนำเสนออย่างถูกหลักวิชา
๔. ข้อใดเป็นลักษณะสำคัญที่สุดของโครงเรื่อง
 - ก. การเรียงลำดับหัวข้อ
 - ข. การใช้ถ้อยคำที่กระชับรัดกุม
 - ค. การแยกหัวข้อใหญ่ออกเป็นหัวข้อย่อย
 - ง. จำนวนหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย
๕. การเขียนรายงานเรื่อง "การเลี้ยงสุกร" ควรกำหนดโครงเรื่องอย่างไร
 - ก. การคัดเลือกพันธุ์สุกร การให้อาหารสุกร การดูแลรักษาสุกร
 - ข. ความเป็นมาของการเลี้ยงสุกรในประเทศไทย วิธีเลี้ยงสุกร การดูแลรักษาสุกร
 - ค. หลักการเลี้ยงสุกร ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุกร การตลาดสำหรับสุกร
 - ง. ความสำคัญของการเลี้ยงสุกร ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุกร การดูแลรักษาสุกร
๖. ข้อใดเป็นส่วนประกอบของส่วนหน้าของการเขียนรายงาน
 - ก. ปกนอก ไบรอนปก ปกใน คำนำ สารบัญ บรรณานุกรม
 - ข. ปกนอก ไบรอนปก ปกใน คำนำ สารบัญ
 - ค. ปกนอก ไบรอนปก ปกใน คำนำ สารบัญ เนื้อหา
 - ง. ปกนอก ไบรอนปก ปกใน คำนำ เนื้อหา
๗. ข้อใดเป็นส่วนประกอบของส่วนเนื้อหาของการเขียนรายงาน
 - ก. ปกนอก ไบรอนปก เนื้อเรื่อง
 - ข. บทนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป
 - ค. คำนำ บทนำ อัญประกาศ
 - ง. สารบัญ เนื้อเรื่อง บรรณานุกรม
๘. ข้อใดเป็นส่วนประกอบที่อยู่ในเนื้อเรื่องของการเขียนรายงาน
 - ก. คำนำ
 - ข. สารบัญ
 - ค. อัญประกาศ
 - ง. บรรณานุกรม
๙. ข้อใดเป็นลักษณะของบทสรุป
 - ก. การนำเสนอเรื่องราวทั้งหมดของเรื่อง
 - ข. ส่วนที่เขียนย้่านำเสนอประเด็นที่สำคัญของเนื้อหา
 - ค. การยกคำพูดหรือคัดลอกข้อความมาจากต้นฉบับ
 - ง. การบอกที่มาของข้อความที่เป็นส่วนหนึ่งในเนื้อเรื่อง
๑๐. ข้อใดเป็นความหมายของบรรณานุกรม
 - ก. คำพูดที่ยกหรือคัดลอกมา เพื่อให้เนื้อหาสมบูรณ์
 - ข. ส่วนที่เสนอเนื้อหาสาระทั้งหมด
 - ค. ส่วนที่บอกรายชื่อหนังสือ หรือ เอกสาร หรือแหล่งข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้า
 - ง. ส่วนที่บอกที่มาของข้อความที่ยกมาประกอบการศึกษาค้นคว้า

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนรายงาน
วิชาภาษาไทย (ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

ข้อที่	คำตอบ
๑	ข
๒	ง
๓	ง
๔	ก
๕	ข
๖	ข
๗	ข
๘	ค
๙	ข
๑๐	ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ขำนาถาการเขียน
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การเขียนโครงการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒/๑ ม.๑/๘ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โครงการ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นใดในการศึกษาหาคำตอบในเรื่องนั้นๆ โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำ

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

๑. การเขียนรายงาน ได้แก่ การเขียนรายงานโครงการ

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการตั้งเกณฑ์

๒. ทักษะการสรุปอ้างอิง

๓. ทักษะการวิเคราะห์

๔. ทักษะการประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการเขียนรายงานโครงการ

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการการจัดทำโครงการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ)

การเขียนรายงานโครงการ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจการเขียนรายงานโครงการ	แบบประเมินการเขียนรายงานโครงการ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน การเขียนเพื่อการสื่อสาร	แบบประเมินการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน การเขียนเพื่อการสื่อสาร	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการเขียนรายงานโครงการ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
การเขียนรายงานโครงการ	เขียนรายงานโครงการถูกต้องตามหลักการเขียน มีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนในการเขียน ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม	เขียนรายงานโครงการถูกต้องตามหลักการเขียน มีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนในการเขียน ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	เขียนรายงานโครงการถูกต้องตามหลักการเขียน มีองค์ประกอบครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนในการเขียน ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมเป็นบางส่วน	เขียนรายงานโครงการถูกต้องตามหลักการเขียน มีองค์ประกอบครบถ้วน แต่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนในการเขียน และใช้ภาษา ไม่เหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นครูแจกตัวอย่างโครงการ เรื่อง การศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อจริง
๒. ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาและเปรียบเทียบข้อมูล ตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้
 - การเขียนรายงานโครงการตามตัวอย่าง มีข้อมูลและขั้นตอนในการเขียนตรงกับที่นักเรียนได้ศึกษามาหรือไม่อย่างไร
 - การกำหนดขอบเขตในการศึกษา มีความสำคัญต่อการปฏิบัติโครงการอย่างไร
 - เพราะเหตุใด การทำโครงการจึงต้องสรุปผลการดำเนินงาน
๓. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของขั้นตอนการจัดทำโครงการ และการเขียนรายงานโครงการ (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์)
๔. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาตัวอย่างโครงการ เรื่อง การศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อจริง แล้วเรียบเรียงรายละเอียดและขั้นตอนในการเขียนรายงานโครงการ
๕. ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกเขียนประเด็นที่ครูกำหนด ตามตัวอย่างโครงการ ดังนี้
 - ๑) หลักการและเหตุผล
 - ๒) วัตถุประสงค์
 - ๓) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๖. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของสำนวนและการใช้ภาษาในการเขียน
๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๘. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการเขียนเค้าโครงของโครงการงาน เรื่อง การศึกษาคำภาษาต่างประเทศ ที่นำมาใช้ในภาษาไทย จากสื่อต่างๆ ตามขั้นตอนการทำโครงการงาน (ครูสอดแทรกคุณธรรมเรื่อง อิทธิบาท ๔ คือ วิมังสา หรือ ความหมั่นไตร่ตรองพิจารณาหาเหตุผลในงานที่ทำ ทำงานด้วยปัญญา ด้วยสมองคิด รวมถึงเข้าใจในงาน อย่างลึกซึ้ง ทั้งในแง่ขั้นตอนและผลสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของงาน)

๙. สมาชิกในแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้อง หากมีข้อบกพร่องให้ร่วมกันเสนอแนะและแก้ไขให้สมบูรณ์

๑๐. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการเขียนเค้าโครงของโครงการงาน เรื่อง การศึกษาคำ ภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้ในภาษาไทย จากสื่อต่างๆ

๑๑. ครูซักถามรายละเอียดที่สงสัย เพื่อให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอธิบาย จากนั้นครูเสนอแนะข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำโครงการงาน

๑๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมในโครงการงาน เรื่อง การศึกษาคำภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้ใน ภาษาไทย จากสื่อต่างๆ (โครงการงานของนักเรียนให้มีการบูรณาการกับวิชาภาษาอังกฤษโดยศึกษาคำภาษาอังกฤษ และเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วย)

๑๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอการเขียนรายงานโครงการงาน

๑๔. ครูประเมินผลการเขียนรายงานโครงการงานของนักเรียน

๑๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

๓. ตัวอย่างโครงการงาน เรื่อง การศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อจริง

ตัวอย่างโครงการงาน

เรื่อง การศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อจริง

คณะผู้จัดทำโครงการงาน

เด็กชายณวีร์	ก้องเกียรติงาม	เด็กหญิงปานใจ	ทวีเกียรติ
เด็กชายสหภาพย์	หอมสกุลวงศ์	เด็กหญิงปานฤทัย	สุขใจยิ่ง
เด็กหญิงแก้วตา	สุทธิพิย์	เด็กหญิงแอนนา	ไทเลอร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงาน

อาจารย์ปณณวีร์ โรจนศิริพงษ์

หลักการและเหตุผล

สังคมไทยเป็นสังคมที่รับวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาในหลายๆ ด้านโดยเฉพาะวัฒนธรรมทางด้านภาษา ซึ่งจะเห็นว่าการตั้งชื่อของคนไทยมีความหลากหลายอันเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษา สมาชิกในกลุ่มจึงมีความสนใจที่จะศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อจริง และได้รวบรวมรายชื่อเพื่อจำแนกประเภทตามที่มาของภาษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้รู้จักที่มาของภาษาที่นิยมนำมาตั้งชื่อจริง
2. เพื่อให้มีข้อมูลและหลักการสังเกตคำที่นำมาตั้งชื่อ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

“ภาษา” หมายถึง ภาษาเขียนที่มีที่มาจากภาษาต่างๆ ที่นิยมนำมาตั้งชื่อจริง โดยสมาชิกในกลุ่มต้องการศึกษาที่มาของภาษาในชื่อจริงว่าเป็นคำที่มาจากภาษาใด โดยศึกษาจากรายชื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓ ห้องเรียน ระยะเวลาในการศึกษา วันที่๑๒ -๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. รู้ที่มาของภาษาที่นิยมนำมาตั้งชื่อจริง
๒. มีข้อมูลและหลักการสังเกตคำที่นำมาตั้งชื่อ

เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

๑. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. ทะเบียนรายชื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๓. หนังสือหลักภาษาไทย และอื่นๆ
๔. เครื่องคอมพิวเตอร์ต่อเชื่อมกับระบบอินเทอร์เน็ต

วิธีการศึกษา

๑. รวบรวมข้อมูลรายชื่อ แล้วสมาชิกทุกคนร่วมกันแยกประเภทของรายชื่อตามภาษา
๒. นำรายชื่อที่แยกประเภทภาษามาวิเคราะห์และตรวจสอบที่มาจากพจนานุกรม
๓. สอบถามจากเจ้าของชื่อ ผู้รู้ ผู้ปกครอง หรือครูเพื่อให้ทราบที่มาของภาษา
๔. บันทึกผล นำข้อมูลมาเรียบเรียงและสรุปผลการศึกษา

อภิปรายผลการศึกษา

ตารางแสดงที่มาของภาษาในการนำมาใช้ตั้งชื่อจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๗๒ รายชื่อจำแนกประเภทตามที่มาของภาษา ๔ ภาษา ดังนี้

ภาษาบาลี-สันสกฤต	บุปผา อัจฉราฉวี ทศนียา กฤตธีรา กมล กรรณิการ์ ฌวีร์ สุรเชษฐ์ กฤษีรา ศิรา ทวีศักดิ์ อนันต์ กมลชนก สัญญา ปรัชญา ปรานี บุตรี เพชร นัยนา หฤทัย สันติ บุชบา กัลยากร ศรีวรรณ ชรินทร์ จุฑารัตน์ กชวรรณ วิริยาพร อชฌาพร อรอนงค์ สุรีย์ พัชนีภา ราช ธนิศ อมราภรณ์ สุกัญญา กฤษณา อุทัยวรรณ วิจิตรา วราภรณ์ สุจิตรา ประณต ภูมิศักดิ์ สมเกียรติ สหภาพย์ ดุลฤดี
ภาษาไทย	สมใจ ใบตอง ปานใจ สมปอง สุดา ดอกไม้ มะลิ บัวแก้ว ทอฝัน แก้วตา
ภาษาอังกฤษ	คริสตี้(Kliss) แอนนา(Anna) เมลซี่ (Mailzy) เจนนี่ (Jane) โจเซฟ (Jhosave) ไมเคิล(Micle) จอห์น (Jhone) อัลเบิร์ต(Albert)
ภาษาเขมร	เพ็ญแข ผกากรอง จำเริญ จำรัส ชำนาญ เซวง เฝติม อำนวย

สรุปผลการดำเนินงาน

ชื่อจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๗๒ รายชื่อ มีที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤตมากที่สุด ส่วนภาษาอื่นๆ มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

เมื่อรู้ที่มาของรายชื่อนักเรียนว่ามีที่มาจากภาษาใดแล้ว ควรฝึกแปลความหมายของชื่อต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งจะช่วยให้มีความรู้เรื่องคำศัพท์ในภาษาต่างๆ มากขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
พากเพียร ฟัง ดู พุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พากเพียร ฟัง ดู พูด
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การพูดรายงาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๑/๕ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดรายงาน คือการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแล้วพูดนำเสนอสิ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าหน้าชั้นเรียน เป็นการพูดรายงานเนื้อหาวิชาการ โดยการอธิบาย เล่าเรื่อง วิเคราะห์เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ฟัง พูด อ่านและเขียน

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนและท้องถิ่นของตน
- มารยาทในการพูด

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- ทักษะการตั้งเกณฑ์
- ทักษะการประเมิน
- ทักษะการสรุปลงความเห็น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการพูดรายงาน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นวิชา IS)

การพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การพูดรายงาน ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการ ฟังการดู และการ สนทนา	พูดรายงานได้ถูกต้อง ตามหลักการพูด โดย ใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการ สนทนาครบถ้วน ตรง ประเด็น	พูดรายงานได้ถูกต้อง ตามหลักการพูด โดย ใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการ สนทนาครบถ้วน ตรง ประเด็นเป็นส่วนใหญ่	พูดรายงานได้ถูกต้อง ตามหลักการพูด โดย ใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการ สนทนา ครบถ้วน ตรง ประเด็นเป็นบางส่วน	พูดรายงานได้ถูกต้อง ตามหลักการพูดโดยใช้ ข้อมูลจากการดู การ ฟัง และการสนทนา ไม่ครบถ้วนและไม่ตรง ประเด็น
๒. มารยาทใน การพูด	มีมารยาทในการพูด ครบถ้วน ดังนี้ ๑) พูดตามลำดับ ขั้นตอน ๒) นำเสนอข้อมูล ตรงประเด็นและยก หลักฐานหรือเหตุผล ประกอบ ๓) ใช้ภาษาพูด กระชับ และไม่ใช้คำ ภาษาต่างประเทศ ๔) พูดคำควบล้ำ ชัดเจน	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับ มารยาทในการพูด ๑ ข้อ	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับ มารยาทในการพูด ๒ ข้อ	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับ มารยาทในการพูด ๓ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ ใช้ปัญหาเป็นฐาน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาษาที่ใช้สื่อสารกันในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิด
ความสนใจ
๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๓. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การพูดเชิงวิชาการ จากหนังสือเรียน
๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๖. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๕ คน ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภูมิภาคภาษาในท้องถิ่นของนักเรียน
จากแหล่งข้อมูลท้องถิ่น และปราชญ์ท้องถิ่น (หากนักเรียนในชั้นเรียนมีภูมิภาคภาษาที่แตกต่างกันมาก ครูอาจให้
นักเรียนเลือกศึกษาภูมิภาคปัญหาในท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจ)

๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและค้นคว้า มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอภิปรายผล และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (ครูสอดแทรกหลักคุณธรรม เรื่อง ปิยวาจา คือ มารยาทในการพูด พูดในสิ่งที่ เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะพูดหรือเจรจากันด้วยไมตรีและความปรารถนาดีต่อกัน

๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปและประเมินผลงานของกลุ่มตนเองว่า ข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มอย่างอิสระ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวม

๑๐. นักเรียนนำข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่นที่ได้ มาจัดระบบองค์ความรู้

๑๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานในรูปแบบของการพูดรายงานผลการศึกษา เกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่น (บูรณาการการประเมินผลร่วมกับวิชา IS)

๑๒. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินการพูดรายงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑

๒. ประชาชนท้องถิ่น

แบบทดสอบ เรื่อง การพูดรายงาน
วิชาภาษาไทย (ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจงให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่หลักการพูดรายงาน

- ก. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องที่จะรายงานอย่างดี
- ข. ใช้สื่ออื่นๆ ประกอบเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจมากขึ้น
- ค. พูดรายงานแบบปกติ โดยอาจพูดแบบสนทนาได้บางครั้ง
- ง. พูดเสียงดัง โดยใช้น้ำเสียงราบเรียบเสมอกันตลอดการรายงาน

๒. การพูดรายงานต่อไปนี้มีข้อบกพร่องตรงกับข้อใด

“เรียนคุณครูที่เคารพ และสวัสดิ์เพื่อนที่น่ารักทุกคน วันนี้กลุ่มของข้าพเจ้าขอเสนอผลการค้นคว้าเรื่อง “รสเด็ด ส้มท่าช้อย” ซึ่งเป็นหนึ่งในคำขวัญของจังหวัดพิจิตร คำว่า “ส้ม” ในที่นี้ หมายถึง ส้มโอ ไม่ใช่ส้มแป้น ส้มเขียวหวาน ส้มแขก หรือส้มกุ่ม ส่วนสาเหตุที่เรียกว่า “ส้มท่าช้อย” นั้น เพราะปลูกที่ตำบลท่าช้อย โปรดอย่าเข้าใจว่าเป็นท่าเรือที่ชื่อช้อยเด็ดขาด เดี่ยวคนตำบลนี้เขาจะน้อยใจ พอพูดถึงพิจิตร แนนอนหลายคนคงนึกถึงตำนานเมืองชาละวัน จระเข้ยักษ์ที่มีฤทธิ์เดช สามารถแปลงร่างเป็นคนได้ และมีเมียมากทั้งที่เป็นจระเข้และคน ลักษณะเด่นของส้มท่าช้อย คือ เนื้อจะคล้ายกุ้งฝอย มีสีชมพูระเรื่อ รสชาติหวานอมเปรี้ยว เหมาะสำหรับคนสาวมากกว่าคนแก่ คนส่วนใหญ่นิยมนำมาใช้ในพิธีไหว้ช่วงเทศกาลต่างๆ”

- ก. เรื่องที่นำมารายงานไม่มีประโยชน์
- ข. ไม่ได้ใช้สื่ออื่นๆ ประกอบการรายงาน
- ค. ผู้รายงานพูดนอกประเด็น ทำให้สับสน
- ง. ผู้รายงานพูดแบบท่องจำ ไม่เป็นธรรมชาติ

๓. ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพูดรายงาน ตามรูปแบบที่ถูกต้อง

- ก. บอกชื่อเรื่องที่รายงาน
- ข. บอกที่มาของการพูดรายงาน
- ค. บอกชื่อบุคคลที่ให้ความรู้ หรือข้อมูล
- ง. สรุป และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๔. การเตรียมการพูดที่ดีควรมีลำดับอย่างไร

- ๑. กำหนดขอบข่ายของเรื่องที่พูด
- ๒. กำหนดเรื่องและจุดมุ่งหมายที่จะพูด
- ๓. เตรียมเนื้อหาและลำดับเรื่องที่จะพูด
- ๔. ซักซ้อมการพูดและการใช้ภาษา

- ก. ๑ ๒ ๓ ๔
- ข. ๑ ๓ ๒ ๔
- ค. ๒ ๑ ๓ ๔
- ง. ๒ ๔ ๑ ๓

๕. ด.ช. ชนะชลต้องออกไปพูดรายงานที่หน้าชั้นเรียน ในขณะที่พูดรายงาน ด.ช. ชนะชล ควรใช้สรรพนามแทนตนเองว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสม

- ก. กระผม
- ข. ฉัน
- ค.หนู
- ง. ชนะชล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พากเพียร ฟัง ดู พุด
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การพูดเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท๓.๑ ม.๓/๑ พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดเชิงสร้างสรรค์ คือการพูดให้กำลังใจ ให้ข้อคิดพิจารณาถึงข้อเท็จจริง เป็นการพูดที่ต้องมีวิธีการพูด จูงใจให้คล้อยตาม มีจุดประสงค์เพื่อให้มีการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีงามเป็นหลัก

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- การพูดสรุปความ พูดแสดงความรู้ ความคิดอย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังและดู
- การพูดประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ
- มารยาทในการพูด

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์
 - ทักษะการประเมิน
 - ทักษะการสรุปลงความเห็น
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการพูดเชิงสร้างสรรค์

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม)

การพูดเชิงสร้างสรรค์

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

แบบประเมินการพูดเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างสร้างสรรค์ และมีเหตุผล ประกอบชัดเจน	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นส่วนใหญ่ และมีเหตุผลประกอบชัดเจน	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นบางส่วน และมีเหตุผล ประกอบชัดเจน	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและดูไม่ค่อยสร้างสรรค์ และมีเหตุผล ประกอบไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

๑. ครูนำตัวอย่างบทกลอนมาให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น
อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
ไม่ควรพูดอ้ออิงขึ้นมึงกู
คนจะหลูล่วงลามไม่ขามใจ

๒. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนตอบ หรือแสดงความคิดเห็น เช่น

- การพูดจาของแต่ละคนแสดงให้เห็นบุคลิกภาพของบุคคลนั้นๆ ได้จริงหรือไม่ จงอธิบาย
- หากนักเรียนพบคนที่มีพฤติกรรมการพูดจาเช่นนี้ นักเรียนจะอย่างไร

(ครูสอดแทรกหลักคุณธรรม เรื่อง ปิยวาจา คือ มารยาทในการพูด พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะพูดหรือเจรจกันด้วยไมตรีและความปรารถนาดีต่อกัน

๓. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การพูดเชิงสร้างสรรค์ จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้

- การพูดแสดงความคิดเห็น
- การพูดให้กำลังใจ
- การพูดติชม

๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๕. นักเรียนร่วมกันอธิบายหลักการพูดและสรุปความรู้เรื่อง การพูดเชิงสร้างสรรค์ ตามประเด็นที่ครูกำหนด

๖. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๒ (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม/การนำหลักธรรมไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน)

๑. ครูเปิดสื่อการเรียน เรื่อง ธรรมะเดลิเวอรี่ ชุดที่ ๒๖ สุขกันเถอะโยมเพื่อ ให้นักเรียนฟังและดูการ บรรยายธรรม แล้วจดบันทึกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟัง และดู โดยบันทึกข้อสังเกต มุมมอง หรือข้อคิดที่ได้จากการฟัง และดู

๒. นักเรียนเขียนอธิบาย วิเคราะห์ ตามข้อสังเกต มุมมอง หรือข้อคิด หลักธรรมะที่ได้รับจากการฟังโดยใช้ เหตุผลหรือหลักการอย่างสร้างสรรค์

๓. นักเรียนเตรียมพูดแสดงความคิดเห็นจากสื่อธรรมะเดลิเวอรี่ ชุดที่ ๒๖ สุขกันเถอะโยม ที่ฟังและดู ตามลำดับขั้นตอนที่ครูกำหนด ดังนี้

-ลำดับเหตุการณ์หรือบันทึกเรื่องย่อที่จะพูด

-เตรียมภาษาหรือท่าทางในการพูด

-เตรียมสื่อประกอบการพูด (ถ้ามี)

๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๕. นักเรียนแต่ละคนพูดแสดงความคิดเห็นข้อคิด คุณธรรมที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน จากสื่อ ธรรมะเดลิเวอรี่ ชุดที่ ๒๖ สุขกันเถอะโยม ตามลำดับขั้นตอนอย่างสร้างสรรค์

๖. ครูประเมินการพูดของนักเรียนแต่ละคน และเสนอแนะข้อปรับปรุงแก้ไข

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑

๒. ตัวอย่างบทกลอน

๓. สื่อธรรมะเดลิเวอรี่ ชุดที่ ๒๖ สุขกันเถอะโยม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
รู้เรียนหลักภาษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ฐึเรียนหลักภาษา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒

ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง ความแตกต่างของภาษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสื่อสารในชีวิตประจำวัน ผู้ใช้ภาษาจะต้องมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เข้าใจความหมาย ลักษณะภาษาพูด ภาษาเขียน สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา และระดับภาษา เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล ผู้ที่มีทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารจะทำให้เข้าใจได้ตรงกันไม่ว่าจะประกอบธุรกิจโดยอ้อม ประสบผลสำเร็จและได้ผลตามที่ต้องการ

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

๑. ภาษาพูด

๒. ภาษาเขียน

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการเปรียบเทียบ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

เปรียบเทียบความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

ชิ้นงานหรือภาระงาน

บันทึกผลการวิเคราะห์ภาษาพูดและภาษาเขียนจากบทความสารคดี

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการวิเคราะห์ภาษาพูดและภาษาเขียนจากบทความสารคดี

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การยกตัวอย่างภาษาพูด	ยกตัวอย่างภาษาพูดได้ถูกต้องทุกคำ	ยกตัวอย่างภาษาพูดได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ยกตัวอย่างภาษาพูดได้ถูกต้องเป็นบางคำ มีข้อถูกมากกว่าข้อผิด	ยกตัวอย่างภาษาพูดได้ถูกต้องบางคำ มีข้อผิดมากกว่าข้อถูก
๒. การยกตัวอย่างภาษาเขียน	ยกตัวอย่างภาษาเขียนได้ถูกต้องทุกคำ	ยกตัวอย่างภาษาเขียนได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ยกตัวอย่างภาษาเขียนได้ถูกต้องเป็นบางคำ มีข้อถูกมากกว่าข้อผิด	ยกตัวอย่างภาษาเขียนได้ถูกต้องบางคำ มีข้อผิดมากกว่าข้อถูก
๓. การแก้ไขภาษาพูดให้เป็นภาษาเขียน	แก้ไขภาษาพูดให้เป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องและเหมาะสมทุกคำ	แก้ไขภาษาพูดให้เป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องและเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	แก้ไขภาษาพูดให้เป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องแต่มีคำไม่เหมาะสมบ้าง ๑ - ๒ คำ	แก้ไขภาษาพูดให้เป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องแต่มีคำไม่เหมาะสมมากกว่า ๓ คำ
๔. การวิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน	วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง ชัดเจน และยกตัวอย่างประกอบได้เข้าใจง่าย	วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และยกตัวอย่างประกอบได้เข้าใจง่าย	วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้องบางส่วน และยกตัวอย่างประกอบได้เข้าใจง่าย	วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้องบางส่วน แต่ไม่ยกตัวอย่างประกอบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน
- นักเรียนช่วยกันอธิบายลักษณะภาษาที่ใช้พูดกับคนที่สนิทสนมคุ้นเคย และกับคนที่ไม่สนิทสนมคุ้นเคยว่ามีความเหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน จากนั้นให้ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภาษาพูด จากหนังสือเรียน
- นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๑) โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น ๒ คู่ แล้วให้แต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ อ่านโจทย์คำถาม และเขียนคำตอบ

- สมาชิกคนที่ ๒ เป็นฝ่ายสังเกต ตรวจสอบคำตอบ

ให้สมาชิกแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไปจนครบทุกข้อ

๗. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (๔ คน) ให้แต่ละคู่นำคำตอบของตัวเองมานำเสนอให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง เสร็จแล้วนำไปงานส่งครู

๘. นักเรียนทำใบงานเรื่อง **ลักษณะของภาษาพูด (๒)** เป็นรายบุคคล เมื่อเสร็จแล้วตรวจสอบความเรียบร้อย ก่อนนำส่งครู

๙. ครูยกตัวอย่างภาษาเขียนให้นักเรียนบอกเป็นภาษาพูดที่ใช้กับคนคุ้นเคย และคนไม่คุ้นเคย

๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของภาษาพูด

๑๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๒

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

๑. ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับลักษณะของภาษาพูด

๒. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภาษาเขียน จากหนังสือเรียน

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง **ลักษณะของภาษาเขียน** โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบ ในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกตอน จากนั้นจับคู่กับเพื่อน ในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (*นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน*) (ครูสอดแทรกหลักคุณธรรม อุตสาหกิจ คือ การปฏิบัติในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เพราะการทำงานร่วมกันต้องช่วยเหลือกันด้วยกำลังกาย กำลังความคิดและกำลังใจ)

๖. สมาชิกรวมกลุ่มเดิม (๔ คน) ผลัดกันอธิบายคำตอบของตัวเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่ม จากนั้นบันทึกคำตอบลงในใบงาน เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำส่งครู

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของภาษาเขียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

ชั่วโมงที่ ๓ - ๔

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับลักษณะของภาษาพูด และภาษาเขียน

๒. ครูยกตัวอย่างบทประพันธ์จากวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผนมาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษา

หมามันจะเกิดมาชิงหมาเกิด

มึงไปตายเสียเถิดอ้ายห้าเปี้ย

หน้าตาเช่นนี้จะมีเมีย

อ้ายมะม่วงหมาเลียไม่เจียมใจ

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภาษาพูดและภาษาเขียน จากห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายความแตกต่างระหว่างภาษาพูด และภาษาเขียน เพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มเกิดความรู้ความเข้าใจ

๗. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดความแตกต่างของภาษา กิจกรรมตามตัวชี้วัด เมื่อทำเสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติ ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ เขียนคำตอบข้อที่ ๑ แล้วส่งใบงานไปยังสมาชิกคนที่ ๒
- สมาชิกคนที่ ๒ อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ ๑ และตรวจสอบความถูกต้อง แล้วแก้ไขหรือเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ จากนั้นเขียนคำตอบในข้อต่อไป
- สมาชิกคนที่ ๓ อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ ๒ และตรวจสอบความถูกต้อง แล้วแก้ไขหรือเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ จากนั้นเขียนคำตอบข้อต่อไป
- สมาชิกคนที่ ๔ อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ ๓ และตรวจสอบความถูกต้อง แล้วแก้ไขหรือเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ จากนั้นเขียนคำตอบข้อต่อไป

๑๐. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้มีโอกาสเขียนคำตอบหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ จนเสร็จครบทุกข้อ จากนั้นตรวจสอบคำตอบในใบงานร่วมกัน

๑๑. นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงาน

๑๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน พร้อมบอกแนวทางการนำไปใช้ในการสื่อสาร ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องและเหมาะสม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑
๒. แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ภาษาไทย ม.๑
๓. ตัวอย่างบทประพันธ์จากวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน
๔. ใบงานเรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๑)
๕. ใบงานเรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๒)
๖. ใบงานเรื่อง ลักษณะของภาษาเขียน
๗. ใบงานเรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๑)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. ภาษาพูด หมายถึงอะไร

.....
.....
.....

๒. ภาษาพูดเกิดขึ้นได้อย่างไร

.....
.....
.....

๓. ภาษาพูด ในพจนานุกรมไทยเรียกว่าอย่างไร

.....
.....
.....

๔. ภาษาพูดมีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....

๕. การเขียนบันทึกคดีหรือเรื่องสั้น ผู้แตงนำภาษาพูดไปใช้อย่างไร

.....
.....
.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๑)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. ภาษาพูด หมายถึงอะไร

ภาษาพูด หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวันซึ่งผู้พูดไม่เคร่งครัดในระเบียบของภาษา มุ่งแต่การสื่อสารเข้าใจได้ตรงกันและบรรลุผลตามที่ต้องการ

๒. ภาษาพูดเกิดขึ้นได้อย่างไร

ภาษาพูดเป็นภาษาประเภทหนึ่งซึ่งเกิดจากการพูดที่แสดงความคุ้นเคย ไม่เหมาะที่จะใช้เป็นพิธีรีตอง

๓. ภาษาพูด ในพจนานุกรมไทยเรียกว่าอย่างไร

พจนานุกรมเรียกภาษาพูดว่า ภาษาปาก

๔. ภาษาพูดมีลักษณะอย่างไร

ภาษาพูดไม่ใช่ภาษาแบบแผน มีลักษณะเป็นภาษาที่ใช้สะดวก ง่าย กะทัดรัด และเป็นกันเอง

๕. การเขียนบันทึงคดีหรือเรื่องสั้น ผู้แตงนำภาษาพูดไปใช้อย่างไร

ใช้เป็นภาษาพูดของตัวละครเพื่อความเหมาะสมกับฐานะตัวละคร

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๒)

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาษาพูดที่กำหนด แล้วเปลี่ยนเป็นภาษาเขียนให้ถูกต้องและเหมาะสม

ภาษาพูด	ภาษาเขียน
๑. วัยโจ้	
๒. เจ้ง	
๓. แห้ว	
๔. เต๋ยง	
๕. ในหลวง	
๖. ปอดลอย	
๗. เร็ด	
๘. แซว	
๙. จอย	
๑๐. เกือก	
๑๑. ไฟไหม้	
๑๒. ไอติม	
๑๓. มหาลัย	
๑๔. จีบจ้อย	
๑๕. ตังค์	

เฉลยใบงาน
เรื่อง ลักษณะของภาษาพูด (๒)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนพิจารณาภาษาพูดที่กำหนด แล้วเปลี่ยนเป็นภาษาเขียนให้ถูกต้องและเหมาะสม

ภาษาพูด	ภาษาเขียน
๑. ้วยโจ้	วัยรุ่น
๒. เจ้ง	เยี่ยมมาก
๓. แห้ว	ผิดหวัง
๔. เตี้ยง	พลาดและเจ็บตัว
๕. ในหลวง	พระมหากษัตริย์
๖. ปอดลอย	หวาดกลัว
๗. เร็ด	เลิศ
๘. แซว	เสียดสี
๙. จอย	สนุก เพลิดเพลิน
๑๐. เกือก	รองเท้า
๑๑. ไฟไหม้	เพลิงไหม้
๑๒. ไอติม	ไอศกรีม
๑๓. มหาลัย	มหาวิทยาลัย
๑๔. จีบจ้อย	เล็กน้อย
๑๕. ตังค์	เงิน

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะของภาษาไทยเขียน

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. ภาษาเขียนแบ่งเป็นกี่ระดับ

.....

.....

๒. ในวรรณกรรมมีการใช้ภาษาไทยเขียนกี่แบบ

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาษาไทยเขียนที่กำหนด แล้วเปลี่ยนเป็นภาษาพูดให้ถูกต้องและเหมาะสม

ภาษาไทยเขียน	ภาษาพูด
๑. ทำไม่จริงจังและปิดบัง	
๒. สามี ภรรยา	
๓. ดาราภาพยนตร์	
๔. เกินควร เกินกำหนด	
๕. สำเนา ต้นฉบับ	
๖. อนุภรรยา	
๗. อาคารดีชั้น อาคารทุเลาหลง	
๘. เต็มรำ	
๙. เปื้อหน่าย	
๑๐. สุดท้าย	
๑๑. ถึงแก่กรรม	
๑๒. อย่างไร	

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะของภาษาเขียน

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. ภาษาเขียนแบ่งเป็นกี่ระดับ

แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ภาษาเขียนที่มีลักษณะเคร่งครัดในหลักทางภาษา เรียกว่า ภาษาแบบแผน ส่วนระดับ ไม่เคร่งเครียดมากนัก เรียกว่า ภาษากึ่งแบบแผน หรือภาษาไม่เป็นทางการ

๒. ในวรรณกรรมมีการใช้ภาษาเขียนกี่แบบ

ใช้ภาษาเขียน ๓ แบบ คือ

๑. ภาษาเขียนแบบจินตนาการ เช่น ภาษาการประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
๒. ภาษาเขียนแบบแสดงข้อเท็จจริง เช่น การเขียนบทความ การเขียนสารคดี
๓. ภาษาเขียนแบบประชาสัมพันธ์ เช่น การเขียนคำโฆษณา หรือคำขวัญ

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาษาเขียนที่กำหนด แล้วเปลี่ยนเป็นภาษาพูดให้ถูกต้องและเหมาะสม

ภาษาเขียน	ภาษาพูด
๑. ทำไม่จริงจังและปิดบัง	มั่วฉ้อ
๒. สามี ภรรยา	ผัวเมีย
๓. ดาราภาพยนตร์	ดาราหนัง
๔. เกินควร เกินกำหนด	เวอร์ (Over)
๕. สำเนา ต้นฉบับ	ก๊อบ (Copy)
๖. อนุภรรยา	เมียน้อย
๗. อาการดีขึ้น อาการทุเลาลง	ค่อยยังชั่ว
๘. เต็มไร่	ดิน
๙. เปื่อหน่าย	เซ็ง
๑๐. สุดท้าย	บ๊วย (ภาษาจีน)
๑๑. ถึงแก่กรรม	ตาย
๑๒. อย่างไร	ยังไง

ใบงาน
เรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปการเปรียบเทียบการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนลงในตาราง

ข้อที่	ภาษาพูด	ภาษาเขียน
๑		ใช้ภาษาที่ประณีตมีการขัดเกลาให้สละสลวย
๒		ใช้ภาษาต่างประเทศในการเขียนวิชาการ
๓	การพูดไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ นอกจากบันทึกเสียงไว้	
๔		การเขียนโต้ตอบกันไม่ประจันหน้ากัน แม้จะมีความขัดแย้งกัน ก็ลดระดับความขัดแย้งได้
๕		ภาษาในการเขียนบางครั้งมีการสร้างคำใหม่ สำนวนใหม่ เป็นแบบอย่างทั้งทางดีและไม่ดี
๖	มุ่งสื่อสารอย่างรวดเร็วทำให้ใช้คำไม่สมบูรณ์	
๗	ภาษาพูดเมื่อพูดไปแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะเป็นการสื่อสารเฉพาะหน้า ใช้เวลา ในการคิดน้อย	
๘		ภาษาเขียนเคร่งครัดตามรูปคำเดิม

เจดีย์ใบงาน
เรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปการเปรียบเทียบการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนลงในตาราง

ข้อที่	ภาษาพูด	ภาษาเขียน
๑	ใช้ภาษาในระดับกันเอง ไม่ประณีต	ใช้ภาษาที่ประณีตมีการขัดเกลาให้สละสลวย
๒	ใช้คำไทยปนกับคำภาษาต่างประเทศ เลียนเสียงภาษาต่างประเทศ	ใช้ภาษาต่างประเทศในการเขียนวิชาการ
๓	การพูดไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ นอกจากบันทึกเสียงไว้	การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหลักฐานอ้างอิงได้
๔	การพูดเป็นการสื่อสารประจันหน้า อาจมีทั้งผู้พอใจและไม่พอใจ ทำให้เกิดการโต้ตอบกันในชั้นรุนแรงได้ทันที	การเขียนโต้ตอบกันไม่ประจันหน้ากัน แม้จะมีความขัดแย้งกัน ก็ลดระดับความขัดแย้งได้
๕	การพูดออกเสียงผิดเพี้ยน ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลง ถ้าพูดผิดก็มักจะเขียนผิด	ภาษาในการเขียนบางครั้งมีการสร้างคำใหม่สำนวนใหม่ เป็นแบบอย่างทั้งทางดีและไม่ดี
๖	มุ่งสื่อสารอย่างรวดเร็วทำให้ใช้คำไม่สมบูรณ์	มุ่งสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ รู้จักคิดและตีความ ผู้เขียนมีเวลาในการกลั่นกรองคำ
๗	ภาษาพูดเมื่อพูดไปแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะเป็นการสื่อสารเฉพาะหน้า ใช้เวลาในการคิดน้อย	ผู้เขียนมีเวลาคิดหาคำตอบ หาหลักฐาน คิดขัดเกลาหากเขียนผิดก็สามารถแก้ไขได้
๘	ภาษาพูดมักเปลี่ยนแปลงเสียงสระและเสียงพยัญชนะ และนิยมตัดคำให้สั้นลง	ภาษาเขียนเคร่งครัดตามรูปคำเดิม

แบบทดสอบ เรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน
รายวิชา ภาษาไทย(ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ภาษาพูดมีลักษณะอย่างไร

- ก. ใช้ถ้อยคำเพื่อถ่ายทอดอารมณ์และจินตนาการให้ผู้ฟังเข้าใจ
ข. เป็นการใช้ถ้อยคำประกอบกับน้ำเสียงและกิริยาอาการเพื่อใช้ในการสื่อสาร
ค. มีจินตนาการและความรู้ประกอบการพูดเสมอ
ง. มีกระบวนการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นถ้อยคำ

๒. การพูดควรคำนึงถึงเรื่องใดมากที่สุด

- ก. เนื้อหา ข. ผู้ฟัง ค. เวลา ง. น้ำเสียง

๓. คำลงท้ายเรียกขานหรือคำขานรับ มีความจำเป็นต่อการพูดอย่างไร

- ก. เพื่อให้การพูดครั้งนั้นๆ จบความ ข. เพื่อแสดงสถานะทางสังคม
ค. เพื่อให้ทราบอารมณ์ความรู้สึกขณะพูด ง. เพื่อแสดงความสุภาพหรือยกย่องผู้ฟัง

๔. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกล่าวเปิดงาน “สามัคคีคือพลังของกระทรวงมหาดไทย ภาษาที่ใช้ในการกล่าวเปิดงาน ควรเป็นภาษาระดับใด

- ก. ระดับทางการ ข. ระดับกึ่งทางการ
ค. ระดับพิธีการ ง. ระดับสนทนา

๕. จงตอบคำถามจากข้อมูลต่อไปนี้ว่าเป็นภาษาระดับใด

“สวัสดีครับพ่อแม่พี่น้อง วันนี้ผมดีใจเหลือเกินที่ได้มาพบกับพ่อแม่พี่น้องอีกครั้ง เป็นยังไงกันบ้างครับ สบายดีไหม”

- ก. ระดับกันเอง ข. ระดับสนทนา
ค. ระดับทางการ ง. ระดับพิธีการ

๖. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องถึงความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียนมากที่สุด

- ก. ภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวันมุ่งสื่อสารรวดเร็ว ส่วนภาษาเขียนมุ่งสื่อสารเข้าใจและรู้จักคิด
ข. ภาษาพูดใช้ถ้อยคำและน้ำเสียง ส่วนภาษาเขียนใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด
ค. ภาษาพูดสามารถแก้ไขได้ แต่ภาษาเขียนไม่สามารถแก้ไขได้เพราะส่งต้นฉบับแล้ว
ง. ภาษาพูดต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้า ส่วนภาษาเขียนสามารถเขียนแล้วขีดเลกาภาษาให้สละสลวยได้

๗. การใช้ภาษาเขียนขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง

- ก. ผู้รับสารและเนื้อหาที่ต้องการจะส่ง ข. จุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารและรูปแบบการเขียน
ค. หลักภาษาและวิธีการนำเสนอ ง. ระดับภาษาและผู้รับสาร

๘. งานเขียนประเภทใดที่ผู้ส่งสารน่าจะมีการใช้ภาษาที่กลั่นกรองถ้อยคำอย่างละเอียดละไม

- ก. นิทาน ข. บันทึกความรู้ ค. จดหมายลาป่วย ง. เรียงความ

๙. งานเขียนลักษณะใดที่ไม่จัดเป็นการเขียนอย่างเป็นทางการ

- ก. การแต่งเพลง ข. การเขียนรายงานศึกษาค้นคว้า
ค. การเขียนย่อความ ง. การแต่งคำประพันธ์

๑๐. นักเรียนเขียนบันทึกส่วนตัวควรใช้ภาษาเขียนอย่างไร

- ก. เขียนอย่างกึ่งทางการ **ข. เขียนอย่างไม่เป็นทางการ**
ค. เขียนอย่างทางการ ง. เขียนอย่างละเมียดละไม

๑๑. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นเฉพาะของภาษาพูด

- ก. มีความเคร่งครัดในเรื่องไวยากรณ์ **ข. ใช้ประโยคที่ซับซ้อนในการสื่อสาร**
ค. ใช้ประโยคที่ละประธานในการสื่อสาร ง. มักขึ้นต้นประโยคในการใช้คำนามธรรม

๑๒. บุคคลใดต่อไปนี้ขาดความสุภาพในการสื่อสาร

- ก. มงคลพูดกับคุณแม่โดยใช้คำลงท้ายว่า “ครับ”
ข. วิศรุตสนทนากับอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล
ค. ทิวกรใช้สรรพนามแทนตนเองว่า “ผม” เมื่อสนทนากับญาติผู้ใหญ่
ง. สุพจน์สนทนากับคุณพ่อโดยใช้น้ำเสียงที่สั้นและห้วนเพื่อความรวดเร็ว

๑๓. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

- ก. ภาษาพูดมีความเคร่งครัดทางไวยากรณ์
ข. ภาษาพูดและภาษาเขียนสามารถแยกออกจากกันได้
ค. ภาษาพูดและภาษาเขียนสามารถนำไปใช้ข้ามสถานการณ์กันได้
ง. การพิจารณาภาษาพูดและภาษาเขียนให้พิจารณาจากผู้ที่ส่งสาร

๑๔. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ประเด็นที่แสดงถึงความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน

- ก. ไวยากรณ์ **ข. ระดับภาษา**
ค. ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ง. โอกาสและสถานการณ์ในการสื่อสาร

๑๕. ข้อความที่ว่า "เชิญเสด็จลงมาได้แล้ว อาหารตั้งโต๊ะพร้อมแล้ว" จัดเป็นภาษาระดับใด ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

- ก. ระดับสนทนา ไม่เหมาะสม **ข. ระดับพิธีการ ไม่เหมาะสม**
ค. ระดับกันเอง ไม่เหมาะสม ง. ระดับกึ่งทางการ ไม่เหมาะสม

๑๖. ข้อใดใช้ภาษาเหมาะกับสถานการณ์

- ก. ครูแถลงให้นักเรียนทราบถึงผลการสอบ **ข. สมัยนี้ผู้หญิงมีบทบาทเท่าเทียมกับผู้ชายแล้ว**
ค. อธิบดีตำรวจสั่งสอบสวนทนายผู้ต้องหา **ง. รัฐบาลมีนโยบายผลิตหอมพินให้เพียงพอในปีงบประมาณนี้**

๑๗. ข้อใดเป็นภาษาระดับสนทนา

- ก. กินแล้วซักดาบเลยวันนี้ **ข. แซ่บอีหลีเลย อาหารจานนี้**
ค. ยินดีด้วยนะคะที่คุณเลื่อนตำแหน่ง ง. สมชายไปรับใบอนุญาตขับขีรถยนต์

๑๘. "ยังสวยไม่สร้างเลยนะเธอไปทำอะไรมาหน้าเด็กเด็ก" ควรใช้ในภาษาระดับใด

- ก. ภาษาปาก** **ข. ภาษาระดับทางการ** **ค. ภาษาระดับกึ่งทางการ** **ง. ภาษาระดับสนทนา**

๑๙. ข้อใดเป็นภาษาทางการทั้งหมด

- ก. ศีรษะ ฆาปนกิจ ควาย **ข. โค บรรพชา รถจักรยานยนต์**
ค. ใบขี้ชี ทาน คุณแม่ **ง. หัว บวช ข้าพเจ้า**

๒๐. การเขียนรายงานเชิงวิชาการควรใช้ภาษาระดับใด

- ก. ภาษาปาก **ข. ภาษาทางการ** **ค. ภาษาพิธีการ** **ง. ภาษากึ่งทางการ**

๒๑. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ

- ก. เขาขึ้นรถเมลิไปทำงาน
ข. พ่อซื้อรถจักรยานให้ฉัน
ค. น้องเปิดทีวีตลอดทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์
ง. หนังสือแดงก็มจอมนางแห่งวังหลวงใครๆ ก็ชอบดู

๒๒. "นี่เรื่องอะไร ทำไมใครๆ ถึงอยากรู้เรื่องนี้กันมากเสียจริงๆ" จัดอยู่ในภาษาระดับใด

ก. ภาษาปาก

ข. ภาษาพิธีการ

ค. ภาษากึ่งทางการ

ง. ภาษาทางการ

๒๓. ข้อใดกล่าวถึงภาษาระดับกันเองไม่ถูกต้อง

ก. เป็นภาษาที่ใช้สนทนากับผู้สนิทสนมคุ้นเคยกันมากๆ

ข. เป็นภาษาที่มักใช้พูดกันในสถานที่ที่เป็นส่วนตัว

ค. เป็นภาษาที่มักใช้ในหมู่เพื่อนฝูงหรือในครอบครัว

ง. เป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อธุรกิจการงาน

๒๔. ข้อใดเป็นภาษาระดับไม่เป็นทางการ

ก. ผมเป็นคนขี้กรยานคันนั้นเองครับ

ข. เราคิดว่าในตอนที่คุณควรพักผ่อนเสียก่อนนะครับ

ค. น้องของผมเธออ้วนออกมาตลอดทางเพราะเธอमारอล

ง. ผมรู้สึกหวางหูขวงตาต่อการกระทำของคุณสมชายมากเลยครับ

๒๕. ข้อใดควรใช้ภาษาระดับทางการมากที่สุด

ก. การพูดกับคุณพ่อคุณแม่

ข. การพูดกับพี่ขณะอยู่กันเองภายในครอบครัว

ค. การพูดคุยกับเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันตั้งแต่เด็ก

ง. การพูดรายงานหน้าชั้นเรียนหรือการพูดในห้องประชุม

๒๖. ขณะที่นักเรียนคุยกับผู้อำนวยการโรงเรียนควรใช้สรรพนามแทนตัวนักเรียนว่าอย่างไรจึงสุภาพที่สุด

ก.หนู / เรา

ข. กระผม / ดิฉัน

ค. ชื่อเล่น

ง. ชื่อของนักเรียนเอง

๒๗. ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับจากข้ออื่น

ก. เออ! กูบอกมึงแล้วว่ามันแน่นมาก

ข. ก่อนขึ้นมากกรุณาล้างตีนก่อนนะไว๊ยย

ค. ขอให้โชคดีในการแข่งขันในวันพรุ่งนี้นะคะ

ง. หล่อนคนนั้นทำหน้าที่หน้าเต็งมาสวยสะบัดช่อเลย

๒๘. ข้อใดเป็นภาษาหนังสือพิมพ์

ก. "จับ" แล้วฆาตกรโหดฆ่าฆ่าแหละ

ข. ฆาตกรโหดถูกตำรวจจับแล้ว

ค. ตำรวจจับนักฆ่าฆ่าแหละ

ง. ไม่มีข้อใดเป็นภาษาหนังสือพิมพ์

๒๙. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ

ก. สุดสายไปเผาศพแม่ของเพื่อน

ข. สมศรีโทรศัพท์คุยกับดวงดาวทุกวัน

ค. สุรินทร์ไปร่วมงานวันเกิดน้องชายของเขา

ง. ผู้อำนวยการ กำลังบรรยายเรื่อง "ปัญหาวัยรุ่น" ที่หอประชุม

๓๐. "วันนี้เตี้ยต้องไปรดน้ำในงานแต่ง" ควรแก้เป็นภาษากึ่งทางการตามข้อใด

ก. วันนี้ฉันต้องไปรดน้ำสังฆงานแต่งงาน

ข. วันนี้ฉันต้องไปรดน้ำพระพุทธรณ์

ค. วันนี้ฉันต้องไปรดน้ำพระพุทธรณ์

ง. วันนี้ฉันต้องไปรดน้ำแต่งงาน

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน
รายวิชา ภาษาไทย(ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
๑	ข	๑๖	ข
๒	ก	๑๗	ค
๓	ง	๑๘	ก
๔	ค	๑๙	ข
๕	ข	๒๐	ข
๖	ค	๒๑	ข
๗	ข	๒๒	ก
๘	ง	๒๓	ง
๙	ก	๒๔	ค
๑๐	ข	๒๕	ง
๑๑	ค	๒๖	ข
๑๒	ง	๒๗	ค
๑๓	ค	๒๘	ก
๑๔	ค	๒๙	ง
๑๕	ค	๓๐	ก

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๔.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภาษาไทยเป็นภาษาที่ไพเราะ ซึ่งคำคำเดียวมีหลายความหมาย ทั้งความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ผู้ฟังต้องสังเกตและตีความ จึงจะเข้าใจอารมณ์ น้ำเสียงและจุดมุ่งหมายของผู้พูด คำพูดประเภทนี้เรียกว่า สำนวนโวหารก็ได้ การศึกษาเรื่องสำนวน คำพังเพย สุภาษิต จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะการรับสารได้เข้าใจลึกซึ้งและสามารถส่งสารได้อย่างไพเราะคมคาย สละสลวย ตรงความหมายยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการสังเกต

๒. ทักษะการจำแนกประเภท

๓. ทักษะการนำความรู้ไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

ลักษณะของสำนวน สุภาษิต คำพังเพย

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมจากพุทธศาสนาสุภาษิต)

หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง คำพังเพยและสุภาษิต

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง คำพังเพยและสุภาษิต

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การจำแนกสำนวนที่เป็นคำพังเพย	จำแนกสำนวนที่เป็นคำพังเพยได้ถูกต้องทุกสำนวน	จำแนกสำนวนที่เป็นคำพังเพย ผิด ๑ สำนวน	จำแนกสำนวนที่เป็นคำพังเพย ผิด ๒ สำนวน	จำแนกสำนวนที่เป็นคำพังเพย ผิดมากกว่า ๓ สำนวน
๒. การจำแนกสำนวนที่เป็นสุภาษิต	จำแนกสำนวนที่เป็นสุภาษิตได้ถูกต้องทุกสำนวน	จำแนกสำนวนที่เป็นสุภาษิต ผิด ๑ สำนวน	จำแนกสำนวนที่เป็นสุภาษิต ผิด ๒ สำนวน	จำแนกสำนวนที่เป็นสุภาษิต ผิดมากกว่า ๓ สำนวน
๓. การอธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพย	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสม ค่อนข้างเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ค่อนข้างเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้องเพียงบางส่วน ค่อนข้างเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ
๔. การอธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิต	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิตเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิตเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสม ค่อนข้างเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิตเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง เหมาะสม เป็นส่วนใหญ่ ค่อนข้างเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิตเพื่อใช้ในการพูดและการเขียนได้ถูกต้องเพียงบางส่วน ค่อนข้างเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ (บูรณาการกับวิชาภาษาอังกฤษ)

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้บอกสำนวน คำพังเพย หรือสุภาษิตมา ๑ อย่าง จากนั้นครูตรวจสอบสำนวน คำพังเพย หรือสุภาษิต ที่นักเรียนบอก

๒. ครูให้นักเรียนเล่นเกมต่อสำนวน คำพังเพย และสุภาษิต โดยครูยกตัวอย่างขึ้นมาแล้วให้นักเรียนช่วยกันต่อให้จบ จากนั้นให้บอกว่าเป็นสำนวน คำพังเพย หรือสุภาษิต เช่น

- นำมาปลาकिनมด.....
- มีเงินเขานับเป็นน้อง
- ช่างตายทั้งตัว

๓. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสำนวน คำพังเพย และสุภาษิต

๔. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๕. นักเรียนรวบรวมสำนวน คำพังเพย สุภาษิต และพุทธศาสนสุภาษิต ที่ได้จากการศึกษาจากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ สื่ออินเทอร์เน็ต โดยรวบรวมสำนวน คำพังเพย สุภาษิต และพุทธศาสนสุภาษิต ที่เป็นภาษาไทยพร้อมทั้งเป็นภาษาอังกฤษด้วย ให้ได้มากที่สุด แล้วเขียนลงในสมุด (บูรณาการกับภาษาอังกฤษ และสอดแทรกสุภาษิตที่เป็นคติสอนใจ) เช่น

- Kill not the goose that lays the golden eggs. = โลมมากลาภหาย.
- A bad workman always blames his tool. = ร้าไม่ดีโทษปีโทษกลอง
- Fine features make fine birds. = ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง

อุกฐาตา วินทเต ธนั	คนขยัน ย่อมหาทรัพย์ได้
พาโล อปริณายโก	คนโง่ คนพาล ไม่ควรเป็นผู้นำ
อตตาทิ อตตโน นาโถ	ตนเป็นที่พึ่งของตน
ปถญาว ธเนน เสยโย	ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์
อตตาทิ หเว ชิตฺตํ เสยโย	ชนะตนนั้นแหละประเสริฐกว่า

๖. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๗. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างของสำนวน คำพังเพย และสุภาษิต

๘. นักเรียนร่วมกันอธิบายหลักการจำแนกความแตกต่างระหว่าง สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต

๙. นักเรียนแต่ละคนทำแบบวัดฯ ตอนที่ ๔ (สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต) กิจกรรมตามตัวชี้วัด :

กิจกรรมที่ ๔.๒ – ๔.๓ เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำส่งครูตรวจ

๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๒ (บูรณาการกับวิชาศิลปะ)

๑. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความแตกต่างของสำนวน คำพังเพย และสุภาษิต แล้วสรุปผล

๒. นักเรียนทำใบงานเรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตรวจความเรียบร้อยก่อนนำส่ง

ครู

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างสำนวน คำพังเพย และสุภาษิตเพิ่มเติม เกี่ยวกับความมีวินัย ความสนใจใฝ่เรียนรู้ ความมุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย

๕. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับคำพังเพย หรือสุภาษิต ๑ เรื่อง โดยยกคำพังเพย หรือสุภาษิต ที่นักเรียนสนใจมาประกอบการเขียน

๖. ครูตรวจผลงานการเขียนเรียงความประกอบคำพังเพย หรือสุภาษิต แล้วคัดเลือกผลงานดีเด่น ๓ ผลงานติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

● ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง คำพังเพยและสุภาษิต โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและพุทธศาสนสุภาษิต) ดังนี้

๑. การจำแนกสำนวนที่เป็นคำพังเพย
๒. การจำแนกสำนวนที่เป็นสุภาษิต
๓. การอธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพย
๔. การอธิบายหลักการใช้สำนวนที่เป็นสุภาษิตและพุทธศาสนสุภาษิต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑
๒. แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ภาษาไทย ม.๑
๓. เกมต่อสำนวน คำพังเพย และสุภาษิต
๔. ใบงานเรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

เฉลยใบงาน
เรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนด แล้วนำมาจำแนกลงในตารางตามประเด็นที่กำหนด

ปลาหมอตายเพราะปาก	ผักชีโรยหน้า	น้ำขึ้นให้รีบตัก
ใกล้เกลือกินด่าง	คลุมถุงชน	วัวหายล้อมคอก
กิ้งก่าได้ทอง	แจ่งสี่เบี้ย	แกว่งเท้าหาเสี้ยน
น้ำนิ่งไหลลึก	หนามยอกอก	เกลือเป็นหนอน
ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น	หมาเห่าใบตองแห้ง	กำปั้นทุบดิน
ตีหน้าตาย	อ้อยเข้าปากข้าง	ดูช้างให้ดูหางดูนางให้ดู

สำนวน	คำพังเพย	สุภาษิต
ผักชีโรยหน้า	ใกล้เกลือกินด่าง	ดูช้างให้ดูหางดูนางให้ดูแม่
คลุมถุงชน	กิ้งก่าได้ทอง	ปลาหมอตายเพราะปาก
แจ่งสี่เบี้ย	เกลือเป็นหนอน	น้ำขึ้นให้รีบตัก
หนามยอกอก	แกว่งเท้าหาเสี้ยน	วัวหายล้อมคอก
หมาเห่าใบตองแห้ง	อ้อยเข้าปากข้าง	ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น
ตีหน้าตาย	กำปั้นทุบดิน	น้ำนิ่งไหลลึก

แบบทดสอบ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
รายวิชา ภาษาไทย(๒๒๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดคือลักษณะเด่นของสำนวน
ก. ถ้อยคำที่เรียบเรียง
ข. ข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านาน
ค. ข้อความที่เรียบเรียงให้ต้องตีความ
ง. มีความหมายไม่ตรงตัวอักษรมีความหมายแฝง
๒. ข้อใดกล่าวถึงสุภาษิตไม่ถูกต้อง
ก. คำที่กล่าวดี
ข. คำพูดที่เป็นคติชวนฟัง
ค. คำที่มีลักษณะเป็นปรัชญา มีความหมายลึกซึ้ง
ง. ถ้อยคำที่แสดงหลักความจริงมุ่งแนะนำสั่งสอน
๓. ข้อใดเป็นสำนวน
ก. ลูบหน้าปะจมูก
ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
ง. ตำนานพริกละลายแม่น้ำ
๔. ข้อใดเป็นสุภาษิต
ก. กบเลือกนาย
ข. สอนหนังสือสังฆราช
ค. ตบหัวที่ศาลา มาขอมาที่บ้าน
ง. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย
๕. สำนวนข้อใดที่มีความหมายว่าทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่มีราคาให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นของดี
ก. ปั้นหน้า
ข. กินตามน้ำ
ค. ย่อมแมงขาย
ง. เกี่ยวแฝกมามุงป่า
๖. “น้ำมาปลาकिनมด น้ำลตมดकिनปลา” ข้อความนี้มีลักษณะตรงกับข้อใด
ก. สำนวน
ข. คำพังเพย
ค. สุภาษิต
ง. คำขวัญ คำคม
๗. ข้อใดเป็นคำพูดประชดประชัน หรือใช้เปรียบเปรยกับหญิงที่มีราศี
ก. ตีนเท่าฝ่าหอย
ข. ขนหน้าแข็งไม่ร่วง
ค. ใส่ตะกร้าล้างน้ำ
ง. อดเปรี้ยวไว้กินหวาน
๘. หากต้องการเตือนสติเพื่อนให้ไม่ประมาท ควรให้สติอย่างไร
ก. สีสันยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง
ข. ตำนานพริกละลายแม่น้ำ
ค. กั้นหม้อไม่ทันดำ
ง. ขว้างงูไม่พันคอ
๙. “ซึ่งข้างจับตักแตน” มักจะใช้เปรียบเปรยในลักษณะใด
ก. การใช้ชีวิตที่เสี่ยงอันตรายมากเกินไป
ข. ความมีน้ำใจของคนในสังคมไทย
ค. การเตือนสติให้รู้จักประมาณตน
ง. การลงทุนที่ไม่คุ้มค่า
๑๐. ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมา โดยกล่าวเป็นกลางๆ เพื่อให้ตีความให้เข้ากับเรื่อง เป็นลักษณะของข้อใด
ก. สำนวน
ข. คำพังเพย
ค. สุภาษิต
ง. คำขวัญ คำคม
๑๑. การใช้สำนวนโวหารในสถานการณ์ต่างๆ แสดงลักษณะนิสัยของไทยในเรื่องใด
ก. เจ้าคารม
ข. สนุกสนาน
ค. ประณีประนอม
ง. ละเอียดยรอบคอบ

๑๒. สุภาชิต หมายความว่าอย่างไร

ก. คำพูดมีคติควรฟัง

ข. คำพูดที่เป็นคำติชม

ค. คำที่กล่าวถึงงามไพเราะ

ง. คำที่กล่าวถึงซึ่งกินใจ

๑๓. ข้อใดกล่าวถึงสำนวนไทยได้ถูกต้องที่สุด

ก. สำนวนไทยใช้เพื่ออธิบายลักษณะนิสัยของคน

ข. สำนวนไทยไม่ต้องตีความ เพราะมีความหมายชัดเจน

ค. สำนวนไทยให้คติเตือนใจและเป็นแนวทางในการใช้ชีวิต

ง. สำนวนไทยทำให้เข้าใจวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม

๑๔. ข้อใดกล่าวถึงคำพังเพยได้ถูกต้องที่สุด

ก. เป็นถ้อยคำที่มีโวหารคมคาย แสดงแง่คิด

ข. เป็นถ้อยคำที่กล่าวเป็นกลางๆ ไม่ใช่คำสอนแต่เป็นคำติชม

ค. เป็นถ้อยคำที่มุ่งแนะนำและสั่งสอน

ง. เป็นถ้อยคำที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร

๑๕. สุภาชิตใดเหมาะสำหรับการอวยพรในงานมงคลสมรสมากที่สุด

ก. อยู่กันให้นานจนกันหม้อข้าวยังไม่ทันดำ

ข. ขอให้อยู่กันจนแก่เฒ่า ถือไม้เท้ายอดทองกระบองยอดเพชร

ค. คู่นี้เหมาะกันราวกับกิ่งทองใบหยก ขอให้อยู่กันให้ยืนยาว

ง. ความในอย่านำออก ความนอกอย่านำเข้า มิฉะนั้นบ้านจะร้อนเป็นไฟ

๑๖. สำนวนใดที่ไม่ได้มีที่มาจากนิทาน

ก. เด็กเลี้ยงแกะ

ข. น้ำบ่อน้อย

ค. กิ่งก่าได้ทอง

ง. กบเลือกนาย

๑๗. สำนวนใดที่ไม่ได้มีที่มาจากสำนวนสุภาษิต

ก. น้ำขุ่นไว้ใน น้ำใสไว้นอก

ข. น้ำกลิ้งบนใบบอน

ค. น้ำลดตอผุด

ง. น้ำมาปลาकिनมด น้ำลดมดกินปลา

๑๘. สำนวนใดที่มีความหมายตรงกันข้ามกันมากที่สุด

ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก - ซ้ำๆ ได้พริ้วสองเล่มงาม

ข. ไก่ได้พลอย - วานรได้แก้ว

ค. งมเข็มในมหาสมุทร - เข็นครกขึ้นภูเขา

ง. สอนหนังสือให้สังฆราช - สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ

๑๙. สำนวนใดที่ใช้เกี่ยวกับการซื้อขาย

ก. เบี้ยน้อยหอยน้อย

ข. เอาเนื้อหมูไปปะเนื้อข้าง

ค. อัฐยายซื้อขนมยาย

ง. เนื้อเต่าอย่าเต่า

๒๐. คนที่ทำความดีแต่ไม่ได้รับการยกย่องเพราะไม่มีใครเห็นคุณค่า ตรงกับสำนวนใด

ก. เอามือชุกหีบ

ข. หาตัวจับยาก

ค. ตัวเป็นเกลียว

ง. ปิดทองหลังพระ

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
รายวิชา ภาษาไทย(ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ข้อที่	คำตอบ
๑	ง
๒	ค
๓	ก
๔	ง
๕	ค
๖	ข
๗	ค
๘	ก
๙	ง
๑๐	ค
๑๑	ค
๑๒	ก
๑๓	ค
๑๔	ข
๑๕	ข
๑๖	ข
๑๗	ก
๑๘	ก
๑๙	ค
๒๐	ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ฐึเรียนหลักภาษา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒

ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง การแต่งบทร้อยกรอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๔.๑ ม.๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ เป็นคำประพันธ์ที่ไพเราะและแต่งง่าย จึงควรรศึกษารูปแบบ ฉันทลักษณ์และฝึกแต่ง เพราะนอกจากจะเป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยแล้ว ยังถือเป็นการสืบสานและอนุรักษ์มรดกทางภาษาอีกด้วย

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- กาพย์ยานี ๑๑

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑. ทักษะการนำความรู้ไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มีความรับผิดชอบ

๓. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

ลักษณะฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑

การบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

- ผู้เรียนจัดสรรเวลาในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ได้อย่างเหมาะสม
- กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเกณฑ์การประเมินแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- แต่งกาพย์ยานี ๑๑ ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด(จำนวน ๒ บท)

หลักความมีเหตุผล

- เห็นคุณค่าของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
- เขียนเนื้อหาของกาพย์ยานี ๑๑ ได้อย่างถูกต้องตามฉันทลักษณ์ มีเหตุผลและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

หลักความมีภูมิคุ้มกัน

- มีทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
- ผู้เรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
- ผู้เรียนแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ที่มีเนื้อความครบถ้วนถูกต้องตามฉันทลักษณ์และใช้ภาษาได้สละสลวย

เงื่อนไขคุณธรรม

- แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้อย่างมีมารยาทละเอียดและรอบคอบ
- แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อจรรโลงสังคมให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง ส่งงานตามเวลาที่กำหนด

เงื่อนไขความรู้

- ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดในการแต่งคำประพันธ์
- มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและฉันทลักษณ์ของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาระงาน / ชิ้นงาน

๑. การแต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ยานี ๑๑ เรื่อง “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สวนสมุนไพรร” จำนวน ๒ บท
๒. การถอดบทเรียนจากการแต่งคำประพันธ์

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. ความถูกต้องของฉันทลักษณ์	เขียนถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑	เขียนถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ เป็นส่วนใหญ่ ครบทั้ง ๔ ประเด็น	เขียนถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ เพียง ๓ ประเด็น	เขียนถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑ เพียง ๒ ประเด็น
๒. การเลือกใช้ถ้อยคำบรรยายรูปร่างลักษณะของเพื่อนสนิท	เลือกใช้ถ้อยคำบรรยายรูปร่างลักษณะของเพื่อนสนิทได้ถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน และทำให้เกิดจินตภาพได้ดี	เลือกใช้ถ้อยคำบรรยายรูปร่างลักษณะของเพื่อนสนิทได้ถูกต้องเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ สื่อความหมายได้ชัดเจนและทำให้เกิดจินตภาพได้ดี	เลือกใช้ถ้อยคำบรรยายรูปร่างลักษณะของเพื่อนสนิทได้ถูกต้องเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ สื่อความหมายได้ค่อนข้างชัดเจน และทำให้เกิดจินตภาพได้	เลือกใช้ถ้อยคำบรรยายรูปร่างลักษณะของเพื่อนสนิทได้ถูกต้องเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ แต่สื่อความหมายไม่ชัดเจนและไม่ทำให้เกิดจินตภาพ

๓. ความถูกต้องของการเขียนสะกดคำ	เขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	มีข้อบกพร่องในการเขียนสะกดคำ ๑-๒ คำ	มีข้อบกพร่องในการเขียนสะกดคำ ๓-๔ คำ	มีข้อบกพร่องในการเขียนสะกดคำมากกว่า ๕ คำขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

๑. ครูนำตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑ มาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑ บทใดมีความไพเราะ พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้เหตุผลที่เป็นข้อสรุป

๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๓. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ จากหนังสือเรียน แล้วบันทึกความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกการอ่าน

๕. นักเรียนร่วมกันอธิบายฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองประเภทกาพย์แต่ละชนิด จากนั้นครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะให้นักเรียนฝึกแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานเรื่อง หลักการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น ๒ คู่ แล้วให้แต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ อ่านโจทย์คำถาม และเขียนคำตอบ

- สมาชิกคนที่ ๒ เป็นฝ่ายสังเกต ตรวจสอบคำตอบ

ให้สมาชิกแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไป

๗. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (๔ คน) ให้แต่ละคู่นำคำตอบของตัวเองมานำเสนอให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำใบงานส่งครู

๘. นักเรียนแต่ละคนทำแบบวัดฯ ตอนที่ ๔ (การแต่งบทร้อยกรอง) กิจกรรมตามตัวชี้วัด : กิจกรรมที่ ๕.๑ เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำส่ง ครูตรวจ

๙. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด นักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวทางในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ พร้อมทั้งสรุปหลักการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

ชั่วโมงที่ ๒

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ

๑. นักเรียนรวบรวมงานเขียนกาพย์ยานี ๑๑ ที่ได้รับการยกย่องว่ามีความไพเราะ จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ มาเป็นตัวอย่างในการเขียน

๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๓. นักเรียนคัดเลือกตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑ จากที่รวบรวมมา ๑ เรื่อง แล้วศึกษาทวิวิธีการเขียน และ การใช้ถ้อยคำภาษา

๔. นักเรียนฝึกแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามตัวอย่างจากแบบที่เลือก

๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๓ (บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

๑. นักเรียนแต่ละคนฝึกแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ด้วยตนเองโดยไม่มีตัวอย่าง เมื่อแต่งเสร็จแล้วให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันนำเสนอผลการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ของตนเอง เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบฉันทลักษณ์ ความถูกต้องเหมาะสมของการเลือกใช้คำ

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด และฝึกแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ได้ต่อกันภายในกลุ่ม ตามประเด็นที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันกำหนดขึ้นมาเอง เพื่อให้เกิดความชำนาญ

ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เรื่อง “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สวนสมุนไพรร” จำนวน ๒ บท โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้

๑. ความถูกต้องของฉันทลักษณ์

๒. การเลือกใช้ถ้อยคำสอดคล้องเหมาะสมกับชื่อเรื่อง

๓. ความถูกต้องของการเขียนสะกดคำ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑

๒. แบบการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑

เรื่อยเรื่อยมารอรอน

ทิพากรจะตกต่ำ

สนธยาจะใกล้ค่ำ

ค่านิ่งหน้าเจ้าตราตรู

เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง

นกบินเฉียงไปทิ้งหมู่

ตัวเดียวมาพลัดคู่

เหมือนพ็อยู่ผู้เดียวดาย

(กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร)

ฟังไต้ได้รู้เรื่อง

ก็ปราดเปรี๊งบ่ปรีชาชาญ

เปรียบลิ้นชินน้ำตาล

รู้รสหวานซาบชานใจ

ฟังไต้ไม่รู้ความ

วิชาทราวมจะงามโฉน

เปรียบจวกักตักไต้ไต้

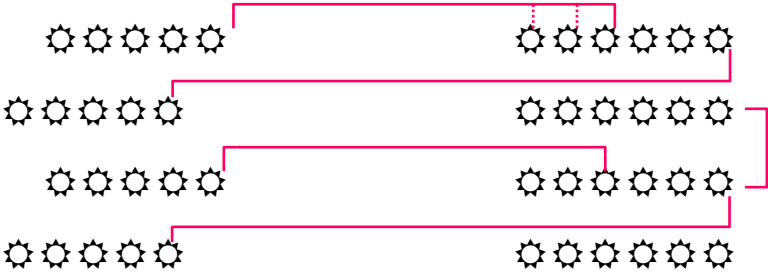
ไปรู้รสหมดทั้งมวล

(ฟังไต้ได้รู้เรื่อง : ชิต บุรทัต)

ใบงาน
เรื่อง หลักการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด

๑. ให้อย่างเส้นสัมผัสของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๒. ให้อธิบายลักษณะฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี 11 มีลักษณะฉันทลักษณ์

ดังนี้

- ๑) คณะ กาพย์ยานี ๑ บท มี ๒ บาท ๑ บาท มี ๒ วรรค วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ รวม ๑ บาท มี ๑๑ คำ บาทแรก เรียกว่า บาทเอก บาทสอง เรียกว่า บาทโท
- ๒) พยางค์หรือจำนวนคำ วรรคแรกมี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ เหมือนกันทั้งบาทเอกและบาทโท รวม ๑ บาท มี ๑๑ คำ จำนวนตัวเลขที่บอกไว้ท้ายกาพย์ หมายถึง กำหนดจำนวนคำใน ๑ บาท เช่น ยานี ๑๑ หนึ่งบาทมี ๑๑
- ๓) เสียง คำสุดท้ายของบาทโท ใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญและจัตวาเป็นส่วนใหญ่ เพราะจะทำให้อ่านได้ไพเราะส่วนคำสุดท้ายของบท ผู้แต่งมักหลีกเลี่ยงไม่ใช้คำตายและคำที่มีรูปวรรณยุกต์ อาจมีที่ใช้คำตายเสียงตรีหรือเสียงเอกแต่น้อยมาก
- ๔) สัมผัส กำหนดสัมผัสระหว่างวรรค ๒ แห่ง และสัมผัสระหว่างบท ๒ แห่ง

ดังนี้

- สัมผัสระหว่างวรรค คำท้ายของวรรคหน้าสัมผัสคำที่ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ของวรรคหลังในบาทเอก คำท้ายของบาทเอกสัมผัสกับคำท้ายของวรรคหน้าในบาทโท
- สัมผัสระหว่างบท คำท้ายของบทแรกสัมผัสกับคำท้ายของบาทเอกบทต่อไป

แบบฝึกหัด เรื่อง การแต่งกาศพยานี ๑๑
วิชา ภาษาไทย (๓๒๑๑๐๒)

๑. ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความที่หายไปให้สัมพันธ์กัน

มา ตะกร้า ทะเล ใบ ไล้ เล้า น้ำ หมา ทะเล เहां กา จระเข้ นา ต้า

แม่ไก่อยู่ใน.....	ออกไข่.....สีฟ้า.....
อีแม่อีกี่มา.....	อีแม่ไก่ไล่ตี.....
หมาใหญ่ก็ไล่.....	หมูใน.....แลดู.....
ปูแสมแลปู.....	กะบู่ม้าปู.....
เต้านาและเต่า.....	อยู่ใน.....กะ.....
ปลาทออยู่.....	ปลาซีเหรีไม่สู้ดี

๒. ให้นักเรียนเรียงคำประพันธ์ประเภทกาศพยานี ๑๑ ให้คล้องจองและสัมพันธ์กัน

๑. เพกาศาเกกุ่ม ไม้หมากข้าขานางเปล้า สุกรมมะยมพวา ไม้ตาตุ่มทุมราชา		.....
๒. สนธยาไกล้จะคำ ทิพากรจะตกต่ำ เรื่อยเรื่อยมารอนรอน ค่านิ่งหน้าเข้าตราตรู		.....
๓. บินล่องลอยเป็นสุขศรี ขนขาวราวสำลี นกเอยนกน้อยน้อย อากาศดีไม่มีภัย		.....
๔. ผีป่ามากกระทำ ก็ไม่มีที่อาศัย มรณกรรมชาวบุรี น้ำป่าเข้าธานี		.....
๕. สังคมที่มีเมตตา นั่งขอทานอยู่ริมถนน โยเด็กน่าสงสาร นี้หรือสังคมคน		.....

แบบทดสอบ เรื่อง การแต่งบทร้อยกรอง
วิชาภาษาไทย ๒ ท๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. วรรณคดีประเภทกาพย์ที่ใช้เป็นแบบฝึกอ่าน คือเรื่องใด

- ก. กาพย์เห่เรือ ข. กาพย์พระไชยสุริยา
ค. กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ง. กาพย์ห่อโคลงเสด็จประพาสธารทองแดง

๒. เรื่องใดสำคัญที่สุดสำหรับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

- ก. โวหาร ข. ภาพพจน์
ค. ลีลาของกาพย์ ง. ลักษณะฉันทลักษณ์

๓. สิ่งใดที่กำหนดจำนวนคำในแต่ละบทของคำประพันธ์ประเภทกาพย์

- ก. จำนวนคำในแต่ละวรรค ข. จำนวนตัวเลขท้ายชื่อกาพย์
ค. จำนวนคำในแต่ละบาท ง. จำนวนพยางค์ในแต่ละวรรค

๔. กาพย์ฉบับ ๑๖ เป็นร้อยกรองที่มีลีลาเช่นใด

- ก. อ่อนหวาน ข. เชื่องช้า
ค. คึกคัก โลดโผน ง. เศร้า สะเทือนใจ

๕. สมัยโบราณกาพย์ฉบับ ๑๖ นิยมใช้แต่งบทชนิดใด

- ก. บทพากษ์โขน ข. บทสดุดี
ค. บทปลุกใจ ง. บทชมความงาม

๖. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะฉันทลักษณ์ของกาพย์ฉบับ ๑๖ ถูกต้องที่สุด

- ก. นิยมเสียงสามัญและเสียงโทเป็นคำส่งสัมผัส
ข. การกำหนดสัมผัสระหว่างบท ๑ แห่ง และระหว่างวรรค ๑ แห่ง
ค. คำท้ายของวรรคสามของบทแรกสัมผัสกับคำที่สามของวรรคกลาง
ง. หนึ่งบทมี ๓ วรรค วรรคต้น ๖ คำ วรรคกลาง ๖ คำ และวรรคท้าย ๔ คำ

๗. ข้อใดกล่าวถูกต้องเรื่องการกำหนดสัมผัสของกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

- ก. คำท้ายวรรคสี่สัมผัสกับคำที่สามวรรคห้า
ข. คำท้ายวรรคหกสัมผัสกับคำที่สองวรรคเจ็ด
ค. คำท้ายวรรคสามสัมผัสกับคำท้ายวรรคห้าและวรรคหก
ง. คำท้ายวรรคหน้าสัมผัสกับคำแรกหรือคำที่สองวรรคสอง

๘. “ลึงค่างครางโครครครอก ผู้งจิ้งจอกออกเห่าหอน ชะนีวิเวกวอน นกหกร่อนนอนรังเรียง ลูกนกยกปีกป้อง
อ้าปากร้องซ้องแซ่เสียง แม่นกปกปีกเคียง เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร” จากคำประพันธ์นี้เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. กาพย์ฉบับ ๑๖ ข. กาพย์ยานี ๑๑
ค. กาพย์ห่อโคลง ง. กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

๙. “มะม่วงพลวงพลองซ้องนาง หล่นเกลื่อนเถื่อนทาง กินกลางเดินกลางหว่างเนิน” จากคำประพันธ์นี้เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. กาพย์ฉบับ ๑๖ ข. กาพย์ยานี ๑๑
ค. กาพย์ห่อโคลง ง. กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

๑๐. เพราะเหตุใด ฉันทลักษณ์จึงมีส่วนสำคัญในการแต่งคำประพันธ์

- ก. เพราะฉันทลักษณ์กำหนดเสียงระหว่างบทช่วยให้คำประพันธ์มีความไพเราะยิ่งขึ้น
- ข. เพราะฉันทลักษณ์กำหนดการใช้สำนวนภาษาให้มีความสละสลวย
- ค. เพราะฉันทลักษณ์กำหนดวิธีเลือกใช้คำในการแต่งคำประพันธ์
- ง. เพราะฉันทลักษณ์กำหนดรูปแบบของคำประพันธ์

๑๑. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของกาพย์ยานี ๑๑

- ก. ๑ บท มี ๔ วรรค
- ข. วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ
- ค. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒
- ง. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔

๑๒. บทประพันธ์ในข้อใดแบ่งวรรคการอ่านได้ถูกต้อง

- ก. สายัณห์ / ตะวันยาม ขณะ / ข้ามทิฆัมพร
- ข. เสียงผา / ง่าเท่าโผน เพียงโจน / ไปในวารี
- ค. สมรรถชัยไกร / กาบแก้ว แสงแวววิบ / จับสาคร
- ง. เรือน้อย / ลอยน้ำ / ขำคม บัวชม / ชูล้อม / ห้อมเรือ

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง การแต่งบทร้อยกรอง
วิชาภาษาไทย ๒ ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ข้อที่	คำตอบ
๑	ข
๒	ง
๓	ก
๔	ค
๕	ง
๖	ข
๗	ค
๘	ข
๙	ก
๑๐	ง
๑๑	ง
๑๒	ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
พิจารณาวรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พิจารณาวรรณคดี
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง ราชาริราช ตอนสมิงพระรามอาสา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ จะต้องสรุปเนื้อหา วิเคราะห์เรื่องที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ และอธิบายคุณค่าของเรื่อง เพื่อนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์
- การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการตีความ
- ทักษะการตั้งเกณฑ์
- ทักษะการวิเคราะห์
- ทักษะการให้เหตุผล
- ทักษะการประเมิน
- ทักษะการสรุปลงความเห็น
- ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์

ชิ้นงานหรือภาระงาน

เรียงความ เรื่อง การนำความรู้และข้อคิดจากตอน สมิงพระรามอาสา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ไม่เรียนรู้อะไร และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจเรียงความ เรื่อง การนำความรู้ และข้อคิดจากตอน สมิงพระรามอาสา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	แบบประเมินการเขียนเรียงความ เรื่อง การนำความรู้และข้อคิดจากตอน สมิงพระรามอาสา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

แบบประเมินการเขียนเรียงความ เรื่อง การนำความรู้และข้อคิด จากตอน สมิงพระรามอาสา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปเนื้อหา วรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระราม อาสา	สรุปใจความสำคัญของ เรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน และนำมาเขียนสรุปเรื่อง ได้ตามลำดับเหตุการณ์	สรุปใจความสำคัญของ เรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน และนำมาเขียนสรุปเรื่อง ได้ตามลำดับเหตุการณ์ เป็นส่วนใหญ่	สรุปใจความสำคัญของ เรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน และนำมาเขียนสรุปเรื่อง ได้ตามลำดับเหตุการณ์ เป็นบางช่วง	สรุปใจความสำคัญของ เรื่องได้ถูกต้อง แต่เรียงลำดับเหตุการณ์ สับสน วกวน
๒. การวิเคราะห์ และอธิบาย คุณค่าวรรณคดี เรื่อง ราชาริราช ตอนสมิงพระราม อาสา	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าด้านเนื้อหา และด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และยกเหตุผลประกอบ ได้ถูกต้อง และชัดเจน	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าด้านเนื้อหา และด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และยกเหตุผลประกอบ ได้ถูกต้อง และชัดเจน	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าด้านเนื้อหา และด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้องเป็นบางส่วน และยกเหตุผลประกอบ ได้ถูกต้อง	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าด้านเนื้อหา และด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้องเป็นบางส่วน แต่ไม่ยกเหตุผล ประกอบ
๓. การสรุปความรู้ และข้อคิดจาก วรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระราม อาสา	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านได้อย่าง ถูกต้องสมบูรณ์ และ เสนอแนวทางการนำไป ประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านได้ถูกต้อง และเสนอแนวทางการ นำไปประยุกต์ใช้ได้ เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านได้ถูกต้อง และเสนอแนวทางการ นำไปประยุกต์ใช้ได้ เหมาะสมเป็นบางส่วน	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านได้ถูกต้อง เป็นบางส่วนแต่เสนอ แนวทางการนำไป ประยุกต์ใช้ไม่ค่อย เหมาะสม
๔. การเขียน เรียงความ	เขียนเรียงความถูกต้อง ตามหลักการเขียนมี องค์ประกอบครบถ้วน ใช้ภาษาในการเขียนได้ ถูกต้องและเหมาะสม	เขียนเรียงความถูกต้อง ตามหลักการเขียนมี องค์ประกอบครบถ้วน ใช้ภาษาในการเขียนได้ ถูกต้องและเหมาะสม เป็นส่วนใหญ่	เขียนเรียงความถูกต้อง ตามหลักการเขียนมี องค์ประกอบครบถ้วน ใช้ภาษาในการเขียนได้ ถูกต้องและเหมาะสม เป็นบางส่วน	เขียนเรียงความ ไม่ถูกต้องตามหลัก การเขียนและไม่ครบ ตามองค์ประกอบ ใช้ภาษาในการเขียน ได้ถูกต้องและเหมาะสม เป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

วิธีสอนแบบ การสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีค

(Murdoch Integrated Approach)

๑. ครูนำวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสาตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่าน เช่น

- อาสา หมายความว่าอย่างไร
- สมิงพระรามคือใคร
- การที่จะอาสาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผู้อาสาจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๓. นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ตามความสมัครใจ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา จากหนังสือเรียน

๔. ครูกำหนดประเด็นในการศึกษาความรู้และปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

- รวบรวมคำศัพท์ยาก และหาความหมาย จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒
- รวบรวมสำนวน อุปมาโวหาร และอธิบายความหมาย

๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันหาความหมายของคำศัพท์และสำนวน อุปมาโวหาร โดยกลุ่มที่ทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำศัพท์ที่สนใจมาวาดภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น

๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเนื้อหาวรรณคดีเรื่องราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา กลุ่มละ ๑ ตอน (ครูกำหนดความยาวของแต่ละตอนให้เท่าๆ กัน)

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์เนื้อเรื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

๓. ครูตั้งคำถามและพิจารณาคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปตามเนื้อเรื่องในแต่ละตอน

๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง การสรุปเนื้อหา ตอน สมิงพระรามอาสา โดยให้นักเรียนตอบคำถามด้วยภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน

๖. นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านตอนที่กลุ่มรับผิดชอบมาถ่ายทอดเป็นรูปภาพ และเขียนอธิบายสั้นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน

๗. ครูนำตัวอย่างบัตรคำจากวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา มาแสดงให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนต่อบัตรคำให้เป็นประโยค พร้อมอธิบายความหมายของประโยค

๘. ครูแจกบัตรคำจากวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา ในตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มรับผิดชอบกลุ่มละ ๒๐ คำ

๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรคำที่ครูแจกให้มาต่อเป็นประโยคเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของประโยคและความหมาย เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาเองได้

๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบและแก้ไขใบงานของกลุ่มเกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีในขั้นต่อไป

๑๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำใบงานส่งครูตรวจแล้วนักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๓

วิธีสอนตามความคาดหวัง

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง ราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา
๒. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนต้องศึกษาวรรณคดีเรื่องราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและคุณค่าของเรื่อง
๓. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนความคาดหวังที่จะได้รับจากการวิเคราะห์รูปแบบและคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง ราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา
๔. ครูจำแนกความคาดหวังของนักเรียนเป็นกลุ่มตามความคาดหวังที่ตรงกัน
๕. ครูเปรียบเทียบความคาดหวังของแต่ละกลุ่มกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพิจารณาว่าจุดประสงค์ที่นักเรียนคาดหวังกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน ตรงกันหรือไม่ หากกลุ่มใดไม่ครบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูต้องเพิ่มความคาดหวังของครูที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ลงไปด้วย
๖. นักเรียนศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ โดยจำแนกตามความคาดหวังของนักเรียน และความคาดหวังของครู
๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่า ตอน สมิงพระรามอาสา เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำใบงานส่งครู
๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปว่า จากการเรียนรู้นักเรียนได้รับความรู้ตามความคาดหวังหรือไม่
๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์รูปแบบและคุณค่าของเรื่องตามความคาดหวังของตนเอง และความคาดหวังของกลุ่ม

ชั่วโมงที่ ๔

วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนวรรณคดีเรื่อง ราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา
๒. นักเรียนสรุปความรู้ ข้อคิดและคุณธรรม จริยธรรมที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชานิราชตอน สมิงพระรามอาสา ที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๓. นักเรียนจัดระบบความคิด ตั้งสมมุติฐานเพื่ออธิบายความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง ราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา คือ การนำเสนอการนำความรู้ และข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๔. นักเรียนทบทวนความคิด และทำความเข้าใจปัญหานั้นๆ ให้ชัดเจน
๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้ ข้อคิดและคุณธรรม จริยธรรม ที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชานิราช ตอน สมิงพระรามอาสา
๗. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรียงความ เรื่อง การนำความรู้ ข้อคิด คุณธรรม จริยธรรมจาก ตอน สมิงพระรามอาสาไปใช้ในชีวิตรประจำวัน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้

- ๑) การสรุปเนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา
- ๒) การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา
- ๓) การสรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา
- ๔) การเขียนเรียงความ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๑
๒. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒
๓. บัตรคำ
๔. ใบงาน เรื่อง การสรุปเนื้อหา ตอน สมิงพระรามอาสา
๕. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่า ตอน สมิงพระรามอาสา

ตัวอย่างบัตรคำ

อาสา	อุปราช	ร้องป่าว	พระนคร	ทั่ว
ทหาร	ไม่มี	ผู้ใด	เป็นเสนาบดี	

ประโยค

ทหารร้องป่าวทั่วพระนคร ไม่มีผู้ใดอาสาเป็นอุปราช

ความหมายของประโยค ทหารประกาศไปทั่วเมืองแล้ว แต่ไม่มีใครอาสาเป็นอุปราช คือ ผู้ที่มีสิทธิ์
ในราชสมบัติ

ใบงาน
เรื่อง การสรุปเนื้อหา ตอน สมิงพระรามอาสา

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา ตอนที่กลุ่มรับผิดชอบ แล้วปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด

๑. สรุปเรื่องย่อตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

๒. สรุปความรู้และความคิดจากตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

๓. อธิบายตัวละครที่มีพฤติกรรมที่น่าตำหนิมากที่สุดในตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

๔. อธิบายตัวละครที่มีพฤติกรรมที่น่ายกย่องมากที่สุดในตอนที่อ่าน

.....

.....

.....

๕. บอกวิธีปฏิบัติในการศึกษาเนื้อเรื่องตอนที่อ่านเพื่อให้ได้ผลดีที่สุด

.....

.....

.....

ใบงาน
เรื่อง การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่า
ตอน สมิงพระรามอาสา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา แล้ววิเคราะห์และอธิบายคุณค่า

๑. วิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และลักษณะการประพันธ์ของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๒. อธิบายคุณค่าของเรื่องตอนที่น่าประทับใจและมีคุณค่า

.....

.....

.....

.....

๓. อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

๔. อธิบายคุณค่าด้านสังคม

.....

.....

.....

.....

๕. มีความคาดหวังอย่างไรต่อการศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา และได้ผลตามความคาดหวังหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่า
ตอน สมิงพระรามอาสา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา แล้ววิเคราะห์และอธิบายคุณค่า

๑. วิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และลักษณะการประพันธ์ของเรื่อง

รูปแบบ วรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา เป็นวรรณคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์เขียนขึ้นจากพงศาวดารของชนชาติมอญ เล่าถึงราชวงศ์ของมอญ และการทำสงครามระหว่างมอญกับพม่า

ในสมัยพระเจ้าราชาริราช

เนื้อหา ตอน สมิงพระรามอาสา เป็นตอนที่สมิงพระรามทหารเอกของมอญถูกพม่าจับตัวไปขังที่เมืองอังวะกองทัพจีนยกมาทำให้ส่งทหารพม่ามาต่อสู้กับทหารเอกของจีนตัวต่อตัว ไม่มีทหารพม่าอาสาออกไปรบ

สมิงพระรามจึงได้อาสาออกไปรบแทน เมื่อสมิงพระรามเอาชนะทหารเอกของจีนได้ พระเจ้ากรุงอังวะจึงตอบแทนด้วยการแต่งตั้งให้เป็นอุปราช และยกพระธิดาให้ สมิงพระรามขอคำสัญญาจากพระเจ้ากรุงอังวะว่าจะไม่เรียกสมิงพระรามว่า เชลย ต่อมาพระเจ้ากรุงอังวะแผลอเรียกหลานชายซึ่งเป็นลูกของพระธิดากับสมิงพระรามว่า ลูกเชลย สมิงพระรามจึงกลับกรุงหงสาวดี

ลักษณะการประพันธ์ ราชาริราชเป็นวรรณคดีร้อยแก้ว คล้ายกับนวนิยายไทยสมัยปัจจุบัน มีการดำเนินเรื่องตัวละครที่มีลักษณะเป็นมนุษย์มีความสามารถด้านการศึกษาเล่าเรียน ไม่มีอิทธิฤทธิ์หรืออำนาจพิเศษใดๆ

มีบทสนทนาให้รู้ว่าเป็นการพูดคุยโต้ตอบของตัวละคร มีฉากที่สัมพันธ์กับเรื่อง

๒. อธิบายคุณค่าของเรื่องตอนที่น่าประทับใจและมีคุณค่า

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๓. อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์

วรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา มีความดีเด่นในด้านการใช้โวหาร เช่น การเล่าเรื่องใช้บรรยายใช้โวหาร ภาษาที่ใช้สละสลวย ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ เช่น การบรรยายรูปร่างลักษณะของม้า แต่บางตอนก็ใช้คำโบราณที่จะต้องศึกษาความหมาย การเปรียบเทียบใช้อุปมาโวหารซึ่งมีความโดดเด่นตลอดทั้งเรื่อง

๔. อธิบายคุณค่าด้านสังคม

วรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา สะท้อนให้เห็นค่านิยมและความเชื่อของคนในสังคม สมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นสมัยที่แต่งวรรณคดี เรื่องราชาริราช เช่น

- ความเชื่อเรื่องฤกษ์ยามก่อนที่จะทำสิ่งใดก็ต้องให้โหราจารย์ยาม
- ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในสังคม
- การรักษาสัจจะ เช่น พระเจ้ากรุงจีนรักษาสัจจะเมื่อกษัตริย์ทหารเอกแพ้สมิงพระราม พระองค์ก็ยอมยกทัพกลับตามสัญญาต่างๆ ที่ทหารจีนจะให้สู้ต่อ พระเจ้ากรุงอังวะไม่รักษาสัจจะเรียกสมิงพระรามว่า เชลย ด้วยความ พลังแผลอ สมิงพระรามจึงหนีกรุงหงสาวดี

๕. มีความคาดหวังอย่างไรต่อการศึกษาวรรณคดีเรื่องราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา และได้ผลตามความคาดหวังหรือไม่ เพราะเหตุใด

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบทดสอบ เรื่อง ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา
วิชาภาษาไทย พ๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เหตุใดสมิงพระรามจึงกล่าวว่า”เหมือนหาบสองบ่า อาสาสองเจ้าหาครวไม่”
ก. เพราะคนเราไม่ควรทำงานพร้อมๆกันสองอย่าง
ข. เพราะสมิงพระรามนั้นเป็นชาวมอญไม่ควรไปรับใช้ชาวพม่า
ค. เพราะสมิงพระรามอาสาสู้รบกับพม่าแล้วยังจะอาสาไปสู้รบกับจีนอีก
ง. เพราะสมิงพระรามนั้นเป็นทหารของพระเจ้าราชาธิราชแล้วยังจะมารับใช้พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง
๒. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่สมิงพระรามกล่าวเปรียบเทียบขณะเลือกม้าศึก
ก. ผ้าแพรดีต้องได้สองสามใส่
ข. สตรีงามต้องมีกิริยามารยาทงาม
ค. ทองนพคุณแท้ต้องลองขีดกับหิน
ง. ทหารดีรู้ว่าดีเมื่ออาสาออกสงครามทำศึก
๓. ข้อใดสอดคล้องกับข้อความต่อไปนี้ “สงครามถ้ายังไม่สิ้นสุดจะคาดหมายว่าใครเป็นผู้แพ้หรือชนะมิได้”
ก. การสงครามเปรียบดังพองอ้นทชะจะหมายแน่ว่าผู้เมียแพ้และชนะนั้นมิได้
ข. อันตัวข้าพเจ้าบัดเดี๋ยวนี้อู๋ปมาตั้งวางรนั่งอยู่บนตอไม้ อันไฟไหม้มาเมื่อวสันตฤดูนั้นจะงามฉันใด
ค. ครั้งนี้พระเจ้าราชาธิราชเปรียบเหมือนอสรพิษหาเหยื่อแก้วมิได้
ง. ครั้งนี้แขนเราขาดไปสองข้าง คิดอะไรก็ขัดขวาง
๔. เมื่อกามะนีเสียให้แก่สมิงพระรามแล้ว พระเจ้ากรุงจีนทรงกระทำตามข้อใด
ก. เตรียมบุกเข้าตีกรุงอังวะ
ข. ส่งทูตมาขอตัวสมิงพระรามไปอยู่ยังกรุงจีน
ค. ส่งพระราชสาส์นมาทำรบกับพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง
ง. ให้เลิกทัพกลับไปยังกรุงจีนตามที่ได้สัญญาไว้
๕. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเงื่อนไขสัญญาที่สมิงพระรามทูลขอจากพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง
ก. เมื่อเกิดศึกระหว่วพม่าและมอญ สมิงพระรามจะช่วยพม่า
ข. เมื่อเกิดศึกระหว่วพม่าและมอญ สมิงพระรามจะช่วยมอญ
ค. เมื่อเกิดศึกระหว่วพม่าและมอญ สมิงพระรามจะช่วยทั้งสอง
ง. เมื่อเกิดศึกระหว่วพม่าและมอญ สมิงพระรามจะไม่ช่วยทั้งสอง
๖. ข้อใดมิใช่เหตุผลที่สมิงพระรามกลับกรุงหงสาวดี
ก. เกรงพระราชทัณฑ์ตัดศรีษะทั้งโคตร
ข. เกรงจะเสียงานที่ได้รับมอบหมาย
ค. เกรงว่าจะผิดประเพณีแผ่นดิน
ง. ได้รับความอับยศ
๗. ข้อใดไม่ใช่บุคลิกลักษณะของสมิงพระราม
ก. รักศักดิ์ศรี รอบคอบ
ข. รักษาคำสัตย์ ไหวพริบดี
ค. โหดเหี้ยม มีเล่ห์เหลี่ยม
ง. กล้าหาญ เฉลียวฉลาด
๘. ข้อใดมีความหมายตรงกับสำนวน “เหงื่อตกกับ”
ก. กระวนกระวายตัดสินใจไม่ได้
ข. วิ่งไม่หยุดจนเหนื่อยหอบ
ค. เหงื่อออกเพราะร้อนจัด
ง. รับประทานจนล้นลาน
๙. ข้อใดเป็นค่านิยมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
ก. การรักษาคำสัตย์
ข. ความเชื่อถือในเรื่องโชคกลาง
ค. ขนบธรรมเนียมการส่งเครื่องราชบรรณาการ
ง. การปูนบำเหน็จรางวัลให้แก่ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ

๑๐. ข้อใดใช้โวหารต่างจากข้ออื่น
- ก. อันตัวข้าพเจ้าบัดเดี๋ยวนี้อุปมาตั้งวานรนั่งอยู่บนตอไม้อันไฟไหม้มาเมื่อวสันตฤดูนั้นจะงามฉันใด
 - ข. การสงครามเปรียบดังพองอณทชะจะหมายแน่ว่าผู้เมียดแพ้และชนะนั้นมิได้
 - ค. ครั้งนี้พระเจ้าราชาธิราชเปรียบเหมือนสรพิษหาเขี้ยวแก้วมิได้
 - ง. **ครั้งนี้ແຂນเราขาดไปสองข้าง คิดอะไรก็ขัดขวาง**
๑๑. ข้อใดกล่าวถึงวรรณคดีเรื่อง ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสาไม่ถูกต้อง
- ก. พระเจ้ากรุงจีนยกทัพมากรุงอังวะและทำให้พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องส่งผู้มีฝีมือไปประลองยุทธ์
 - ข. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องให้ทหารป่าวประกาศว่าหากผู้ใดอาสาสู้กับกามะนีแล้วได้ชัยชนะจะได้เป็นพระมหาอุปราช
 - ค. **พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้การสู้รบระหว่างกามะนีแม่ทัพจีนกับสมิงพระรามครั้งนี้เป็นสงครามธรรมยุทธ์**
 - ง. พระเจ้ากรุงจีนทรงแจ้งพระราชประสงค์ในการยกทัพมากรุงอังวะประการหนึ่งว่าต้องการเห็นทหารขี่ม้าราทวนสู้กันตัวต่อตัวเท่านั้น
๑๒. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้สมิงพระรามจำต้องอาสาพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องออกรบกับกามะนี
- ก. แต่เราต้องพ้นจากการตรากตรำอยู่นานแล้ว มิได้ขี่ช้างขี่ม้าเหยียดมือเหยียดเท้า เยื้องแขนซ้ายย้ายแขนขวาเล่นบ้างเลยรำคาญใจนัก
 - ข. เรารบอาสานี้จะหวังสถาปนาบรรดาศักดิ์หามิได้ ประสงค์จะกู้พระนครให้เป็นเกียรติยศไว้ และจะให้ราษฎรสมณชีพราหมณ์อยู่เย็นเป็นสุขเท่านั้น
 - ค. จะกลัวอะไรกับกามะนีทหารพระเจ้ากรุงจีนนั้นจะมีฝีมือดีสักเพียงไหน เรากลัวแต่ทหารเทพดาที่เหาะได้ซึ่งกามะนีกับเราก็คือเป็นมนุษย์เดินดินเหมือนกันเราหากกลัวไม่ พอจะสู้รบเอาชัยชนะได้
 - ง. **กรุงอังวะนี้เป็นต้นทาง อุปมาตั้งหน้าด่านกรุงหงสาวดี...ถ้าไม่มีผู้ใดสู้รบ ถึงจะได้เมืองอังวะแล้วก็ไม่มีสิ้นความปรารถนาแต่เพียงนี้ เห็นศึกจีนจะกำเริบกลวงเลยลงไปติดกรุงหงสาวดีด้วยเป็นมั่นคง**
๑๓. เหตุการณ์ใดทำให้สมิงพระรามตัดสินใจยอมรับตำแหน่งมหาอุปราชและพระราชธิดาที่พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องพระราชทานให้เป็นรางวัล ทั้งๆ ที่ตอนแรกได้ปฏิเสธไป
- ก. พระราชธิดาทรงพระกันแสง ชบพระพักตร์ลงทูลว่า...อนึ่งถ้าได้สามีเป็นลูกกษัตริย์ มีชาติตระกูลเสมอกันเล่าก็ตามนี้จะได้ผู้มอญต่างภาษาเป็นเพียงนายทหาร อุปมาตั้งหงส์ตกลงในฝูงกา ราชสีห์ปนกับหมูเสื่อ
 - ข. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องตรัสว่าเราเป็นกษัตริย์อันประเสริฐได้ออกกวาจาแล้ว ถึงจะตายก็หาเสียดายชีวิตไม่ เพราะรักสตัยยิ่งกว่าชีวิตได้ร้อยเท่า ซึ่งที่มหาอุปราชกับราชธิดาเรานั้น เราได้ออกปากแล้วว่าจะให้เป็นการบำเหน็จความชอบแก่ท่าน ถึงมาตราจะมีรับด้วยท่านคำนึงถึงพระเจ้าราชาธิราชอยู่ ก็จงรับเสียแต่พอเป็นเหตุตามสัญญาเถิด
 - ค. **พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องตรัสสั่งให้พระราชธิดายกพานพระศรีมาตั้งให้เจ้าสมิงพระรามกินต่อหน้าพระที่นั่ง...พระราชธิดาก็ยกพานพระศรีมาตั้งลงเฉพาหน้าสมิงพระรามแต่ห่างๆ ซ้อยขำเลื่องดูสมิงพระรามไม่ทันจะเต็มพระเนตร ด้วยความอายก็เสด็จกลับเข้าไป**
 - ง. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องตรัสว่าท่านอาสาสู้พระนครเราไว้ได้ครั้งนี้ มีพระเกียรติยศปรากฏไปแก่ประเทศราชธานีทั้งปวงตลอดจนกลปาวสาน ซึ่งท่านจะไม่รับรางวัลนั้นมิชอบ ดุจทำลายเกียรติยศของเราให้เสื่อมเสีย เพราะจะเป็นที่ติเตียนแก่กษัตริย์ทั้งปวง ท่านดำรงใจจงควรเถิด

๑๔. ข้อใดกล่าวถึงความต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง

“อันบุรุษเปรียบประดุจพืชธัญญาหาร ถ้าโรยปลูกเพาะหว่านแล้ว ก็มีแต่งอกงามสูงใหญ่ขึ้นไป ลูกนี้ถึงเป็นราชบุตร เกิดในวงศ์กษัตริย์มีชาติตระกูลสูง ก็เปรียบเหมือนต้นทุลา จะไปรยหว่านเพาะปลูกมีอาจเจริญขึ้นได้”

ก. ตรงกับสำนวนที่ว่า ชายข้าวเปลือก หญิงข้าวสาร

ข. แสดงวิธีคิดและค่านิยมของคนไทยที่มีมาแต่โบราณได้อย่างชัดเจน

ค. มีการใช้โวหารเปรียบเทียบเพื่ออธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น

ง. ให้แนวคิดว่าผู้ชายย่อมสำคัญกว่าผู้หญิง เช่นเดียวกับข้าวเปลือกที่มีค่ามากกว่าข้าวสาร

๑๕. ข้อความต่อไปนี้สะท้อนคุณลักษณะใดของสมิงพระราม

“ข้าพเจ้าสมิงพระรามขอกราบถวายบังคมทูลไว้ให้ทราบใต้ฝ่าพระบาททุกคล ด้วยพระองค์ออกพระโอษฐ์ทรงพระอนุญาตให้ความสัตย์ไว้แก่ข้าพเจ้าว่า จะมีให้ผู้ใดเรียกว่าเป็นเชลย ถ้าผู้อื่นเรียกแล้วจะให้ลงพระราชทัณฑ์ตัดศีรษะเสียสิ้นทั้งโคตร บัดนี้พระองค์กลับมาเรียกว่าอ้ายเชลยอีกแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าจะอยู่ด้วยพระองค์สืบไปนั้นก็เห็นว่าผิดประเพณี แผ่นดินเมืองอังวะแปรปรวนมิได้ยั่งยืนแล้ว ข้าพเจ้าจะขอถวายบังคมลา กลับไปเมืองหงสาวดีที่เคยอยู่”

ก. รักษาคำสัตย์และเกียรติยศยิ่งกว่าสิ่งใด

ข. ทะนงตนและรักในศักดิ์ศรียิ่งกว่าลาภยศ

ค. รักษาเกียรติยศและชื่อเสียงมากกว่าคำสัตย์

ง. รักษาคำสัตย์และศักดิ์ศรีมากกว่าครอบครัว

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง ราชอิริราช ตอนสมิงพระรามอาสา
วิชาภาษาไทย ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

ข้อที่	คำตอบ
๑	ง
๒	ก
๓	ก
๔	ง
๕	ง
๖	ข
๗	ค
๘	ข
๙	ก
๑๐	ง
๑๑	ค
๑๒	ง
๑๓	ค
๑๔	ง
๑๕	ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พิจารณาวรรณคดี
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๕ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณีจะต้องสรุปเนื้อหา วิเคราะห์เรื่องที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบและอธิบายคุณค่าของเรื่อง เพื่อนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทหรือกรองตามความสนใจอย่างเห็นคุณค่า

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับประเพณี
- การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
- บทอาขยานและบทหรือกรองที่มีคุณค่าจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการตีความ
 - ทักษะการตั้งเกณฑ์
 - ทักษะการวิเคราะห์
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการประเมิน
 - ทักษะการสรุปผล
 - ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
 - คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

คุณค่าจากวรรณคดีเกี่ยวกับประเพณี

การบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

- ผู้เรียนจัดสรรเวลาในการจัดทำสมุดภาพกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้อย่างเหมาะสม
- กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเกณฑ์การประเมินการจัดทำสมุดภาพ
- จัดทำสมุดภาพได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด(จำนวนหน้า)

หลักความมีเหตุผล

- บอกคุณค่าของการจัดทำสมุดภาพกายภาพให้ชมเครื่องควหาวนได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง
- รวบรวมเนื้อหาของกายภาพให้ชมเครื่องควหาวนได้อย่างถูกต้องมีเหตุผลและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

หลักความมีภูมิคุ้มกัน

- มีทักษะการจัดทำสมุดภาพได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง สวยงาม ใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับกายภาพให้ชมเครื่องควหาวน
- ผู้เรียนจัดทำสมุดภาพที่มีเนื้อความครบถ้วนและสมบูรณ์สอดคล้องกับชื่อเรื่อง

เงื่อนไขคุณธรรม

- จัดทำสมุดภาพได้อย่างมีมารยาท ละเอียดรอบคอบ สวยงาม
- จัดทำสมุดภาพกายภาพให้ชมเครื่องควหาวนที่มีหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง ส่งงานตามเวลาที่กำหนด

เงื่อนไขความรู้

- ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดในการจัดทำสมุดภาพ
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารคาว อาหารหวาน และผลไม้ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการเนื้อหาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี)

สมุดภาพ เรื่อง กายภาพให้ชมเครื่องควหาวน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

แบบประเมินสมุดภาพ เรื่อง กายภาพให้ชมเครื่องควหาวน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปเนื้อหา ของวรรณคดีเรื่อง กายภาพให้ชม เครื่องควหาวน	สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง ครบถ้วน และนำมาเขียนสรุปเรื่องได้เป็นลำดับตามหมวดหมู่	สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง เป็น ส่วนใหญ่ และนำมาเขียนสรุปเรื่อง	สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน และนำมาเขียนสรุปเรื่อง	สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง บางส่วน แต่ไม่เรียงลำดับตามหมวดหมู่

	อาหารคาวอาหารหวาน และผลไม้	ได้เป็นลำดับตามหมวดหมู่	ได้เป็นลำดับตามหมวดหมู่	
๒. การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่าของวรรณคดี เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	วิเคราะห์และอธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และยกเหตุผลประกอบได้ถูกต้อง และชัดเจน	วิเคราะห์และอธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และยกเหตุผลประกอบได้ถูกต้อง และชัดเจน	วิเคราะห์และอธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้องเป็นบางส่วนและยกเหตุผลประกอบได้ถูกต้อง	วิเคราะห์และอธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านวรรณศิลป์ ได้ถูกต้องเป็นบางส่วน แต่ไม่ยกเหตุผลประกอบ
๓. การสรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	มีข้อความเขียนบรรยายข้อคิดจากการอ่านได้ถูกต้อง สมบูรณ์และเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม	มีข้อความเขียนบรรยายข้อคิดจากการอ่านได้ถูกต้อง และเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	มีข้อความเขียนบรรยายข้อคิดจากการอ่านได้ถูกต้อง และเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมเป็นบางส่วน	มีข้อความเขียนบรรยายข้อคิดจากการอ่านได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน แต่เสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ไม่ค่อยเหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

๑. ครูนำขนมไทยที่นิยมใช้ในงานมงคลมาแสดงหน้าชั้นเรียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อขนมชนิดต่างๆ
๒. ครูควรอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับชื่อขนมที่มีชื่อเรียกที่แฝงความหมายอันเป็นสิริมงคล เช่น
 - ขนมเมັดขนุน ช่วยให้มีคนสนับสนุนให้มีความก้าวหน้า
 - ขนมทองเอก แทนคำอวยพรที่แสดงถึงความเป็นหนึ่ง
 - ขนมฝอยทอง แทนคำอวยพรให้มีชีวิตที่ยืนยาว
 - ขนมถ้วยฟู แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองเฟื่องฟูในชีวิตและหน้าที่การงาน
 - ขนมจ่ามงกุฎ แสดงถึงการเป็นหัวหน้าสูงสุด มีเกียรติยศสูงสุด
๓. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับการใช้ขนมในงานมงคล
๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๕. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ตามความสมัครใจจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน จากหนังสือเรียน
๖. ครูกำหนดประเด็นความรู้ให้นักเรียนศึกษาและสืบค้นความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ดังนี้
 - รูปแบบ
 - เนื้อหา
 - ลักษณะคำประพันธ์

๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงานร่วมกันและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษาและสืบค้นความรู้

๘. สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดกันอธิบายความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา และลักษณะคำประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๙. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เป็นรายกลุ่ม เช่น

- กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานมีรูปแบบอย่างไร
- เนื้อหาของกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน กล่าวถึงอาหาร ก็ประเภท แต่ละประเภทมีอะไรบ้าง
- กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใดบ้าง

๑๐. ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นๆ ร่วมกันตรวจสอบคำตอบ และอธิบายเพิ่มเติมในคำตอบที่บกพร่อง

๑๑. นักเรียนทำใบงานเรื่อง **สำหรับคัดค้านจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน** เป็นรายบุคคล เมื่อทำเสร็จแล้วให้ แลกเปลี่ยนกันตรวจคำตอบตามที่ได้เฉลยร่วมกับครู

ชั่วโมงที่ ๒ (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี)

๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการทำอาหารโดยเลือกอาหารคาวในกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ๑ อย่าง มาทำใบงานเรื่อง อาหารจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๓. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบข้อมูลจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน และอาหารที่เลือก จากนั้นบันทึกคำตอบลงในใบงาน

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานหน้าชั้นเรียน ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์

ชั่วโมงที่ ๓

วิธีสอนตามรูปแบบ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานมีลักษณะการเขียนอย่างไร
- กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานกล่าวถึงอาหารก็ประเภทอะไรบ้าง
- อาหารที่กล่าวถึงในกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานประเภทใดที่นักเรียนรู้จัก

๒. ครูซักถามนักเรียนว่า นอกจากในเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานแล้ว มีวรรณคดีเรื่องอื่นหรือไม่ที่กล่าวถึงอาหาร

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน จากหนังสือเรียน

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเนื้อหาของเรื่องแล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๖. นักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน : บทวิเคราะห์ จากหนังสือเรียน

๙. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมจากแบบวัดฯ ตอนที่ ๕ กิจกรรมตามตัวชี้วัด : กิจกรรมที่ ๑.๑๑ เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตัวแทนนักเรียนเก็บรวบรวมส่งครูตรวจ

๑๐. นักเรียนทำใบงานเรื่อง **คุณค่าจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน** เป็นรายบุคคลนักเรียนแต่ละคนนำใบงานมาอภิปรายคำตอบร่วมกันภายในกลุ่มแล้วช่วยกันสรุปคำตอบที่ได้จากผลการอภิปรายของกลุ่ม

๑๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานในใบงานที่บันทึกคำตอบที่เป็นข้อสรุปของกลุ่มที่หน้าชั้นเรียน

๑๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๑๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ ๔

๑. สมาชิกแต่ละกลุ่มเขียนสรุปคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน แล้วตกแต่งให้สวยงาม จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกผลงานดีเด่นมาติดป้ายนิเทศ

๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง **คุณค่าจากเสียงก้องของซุซก** เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตรวจความเรียบร้อยก่อนนำส่งครู

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. นักเรียนเลือกอ่านวรรณคดีเรื่องอื่นๆ ที่กล่าวถึงอาหารแล้วเขียนบันทึกคุณค่าของเรื่องลงในแบบบันทึกการอ่าน

ชั่วโมงที่ ๕

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

๑. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับคุณค่าของวรรณคดีเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๒. นักเรียนแต่ละคนเลือกตอนที่ชอบมากที่สุด คนละ ๑ ตอน พร้อมแสดงเหตุผล (ครูสอดแทรกคุณธรรม อิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ เพราะนักเรียนต้องมีความพอใจที่อยากจะเรียน เรียนในสิ่งที่ชอบ สิ่งที่รัก และนักเรียนจะตั้งใจเรียนตั้งใจทำงาน มีความมุ่งมั่นทำงานด้วยใจงาน ทำให้งานออกมาดีมีคุณภาพ)

๓. ครูบันทึกตอนที่นักเรียนชอบ และแจ้งให้ทราบว่าตอนใดมีเพื่อนในชั้นเรียนชอบมากที่สุด และถือเป็นเรื่องที่จะต้องใช้เป็นบทท่องจำ

๔. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันวิเคราะห์ความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะและฝึกท่องบทท่องจำที่เป็นมติของชั้นเรียน จากหนังสือเรียน

๖. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดูแลฝึกซ้อมการท่องจำหรือร้องจนถูกต้อง แม่นยำ และเกิดความชำนาญ

๗. สมาชิกแต่ละกลุ่มระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน แล้วสรุปผล

๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๙. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายการนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานไปใช้ในชีวิตประจำวัน แล้วบันทึกแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๑๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอบันทึกการนำความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๒. นักเรียนท่องจำหรือร้องกับครูเป็นรายกลุ่ม นอกเวลาเรียน

ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำสมุดภาพจากวรรณคดี เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน (บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้

๑. การสรุปเนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๒. การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

๓. การสรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๑
๒. ขนมหัศจรรย์ที่นิยมใช้ในงานมงคล
๓. ใบงานเรื่อง สำนักรับค้ำค้อนจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
๔. ใบงานเรื่อง อาหารจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
๕. ใบงานเรื่อง คุณค่าจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
๖. ใบงานเรื่อง คุณค่าจากเสปียงกรังของชูชก

ใบงาน
เรื่อง สำหรับคัดค้านจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกรายการอาหารคาว อาหารหวาน และผลไม้ จากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ให้ถูกต้อง

มัสมั่น	ผลซิด	ยำใหญ่	ตับเหล็กลวก	จ่ามงกุฏ
ลูกตาล	ทองหยิบ	รังไร	หมูแนม	น้ำยา
ลูกจาก	ลั่นจี่	บัวลอย	ช่อม่วง	ลูกพลับ
พลา่เนื้อ	น้อยหน้า	ซ่าหริ่ม	ลำเจียก	มัศกอด
ผลเกด	ลุดตี	ล่าเตี๋ยง	หริ่ม	ทับทิม
รังนก	ไตปลา	กลางสาด	แสร้างว่า	สละ
ข้าวหุงเครื่องเทศ	ข้าวเหนียวสังขยา			

อาหารคาว

.....

.....

.....

.....

ผลไม้

.....

.....

.....

.....

อาหารหวาน

.....

.....

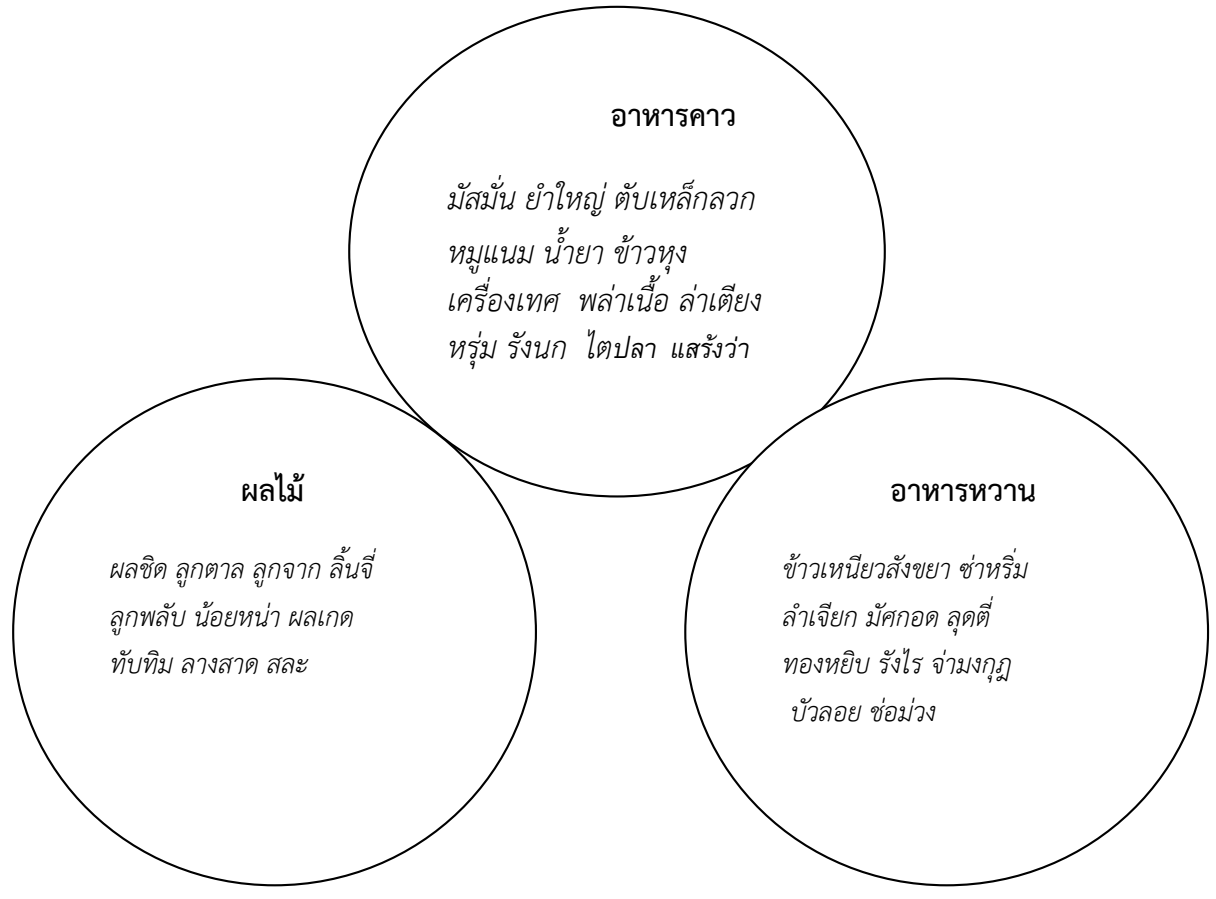
.....

.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง สำหรับคัดค้านจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกรายการอาหารคาว อาหารหวาน และผลไม้ จากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ให้ถูกต้อง

มัสมั่น	ผลชิด	ยำใหญ่	ตับเหล็กลวก	จ๋ามงกุฏ
ลูกตาล	ทองหยิบ	รังไร	หมูแนม	น้ำยา
ลูกจาก	ลั่นจี	บัวลอย	ซ่อม่วง	ลูกพลับ
พลาเนื้อ	น้อยหน้า	ซ่าหริ่ม	ลำเจียก	มัศกอด
ผลเกต	ลุดดี	ล่าเตียง	หริ่ม	ทับทิม
รังนก	ไต่ปลา	กลางสาต	แสร์ริงว่า	สละ
ข้าวหุงเครื่องเทศ	ข้าวเหนียวสังขยา			

เฉลยใบงาน
เรื่อง อาหารจากภาพให้ชมเครื่องคาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการทำอาหาร โดยเลือกอาหารคาวในภาพให้ชมเครื่องคาวหวาน
๑ อย่าง แล้วบอกเครื่องปรุง และวิธีการทำให้ถูกต้อง

(ตัวอย่าง)

มันมันแกวแก้วตา หอมยี่ห่วยรสร้อนแรง
ชายใดได้กลิ่นแกว แรงอยากให้ไฟฝนหา

แกวมันมัน

เครื่องปรุง

หมู/ไก่/เนื้อ ๑ กิโลกรัม
มะพร้าว ๑ กิโลกรัม
ถั่วลิสง ๒-๔ ช้อนโต๊ะ
หอมฝรั่งหัวเล็กๆ ๑-๒ ชีด (หรือตามชอบ)
มันฝรั่งหัวเล็กๆ ๕-๖ หัว (หรือตามชอบ)
น้ำตาลปีบ ๓-๔ ช้อนโต๊ะ
น้ำส้มมะขามเปียกข้นๆ ๖ ช้อนโต๊ะ
น้ำปลา ๓-๔ ช้อนโต๊ะ

เครื่องปรุงน้ำพริกมันมัน

พริกแห้งคั่ว ๑๐-๑๕ เม็ด
เกลือ ๑-๒ ช้อนชา
ข่าหั่นคั่ว ๒-๓ ช้อนชา
ตะไคร้หั่นบางๆ คั่ว ๒-๓ ช้อนโต๊ะ
หอมแดงเผา ๑๐ หัว
กระเทียมเผา ๔-๕ หัว
กานพลูคั่วป่น ๔-๕ ดอก
ลูกผักชีคั่วป่น ๒-๓ ช้อนโต๊ะ
ยี่ห่วยคั่วป่น ๒-๓ ช้อนชา
พริกไทย ๑๐-๑๕ เม็ด
กะปิ ๑-๒ ช้อนชา

วิธีทำ

- โหลกพริกแกงให้ละเอียด
- หั่นเนื้อหมู/ไก่/เนื้อ (ตามต้องการ)
- คั้นมะพร้าว ใส่น้ำอุ่น ๔-๕ ถ้วย คั้นแล้วจะได้ประมาณ ๖ ถ้วย ซ้อนหัวกะทิไว้เคี่ยวให้แตกมัน ส่วนหางกะทินำมาเคี่ยวกับเนื้อหมู/ไก่/เนื้อ ให้สุก แต่ถ้าเป็นเนื้อต้องเคี่ยวนานจนกว่าเนื้อจะเปื่อยนุ่ม
- ตักกะทิที่แตกมันใส่ในกะทะ ใส่น้ำพริกผัดให้ฟู มีกลิ่นหอม ผัดไฟอ่อนๆ ไปเรื่อยๆ ค่อยๆ ซ้อนกะทิใส่ไปหลังจากที่ได้เครื่องแกงที่ผัดหอมได้ที่แล้ว ให้ตักหมู/ไก่/เนื้อ ใส่มัน ใส่น้ำ ปรุงรส
- ชิมรสได้ที่แล้วก็เคี่ยวไฟอ่อนๆ ต่อไปจนเนื้อนุ่มจึงยกลง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เฉลยใบงาน
เรื่อง คุณค่าจากภาพยนตร์ห่มเครื่องควาหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง ภาพยนตร์ห่มเครื่องควาหวาน แล้ววิเคราะห์และอธิบายคุณค่า

๑. ภาพยนตร์ห่มเครื่องควาหวาน มีคุณค่าด้านเนื้อหาอย่างไร

๑) ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารการกินของคนไทยในสมัยก่อน สะท้อนให้เห็นฝีมือการทำอาหารทั้งควาหวาน รวมถึงการปอก การคว้านผลไม้ที่ต้องทำด้วยความประณีต ซึ่งอาหารบางชนิดไม่เป็นที่รู้จักของคนในสมัยปัจจุบัน

๒) ให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพบ้านเมือง ความสัมพันธ์กับต่างชาติ สินค้าของต่างชาติที่เข้ามาในเมืองไทย และเป็นที่ยอมรับของชนชั้นสูง และวิธีการปรุงอาหารตามแบบของคนต่างชาติ เช่น ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ ลูคุดี เครื่องปรุงรสอาหาร เช่น น้ำปลาญี่ปุ่น หรือผลไม้แห้งที่ผ่านการถนอมอาหารมาแล้ว เช่น พลั้จีน

๒. ภาพยนตร์ห่มเครื่องควาหวาน มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์อย่างไร

๑) ใช้โวหารเปรียบเทียบช่วยให้เกิดจินตภาพ เช่น

รสรัยักลำนนำ	ประติษฐ์ทำขนมเทียน
คำนี้้งนี้้วนางเจียน	เทียนหล่อเหลาเกลากลึงกลม

๒) เล่นเสียงพยัญชนะและเสียงวรรณยุกต์ช่วยให้เกิดความไพเราะ

เห็นหุ่มหุ่มทรวงเคร้า	หุ่มหุ่มเร้าคือไฟฟอน
เจ็บไกลใจอวรณ์	ร้อนหุ่มหุ่มกลุ่มกลางทรวง

๓) ใช้โวหารเกินจริง เพื่อเน้นย้ำความหมาย เช่น

ก้อยกึ่งปรุงประทีน	วางถึงลิ้นดินแดโดย
รลทพิยหีบมาโปรย	ถาจะเปรียบเทียบทันขวัญ

๔) การเล่นคำ เพื่อเน้นข้อความให้มีความชัดเจนสร้างอารมณ์สะท้อนใจ เช่น

รั้งไรโรยด้วยแป้ง	เหมือนนกแสร้างทำรั้งรวง
ไอ้อกนกทั้งปวง	ยังยืนดีด้วยมีรั้ง

ใบงาน
เรื่อง คุณค่าจากเสียงกริ่งของชูชก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทบรรยายเสียงกริ่งของชูชก แล้ววิเคราะห์และอธิบายคุณค่า

“นางอมิตตดาสดาตรี เมื่อจะตกแต่งเสียงให้แก่ธชีไปทางไกล ออกเฒ่าสั่งสิ่งใดเจ้าก็ทำได้สิ่งนั้น
ทุกสิ่งสรรพเสร็จสรรพสำหรับจะเดินทาง ทั้งลูกเตี้ยข้าวฟ่างต่างๆ ไม่อย่างเดียว ข้าวเหนียวข้าวเจ้า
ข้าวเม่าข้าวพอง เป็นของเดินทาง ถังงาสาकुข้าวตู่ข้าวตาก หลากๆ ไม่น้อย ที่ใส่น้ำอ้อยอร่อยดีล้ำ
น้ำผึ้งหวานฉ่ำ น้ำตาลหวานฉ่ำ เหนื่อยๆ แก้วร้อน ผ่อนลงดูงได้ ยัดใส่ยามละว่า นักหนาซบซ้อน
อ้ายที่ไหนกินก่อนผ่อนไว้ข้างบน ที่ไหนเมื่อจนจะได้กินนานๆ จัดลงไว้ข้างล่างต่างๆ สารพัด”

๑. บทบรรยายเสียงกริ่งของชูชก มีคุณค่าด้านเนื้อหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. บทบรรยายเสียงกริ่งของชูชก มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง คุณค่าจากเสปียงกรังของชูชก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทบรรยายเสปียงกรังของชูชก แล้ววิเคราะห์และอธิบายคุณค่า

“นางอมิตตาสาวศรี เมื่อจะตกแต่งเสปียงให้แก่ชี่ไปทางไกล ออเฒ่าสั่งสิ่งใดเจ้าก็ทำได้สิ่งนั้น ทุกสิ่งสรรพเสรีจสรรพสำหรับจะเดินทาง ทั้งลูกเต๋ยข้าวฟ่างต่างๆ ไม่อย่างเดียวนะ ข้าวเหนียวข้าวเจ้า ข้าวเม่าข้าวพอง เป็นของเดินทาง ถ่วงสาคุข้าวตูข้าวตาก หลากๆ ไม่น้อย ที่ใส่น้ำอ้อยอร่อยดีล้ำ น้ำผึ้งหวานฉ่ำ น้ำตาลหวานฉ่ำๆ เหนื่อยๆ แก้อ่อน ฝ่อนลงถุงไถ่ ยัดใส่ยามละว่า นักหนาซบซ้อน อ้ายที่ไหนกินก่อนผ่อนไว้ข้างบน ที่ไหนเมื่อจนจะได้กินนานๆ จัดลงไว้ข้างล่างต่างๆ สารพัด”

๑. บทบรรยายเสปียงกรังของชูชก มีคุณค่าด้านเนื้อหาอย่างไร
 - ๑) ให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่ใช้สำหรับเดินทาง เป็นอาหารที่เก็บไว้ได้นานไม่เสียง่าย เช่น ข้าวเม่า ข้าวพอง ข้าวตู ข้าวตาก
 - ๒) สะท้อนหน้าที่ของภรรยาที่ดี ต้องรู้จักปรนนิบัติสามี ทำตามที่มีคำสั่งด้วยความที่ว่า “เมื่อจะตกแต่งเสปียงให้แก่ชี่ไปทางไกล ออเฒ่าสั่งสิ่งใดเจ้าก็ทำได้สิ่งนั้น ทุกสิ่งสรรพเสรีจสรรพสำหรับจะเดินทาง
๒. บทบรรยายเสปียงกรังของชูชก มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์อย่างไร
ใช้คำง่ายๆ ทำให้เกิดจินตภาพ ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพการเลือกอาหารสำหรับใช้ในการเดินทาง และการจัดเรียงลงในยาม เช่น อ้ายที่ไหนกินก่อนผ่อนไว้ข้างบน ที่ไหนเมื่อจนจะได้กินนานๆ จัดลงไว้ข้างล่าง

แบบทดสอบ เรื่อง ภาพยนตร์ห่มเครื่องคาวหวาน
วิชาภาษาไทย ท ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. จุดประสงค์ของการแต่งภาพยนตร์ห่มเครื่องคาวหวานตรงกับข้อใด
 - ก. เพื่อความเพลิดเพลินระหว่างเดินทาง
 - ข. เพื่อเป็นบทขับร้องในประเพณีแข่งเรือ
 - ค. เพื่อรวบรวมรายชื่ออาหารที่เป็นที่นิยมของราชสำนัก
 - ง. เพื่อเป็นบทเห่เรือในการเสด็จประพาสส่วนพระองค์
๒. ภาพยนตร์ห่มเครื่องคาวหวาน มีลักษณะการแต่งเหมือนคำประพันธ์เรื่องใด
 - ก. ภาพยนตร์โคลงนิราศ
 - ข. โคลงนิราศพระบาท
 - ค. ภาพยนตร์เรือของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์
 - ง. ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง
๓. อาหารในข้อใดที่จัดว่าทำได้ง่ายที่สุดแต่ต้องอาศัยฝีมือจึงจะอร่อย
 - ก. ตับเหล็กลวกห่อนต้ม เจือน้ำส้มโรยพริกไทย
โอชาจะหาไหน ไม่มีเทียบเปรียบมีอนาง
 - ข. หมากปรางนางปอกแล้ว ใส่โถแก้วแพรวพรายแสง
ยามขึ้นร้อนโรยแรง ปรางอิมอาบซาบนาสา
 - ค. น้อยหน่านำเมล็ดออก ปล่อนเปลือกปอกเป็นอัสจรรย์
มือใครไหนจักทัน เทียบเทียบที่ฝีมือนาง
 - ง. ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ รสพิเศษใส่ลูกเอ็น
ใครหุงปรุงไม่เป็น เช่นเชิงมิตรประดิษฐ์ทำ
๔. กวีได้นำอาหารคาวหวาน หรือผลไม้ในข้อใดมาเปรียบเทียบกับความงามของนาง
 - ก. เงาะ
 - ข. ก้อยกุ่ม
 - ค. ไม้ศกอด
 - ง. ทุเรียน
๕. อาหารหวานชนิดใด ที่นิยมใช้ในงานมงคล และสื่อความหมายถึงความสำเร็จ เกียรติยศสูงสุด
 - ก. ทองหยิบ
 - ข. ขนมหียน
 - ค. จ่ามงกุฎ
 - ง. บัวลอย
๖. อาหารในข้อใดใช้กุ้งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ
 - ก. ล่าเตียง
 - ข. ตับเหล็ก
 - ค. แสร้งว่า
 - ง. ยำใหญ่
๗. คำในข้อใด เป็นชื่อเรียกเครื่องเทศ
 - ก. หอมยี่ห่วยร้อนแรง
 - ข. พิศห่อเห็นรางซา
 - ค. ของสรรคเสวยรมย์
 - ง. เป็นมันย่องล่องลอยมัน
๘. คำประพันธ์ในข้อใด กล่าวถึงอาหารแตกต่างจากข้ออื่น
 - ก. มัสมั่นแกงแก้วตา หอมยี่ห่วยร้อนแรง
 - ข. ความรักก็ยกเปลี่ยนท่า ทำน้ำยาอย่างแกงขม
 - ค. เทโพพื้นเนื้อท้อง เป็นมันย่องล่องลอยมัน
 - ง. ซ้ำซ้ำพลาเนื้อสด ฟุ้งปรากฏรสเห็นหอม

๙. ข้อใดจัดเป็นอาหารคาวทั้งหมด

- ก. ไตปลา มัศกอด ลูตตี
ค. หรุ่ม รังไร น้ำยา

ข. รังนก ลำเตี้ยง แสร้งว่า

ง. ลำเจียก ข้าวหุงเครื่องเทศ ซ่อม่วง

๑๐. ภาพยนตร์เรื่องเครื่องคาวหวาน สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของคนสมัยก่อนในเรื่องใด

- ก. ฝีมือในการจัดอาหาร
ค. ฝีมือในการจัดโต๊ะเสวย

ข. ฝีมือในการปรุงอาหาร

ง. ฝีมือในการจัดอาหารคาวหวาน

๑๑. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงอาหาร ๒ ชนิด

ก. ไตปลาเสแสร้งว่า ดูจวจาจากระบิตกระบวน

ข. ตับเหล็ก ลวกหล่อนต้ม เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย

ค. ก้อยกั๋ง ปรุงประที่น วางถึงลิ้นดินแดโดย

ง. ข้าวหุง ปรุงอย่างเทศ รสพิเศษใส่ลูกเอ็น

๑๒. “แกงไก่มีสมันเนื้อ นพคุณ พิเอย” คำที่ขีดเส้นใต้ในคำประพันธ์นี้สอดคล้องกับข้อใด

ก. เหมือนสี วิกาย สายสวา พที่คู่คิด

ข. คิดความ ยามนิทรา อูราแนบแอบบอกร

ค. พิศห่อ เห็นรางซาง ห้างห่อหวนป่วนใจโย

ง. ความรัก ยักเปลี่ยนท่า ทำน้ำยาอย่างแกงขม

๑๓. “พิศห่อเห็นรางซาง” มีความหมายสอดคล้องกับข้อใด

ก. มองดูห่อแล้วนึกถึงความอร่อย

ข. มองดู ห่อแล้วเห็นว่าสวยงาม

ค. มองดูห่อแล้วรู้สึกสบายใจ

ง. มองดูห่อแล้วรู้สึกอึดอัด

๑๔. ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น

ก. ฝอยทองเป็นยอโย เหมือน เส้นไหมไขของหวาน

ข. ขนม ผิงผิงผ่างร้อน เพียง ไฟพอนพอกทรวงใน

ค. ทับทิม ปร้มตาตรู ใส่จานดูจุจเม็ดพลอย

ง. เห็น หรุ่มรุ่มทรวงเศร้า รุ่มรุ่ม ไร่คือไฟพอน

๑๕. ข้อใดกล่าวถึงส่วนประกอบของอาหาร

ก. ข้า หริ่มลิ้มหวานล้ำ แทรก ใส่ น้ำกะทิเจือ
วิตก กอแห่งเครือ ได้ เสพหริ่มพิมเสนโรย

ข. ลำเจียก ชื่อขนม นิก โฉมฉมหอมชวนโซ

ไกล กลิ่นดินแดโดย โหย ให้หาบุหรงาม

ค. มัศกอด กอดอย่างไร น่า สงสัยใคร่ขอถาม

ง. ขนม จีบเจ้าจิบห่อ งาม สมส่อประพิมพ์ประพาย

กอด เคล้นจะเห็นความ ขนม นามนี้ยังแคลง

นิก น่องนุ่งจิบกราย ชาย พกจิบกลีบแนบเนียน

๑๖. คำประพันธ์ในข้อใดสะท้อนวัฒนธรรมไทยสมัยก่อน

ก. ซ่อม ม่วงเหมาะมีรส หอม ปรากฏกลโกสุม

ข. ทุเรียน เจียนตองปู เนื้อ ดีดูเหลือเรื่องพราย

ค. ทอง หยอดทอดสนิท ทอง ม้วนมิตคิดความหลัง

ง. นิก น่องนุ่งจิบกราย ชาย พกจิบกลีบแนบแน่น

๑๗. ข้อใดกวีใช้โวหารเปรียบเทียบได้ชัดเจนที่สุด

ก. เห็น หรุ่มรุ่มทรวงเศร้า รุ่ม รุ่มไร่คือไฟพอน

ข. ตับ เหล็กลวกหล่อนต้ม เจือ น้ำส้มโรยพริกไทย

ค. เท โฟพื้นเนื้อทอง เป็น มั่นย่องล่องลอยมัน

ง. ยำ ไทญี่ใสสารพัด วาง จานจัดหลายเหลือตรา

๑๘. ข้อใดไม่กล่าวถึงการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ

ก. แกง ไก่ใส่สารพัด วาง จานจัดหลายเหลือตรา
รส ดีด้วยน้ำปลา ญี่ ปุ่นล้ำย้ายวนใจ

ข. รัง นกนึ่งนำชด โอ ชารสกว่าทั้งปวง

น กพรากจากรังรวง เหมือน เรียมร้างห่างห้องหวาน

ค. มัศ กอดกอดอย่างไร น่า สงสัยใคร่ขอถาม

ง. ลู ตีนี้ น้ำขม แม่ แผ่นกลมเพียงแผ่นแฉง

กอด เคล้นจะเห็นความ ขนม นามนี้ยังแคลง

โอ ชาหน้าไก่แกง แคลง ของแซกแปลกกลืนกาย

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง ภาพยนตร์เข็มเครื่องควาหวาน
วิชาภาษาไทย ท ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

ข้อที่	คำตอบ
๑	ง
๒	ค
๓	ก
๔	ง
๕	ค
๖	ค
๗	ก
๘	ง
๙	ข
๑๐	ข
๑๑	ก
๑๒	ก
๑๓	ข
๑๔	ง
๑๕	ก
๑๖	ง
๑๗	ข
๑๘	ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พิจารณาวรรณคดี
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ภาษาไทย ๒
ภาคเรียนที่ ๒

เรื่อง นิทานพื้นบ้าน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษานิทานพื้นบ้านจะต้องสรุปเนื้อหาเรื่องทีอ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ อธิบายคุณค่า สรุปความรู้ และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระการเรียนรู้/เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่น
- การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการตีความ
- ทักษะการตั้งเกณฑ์
- ทักษะการวิเคราะห์
- ทักษะการให้เหตุผล
- ทักษะการประเมิน
- ทักษะการสรุปลงความเห็น
- ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

ชิ้นงานหรือภาระงาน (บูรณาการกับวิชา IS)

รายงานการนำความรู้และข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

แบบประเมินรายงานการนำความรู้และข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปเนื้อหา นิทานพื้นบ้าน	สรุปเนื้อหานิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง ครบถ้วน และเข้าใจ ง่าย	สรุปเนื้อหานิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่และเข้าใจ ง่าย	สรุปเนื้อหานิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน และ เข้าใจง่าย	สรุปเนื้อหานิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน แต่ สับสนวุ่น
๒. การ วิเคราะห์ และ อธิบาย คุณค่าของ นิทานพื้นบ้าน	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าของนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง ชัดเจนและยกเหตุผล ประกอบ	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าของนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ และยกเหตุผล ประกอบ	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าของนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้องเป็น บางส่วนและยก เหตุผลประกอบ	วิเคราะห์และอธิบาย คุณค่าของนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน แต่ไม่ ยกเหตุผลประกอบ
๓. การสรุปความรู้ และข้อคิดจาก นิทานพื้นบ้าน	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง ชัดเจน และ ยกตัวอย่างประกอบ	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ และยกตัวอย่าง ประกอบ	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านนิทาน พื้นบ้านได้ถูกต้องเป็น บางส่วนและ ยกตัวอย่างประกอบ	สรุปความรู้และ ข้อคิดจากการอ่าน นิทานพื้นบ้านได้ ถูกต้อง เป็นบางส่วน แต่ไม่ ยกตัวอย่างประกอบ
๔. การนำความรู้ และ ข้อคิด จาก นิทาน	นำความรู้และข้อคิด จากนิทานพื้นบ้าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงได้ถูกต้อง เหมาะสม	นำความรู้และข้อคิด จากนิทานพื้นบ้าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงได้ถูกต้อง เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	นำความรู้และข้อคิด จากนิทานพื้นบ้าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงได้ถูกต้องเป็น บางส่วน แต่ไม่ค่อย เหมาะสม	นำความรู้และข้อคิด จากนิทานพื้นบ้าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงไม่ถูกต้อง และ ไม่เหมาะสม

พื้นที่บ้าน				
ไปประยุกต์ใช้				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มสี่คน

๑. ครูเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาเล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นให้นักเรียนฟัง
 ๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒
 ๓. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านว่า เป็นเรื่องที่มีอยู่ทั่วทุกท้องถิ่น ทุกประเทศ บางประเทศที่เจริญแล้วเขาได้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของทั่วโลกมาเก็บไว้เป็นคลังนิทาน นิทานพื้นบ้านของบางท้องถิ่นจะมีเค้าโครงที่เหมือนกันแต่แตกต่างกันที่วิธีเล่าเท่านั้น

๔. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลาง ค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง นิทานพื้นบ้าน จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมและห้องสมุด

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- ๑) ความเป็นมา
- ๒) ความสำคัญและประโยชน์ของนิทานพื้นบ้าน
- ๓) ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

๖. สมาชิกแต่ละกลุ่มกำหนดหมายเลขประจำตัวให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เป็นหมายเลข ๑-๔ จากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาความรู้เรื่อง นิทานพื้นบ้านไทยในท้องถิ่นต่างๆ จากหนังสือเรียน ดังนี้

- สมาชิกหมายเลข ๑ ศึกษา นิทานพื้นบ้านภาคเหนือ
- สมาชิกหมายเลข ๒ ศึกษา นิทานพื้นบ้านภาคอีสาน
- สมาชิกหมายเลข ๓ ศึกษา นิทานพื้นบ้านภาคกลาง
- สมาชิกหมายเลข ๔ ศึกษา นิทานพื้นบ้านภาคใต้

๗. นักเรียนแต่ละหมายเลขศึกษาความรู้เพื่อปฏิบัติกิจกรรมในแบบบันทึกความรู้ แล้วนำคำตอบมาอภิปรายร่วมกันในกลุ่มจนได้คำตอบที่สมบูรณ์ และสมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจตรงกันทุกคน

๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๑๐. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน ๔ กลุ่ม ออกมานำเสนอความรู้ นิทานพื้นบ้านไทยในท้องถิ่นต่างๆ จากแบบบันทึกความรู้จนครบทั้ง ๔ ภาค

๑๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านทั้ง ๔ ภาค

ชั่วโมงที่ ๒

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่หาย

๑. ครูอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน รจนาเสียดวงมัลลย์พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ให้นักเรียนฟัง ๒ บท

เมื่อนั้น	รจนานารมีศักดิ์
เทพไทอุปถัมภ์นำซัก	นางลักษณคูเงาะเงาะจง
นางเห็นรูปสุวรรณอยู่ชั้นใน	เอารูปเงาะสวมใส่ให้คนหลง

๒. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องสังข์ทองมีหลายรูปแบบเมื่อเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นในภาคต่างๆ ก็จะมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามความนิยมของท้องถิ่นนั้นๆ เรื่องสังข์ทองที่ครูอ่านให้ฟังนี้เป็นบทละครนอกในรัชกาลที่ ๒ ซึ่งพระราชนิพนธ์เป็นกลอนบทละคร

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษานิทานไทย เรื่อง สังข์ทอง จากหนังสือเรียน แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน

๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒

๖. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)

๗. สมาชิกรวมกลุ่มเดิม (๔ คน) ผลัดกันอธิบายคำตอบของคุณเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบลงในใบงาน

๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์ที่หน้าชั้นเรียนครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์นิทานไทยเรื่อง สังข์ทอง

ชั่วโมงที่ ๓

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของนักเรียน แล้วครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ คน ออกมาเล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเองที่หน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของนิทานพื้นบ้าน

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

๔. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของนิทานพื้นบ้านจนมีความเข้าใจกระจ่างชัด

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง การประเมินค่านิทานพื้นบ้าน (ครูสอดแทรกคุณธรรมในการทำงานร่วมกันของนักเรียนโดยใช้หลักอิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา มาใช้ในการทำงานกลุ่มของนักเรียน) โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกอ่านนิทานพื้นบ้านที่สมาชิกในกลุ่มสนใจ ๑ เรื่อง จากนั้นสมาชิกกลุ่มแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติ ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ เขียนคำตอบข้อที่ ๑ แล้วส่งใบงานไปยังสมาชิกคนที่ ๒

- สมาชิกคนที่ ๒ อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ ๑ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขหรือเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ จากนั้นเขียนคำตอบในข้อต่อไป

- สมาชิกคนที่ ๓ อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ ๒ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขหรือเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ จากนั้นเขียนคำตอบในข้อต่อไป

- สมาชิกคนที่ ๔ อ่านคำตอบของสมาชิกคนที่ ๓ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขหรือเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ จากนั้นเขียนคำตอบในข้อต่อไป

๗. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้มีโอกาสเขียนคำตอบบนเวียนกันไปจนเสร็จครบทุกข้อ จากนั้นร่วมกันตรวจสอบคำตอบในใบงานก่อนนำส่งครู
๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานหน้าชั้นเรียน
๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒

ชั่วโมงที่ ๔

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคติที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 ๒. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คติและข้อคิดต่างๆ ที่เรานำมาใช้ในชีวิตประจำวันนั้น จะต้องศึกษาและคิดไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนนำมาใช้
 ๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 ๔. นักเรียนร่วมกันอ่านบทบทความเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านเรื่อง สามกษัตริย์ อุสาบารส พระยาาง พระยาพาน และเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว จากหนังสือเรียน
 ๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒
 ๖. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันวิเคราะห์ความรู้อและข้อคิดจากการอ่าน แล้วพิจารณาผลที่เกิดขึ้นหรือผลที่ตามมา โดยแยกเป็นการกระทำที่เหมาะสมได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และการกระทำที่ไม่เหมาะสมได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ (ครูสอดแทรกคุณธรรมในการทำงานร่วมกันของนักเรียนโดยใช้หลักอิทธิบาท ๔ คือ วิมังสา มาใช้ในการทำงานกลุ่มของนักเรียน เพราะนักเรียนต้องใช้ เหตุและผล แห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ให้ลึกซึ้ง โดยใช้ปัญญา เพื่อให้เกิดประโยชน์กับกับตนเองและสังคมได้อย่างเต็มที่)
 ๗. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมจากแบบวัดฯ ตอนที่ ๕ กิจกรรมตามตัวชี้วัด : กิจกรรมที่ ๑.๑๔ เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตัวแทนนักเรียนเก็บรวบรวมส่งครูตรวจ
 ๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้อและข้อคิดจากการอ่านพร้อมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลว่า จะเลือกนำความรู้และข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร หรือปฏิบัติตนอย่างไรและแนวคิดที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร
 ๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้และข้อคิดที่หน้าชั้นเรียน
- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนเลือกนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นที่ตนเองสนใจ ๑ เรื่อง เพื่อจัดทำรายงานการนำความรู้และข้อคิดจากการศึกษานิทานพื้นบ้านไปใช้ในชีวิตประจำวัน (บูรณาการกับวิชา IS) โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
- ๑) การสรุปเนื้อหาิทานพื้นบ้าน
 - ๒) การวิเคราะห์และอธิบายคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน
 - ๓) การสรุปความรู้และข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน
 - ๔) การนำความรู้และข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านไปประยุกต์ใช้
- สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๑
 ๒. แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ภาษาไทย ม.๑
 ๓. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - (๑) กุหลาบ มัลลิกะมาส. ๒๕๑๘. **คติชาวบ้าน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
 - (๒) **จันทร์ศรี นิตยฤกษ์**. ๒๕๒๕. **ความรู้เรื่องคติชนวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี.

๔. ตัวอย่างบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน รจนาเสียดวงมลัย พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
๕. แบบบันทึกความรู้
๖. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน
๗. ใบงานเรื่อง การประเมินค่านิทานพื้นบ้าน

แบบบันทึกความรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านไทยในท้องถิ่นต่างๆ ตามที่รับผิดชอบ แล้วบันทึกความรู้ลงในแบบบันทึก

นิทานพื้นบ้านไทย เรื่อง

๑. จับใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๒. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๓. สรุปเนื้อหาจากแผนภาพโครงเรื่องเป็นเรื่องราวสั้นๆ

.....

.....

.....

ใบงาน
เรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานไทย เรื่อง สังข์ทอง เพื่อวิเคราะห์ในประเด็นที่กำหนด แล้วบันทึกผล

๑. ที่มาของนิทานไทย เรื่อง สังข์ทอง

.....
.....
.....

๒. รูปแบบการแต่ง

.....
.....
.....

๓. เนื้อหา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ลักษณะการใช้ภาษา

.....
.....
.....

๕. ข้อคิดและคุณค่าที่ได้

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานไทย เรื่อง สังข์ทอง เพื่อวิเคราะห์ในประเด็นที่กำหนด แล้วบันทึกผล

๑. รูปแบบ

รูปแบบการแตงนิทานไทย เรื่อง สังข์ทอง เป็นวรรณกรรมร้อยแก้ว

๒. เนื้อหา

ตอนที่ ๑ เล่าถึงที่มาของเรื่องสังข์ทองว่า มาจากปัญหาสาตกเรื่อง สุวรรณสังข์ชาตก

ตอนที่ ๒ เล่าถึงเรื่องสังข์ทองในท้องถิ่นต่างๆ และความเชื่อของชาวอุดรดิตถ์ ชาวนครสวรรค์ และ ชาวชัยภูมิที่ต่างเชื่อว่า เรื่องสังข์ทองเป็นเรื่องจริง ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง

ตอนที่ ๓ เล่าถึงการกำเนิดของพระสังข์ การต้องพลัดพรากจากบ้านเมือง สาเหตุที่พระสังข์มีกายเป็น สีทองการสวมรูปเงาะของพระสังข์ การเลือกคู่ของนางรจนา นางรจนาถูกเนรเทศไปอยู่ปลาย นาน เพราะเลือกเจ้าเงาะมาเป็นคู่ พระอินทร์ลงมาช่วยแก้ปัญหาคำให้เจ้าเงาะถอดรูป ทำวสามนต์พระบิดาของนางรจนายอมรับ และยกย่องพระสังข์ ทำวศวิมลพระบิดาของ พระสังข์ออกตามหาพระมเหสีและพระโอรส และในที่สุดก็ได้พบกัน

๓. ลักษณะการประพันธ์

เป็นนิทานที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย เป็นเรื่องสนุกชวนให้ติดตาม บางตอนก็มีอภินิหาร ใช้เวทมนตร์คาถา มีพระอินทร์คอยให้ความช่วยเหลือ พระสังข์ซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่องมีของวิเศษ คือ รูปเงาะ

แบบทดสอบ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน
วิชาภาษาไทย ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดหมายถึงนิทานมุขปาฐะ

ก. นิทานที่ถ่ายทอดกันปากต่อปาก

ข. นิทานที่ถ่ายทอดกันด้วยการเขียน

ค. นิทานที่ถ่ายทอดกันด้วยตัวหนังสือ

ง. นิทานที่ถ่ายทอดกันด้วยลายลักษณ์อักษร

๒. นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานมหัศจรรย์มีความสำคัญและประโยชน์ในข้อใดมากที่สุด

ก. ให้ความรู้

ข. ให้ความบันเทิง

ค. ให้แรงจูงใจในการไปวัด

ง. ให้คำอธิบายความเป็นมาของชุมชน

๓. “เจ้าเมืองพะโคเห็นว่าจะเกิดสงครามใหญ่เป็นแน่แท้จึงยกทัพมาประชิดเมืองพานและให้ต่อสู้กันโดยสงครามธรรม เพื่อที่จะไม่เป็นเวรเป็นกรรมต่อไปในภายหน้า” ข้อใดสอดคล้องกับความเชื่อในข้างต้น

ก. ขุนแผนว่าจะอยู่คู่ไม่ได้

ในคุกใหญ่ยากแค้นมันแสนเข็ญ

ข. จะสู้ม้วยด้วยองค์พระทรงธรรม

ตามไปเมืองสวรรค์ชั้นฟ้า

ค. มามีลูกลูกก็จากวิบากกรรม

สะอื้นร่ำรินทสดลใจ

ง. ชาตินี้มีงมีแต่สองหัตถ์

จงไปอุบัติเอาชาติใหม่

๔. “ก่อนตายนางลิ้มกอกเหนี่ยวได้สาปแข่งว่า” ขออย่าให้สร้างมัยสยิดได้สำเร็จ” นางผูกคอตายที่ต้นไม้ใหญ่ใกล้มัยสยิดนั่นเอง” ข้อใดสะท้อนความเชื่อสอดคล้องกับข้อความข้างต้น

ก. แสนเสียดายหมายจะชมบรมธาตุ

ใจจะขาดคิดมาน้ำตาไหลประทับ

ข. ทำหน้าอรุณอารามหลวง

ค่อยสร้างทรวงทรงศีลพระชินสีห์

ค. ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ

ตราบนิพพานชาติหน้าให้ถาวร

ง. ด้วยได้ไปเคารพพระพุทธรูป

แสนสฤปบรมธาตุพระศาสนา

๕. รูปทองที่ซ่อนอยู่ในตัวละครเงาะหมายถึงข้อใด

ก. ความมั่งมี

ข. ความดีงาม

ค. ความร่ำรวย

ง. ความเก่งกล้า

๖. “นางเห็นรูปสุวรรณอยู่ชั้นใน รูปเงาะสวมใส่ไว้ให้คนหลง” คำที่ขีดเส้นใต้สอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด

ก. ภายในย้อมแมลงวัน หนอนบ่อน

ดุจดั่งคนใจร้าย นอกนั้นดูงาม

ข. ภายในย้อมมรสา

เอมโอช

สารุชนั้นแล

เลิศด้วยดวงใจ

ค. คือคนหมู่ไปหา

คบเพื่อนพาลนา

ได้แต่ร้ายร้ายฟัง

เฟื่องให้เสียพงศ์

ง. คือคนเสพเสน่ห์

นักปราชัญญ์

ความสุขซาบถ้าม้วย

ดูจไม่กลิ่นหอม

๗. “ ลูกใช้ให้แม่ไปขอทาน ขอมมาไม่ได้ก็คิดว่ากล่าว ต่อมาเมื่อตนเองแก่ลง ลูกของตัวก็ใช้ให้ไปขอทาน เช่นเดียวกัน ” ข้อใดเป็นความเชื่อที่ปรากฏในนิทานข้างต้น

ก. กฎแห่งกรรม

ข. ตายแล้วเกิดใหม่

ค. นรก สวรรค์

ง. เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องธรรมดา

๘. “ เที้ยวลักเนื้อ ทิ้งก้อนเนื้อในปาก หมายถึงเอาก่อนเนื้อในน้ำซึ่งเป็นเงาที่ใหญ่กว่า จึงอดได้กินเนื้อ ” นิทานเรื่องนี้ต้องการสอนเรื่องใด

ก. ความซื่อสัตย์

ข. ความกตัญญู

ค. ความโลภ

ง. ความอดทน

๙. ข้อใดไม่มีน้ำเสียงประชด

ก. อันผิวพีตีเหลือเป็นเนื้อหน่อ

เห็นต่อจะบุญหนักศักดิ์ใหญ่

รูปร่างน้อยจ้อยอร่อยใจ

จงกอดไว้เถิดคะยอละวาง

ข. เออคะกระนั้นและจริงอยู่

รูปร่างผิวก็ไม่สู้เหมาะ

ที่ไหนจะงามพร้อมเหมือนหม่อมเงาะ

ใครเห็นก็หัวเราะว่ารูปร่าง

ค. ถึงพี่จะรุ่งเรืองไปเบื้องหน้า

ก็ไม่พึงวาสนาย่าอวดอ้าง

ดีแต่จะพานรานทาง

ไม่อดสูใจบ้างหรืออย่างไร

ง. จงออกมาว่ากับลูกสาว

ช่างทำความงามฉาวอีกคนชั่ว

เสียยศเสียศักดิ์ไม่รักตัว

เลือกผิวได้เงาะเห็นเหมาะใจ

๑๐. ข้อใดจัดเป็นนิทานมหัศจรรย์ทุกเรื่อง

ก. พระรถเมรี จันทโครพ พระร่วง การะเกด

ข. แก้วหน้าม้า ไกรทอง สังข์ทอง ปลาบู่ทอง

ค. โม่งป่า คาวี ท้าวแสนปม โสนน้อยเรือนงาม

ง. นางสิบสอง สังข์ศิลป์ชัย ลักษณะวงศ์ สามกษัตริย์

๑๑. ศรีธนญชัย จัดเป็นนิทานประเภทใด

ก. นิทานสอนใจ

ข. นิทานวีรบุรุษ

ค. นิทานมุขตลก

ง. นิทานคติธรรม

๑๒. การที่พระสังข์มีรูปทองซ่อนอยู่ในร่างเงาะนั้นสื่อความหมายตรงกับข้อใด

ก. รูปทองคือฐานะอันร่ำรวย

ข. รูปทองคือความดีงามของแต่ละคน

ค. รูปทองคือการเสกรูปลักษณะให้ดีขึ้น

ง. รูปทองคือรูปลักษณะของผู้มีบุญญาบารมี

เฉลยแบบทดสอบ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน
วิชาภาษาไทย ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

.....

ข้อที่	คำตอบ
๑	ก
๒	ข
๓	ค
๔	ค
๕	ข
๖	ข
๗	ก
๘	ค
๙	ค
๑๐	ค
๑๑	ค
๑๒	ข

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางวิภาวดี กันทะกะ)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ